דבר

יום שלישי, כ"ט בטבת תשמ"ח, 19 בינואר 1988 ● גליון 19322

היום 14 עמודים ● המחיר 1.20 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.04 ש"ח

היום בדבר

- בטלוויזיה כמו בשטחים / דני רובינשטיין
- משמאל מזרחית לימין / יצחק בן־נר
- דוברות אילמת / יורם לוי
- ביסמארק והמשפטנים / טדי פרויס
- האם יוסר החרם מהפשיזם / שלמה שפיר
- בורסה וכלכלה (4–5); כל העולמות (10); ספורט (11)

מזג האויר

ירושלים: 2–9; רמת הגולן: 2–11; צפת: 2–8; חיפה: 8–15; טבריה: 8–17; נצרת: 5–12; עפולה: 5–16; השומרון: 3–12; תל אביב: 7–16; נתב"ג: 6–15; יריחו: 6–18; עזה: 7–18; אילת: 8–18.

התחזית למחר: מעונן חלקית עם עליה בטמפרטורה אך עדיין קר מן הרגיל.

צפויה הסלמה של השביתות בשטחים הנחיה לחיילים להגיב בכוח בהפגנות

נהג טרקטור הותקף בידי המון ● בקבוק תבערה אל אוטובוס ● שוחררו 500 מהעצורים – בלי כתבי אישום

מאת דן אבידן, דני רובינשטיין, אוריאל בן־עמי, דני צדקוני, יורם לוי וטלי זלינגר, סופרי „דבר"

הגורמים הפועלים מטעם אש"ף בשטחים קראו אתמול לתושבים הפלשתינים להסלים החל מהיום ועד סוף השבוע את השביתות וגילויי המחאה נגד השלטונות הישראלים. כרוזים בעניין זה הופצו בגדה המערבית ובמזרח ירושלים על ידי הגורמים הללו המכונים „המפקדות הלאומיים". גם אתמול נמשך השקט ברצועת עזה. שר המשטרה חיים בר־לב הודיע, כי

(המשך בעמ' 2)

צעיר ערבי מזהיר בעל חנות במזרח־ירושלים לא להפר את השביתה. (צילום: רחמים ישראלי)

חנותו של חלפן כספים מזרח־ירושלמי, שנפתחה על־אף השביתה – הוצתה. (צילום: יצחק הררי)

הנחיה להגיב בכוח

מאת טלי זלינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

חיילי צה"ל העוסקים בשיטור בשטחים קיבלו באחרונה הנחייה להשתמש בכוח כדי לסכל התארגנויות להפרות סדר. קצין בכיר ביהודה ושומרון מסר, כי מאחר שהוברר שכדורי הגומי ורימוני הגאז אינם מרתיעים.

(המשך בעמ' 2)

עם שובו מישראל לארה"ב

צפויה המלצה של גולדינג על הצבת משקיפים בשטחים

מאת מרים פוקס ודליה שרון, סופרות „דבר"

תת־מזכ"ל האו"ם מאראק גולדינג עמד לחזור לארה"ב לפנות בוקר משליחותו בישראל, בה בדק את המצב בשטחים. משקיפים באו"ם מעריכים שבעקבות דיווחיו, יש אפשרות שמזכ"ל האו"ם ימליץ בפני מועצת הבטחון להציב משקיפי או"ם בשטחים.

ביום רביעי עומד מזכ"ל האו"ם להגיש בפני מועצת הבטחון דו"ח אותו התבקש להכין בתוקף החלטת האו"ם. הדו"ח אמור לתאר את המצב בשטחים ולהמליץ על האמצעים האפשריים להגן על האוכלוסיה הפלשתינית.

ממקורות באו"ם נמסר כי יש לצפות שלי־סיבת מועצת הבטחון מחר יגיעו גם שרי החוץ של מדינות ערב.

מקורות ישראליים באו"ם מסרו ל„דבר" שרעיון הצבת משקיפי או"ם בשטחים אינו מקובל לחלוטין על ממשלת ישראל והוא חלק מהמגמה הרוסית להציב כוחות או"ם במקומות סכסוך ועל־ידי כך לחזור לאזורים אלה.

ארה"ב הטילה וטו על הצעת לבנון במועב"ט

מאת מרים פוקס סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר"). – ארה"ב הטילה וטו על הצעת החלטה שהוגשה למועצת הבטחון בשם לבנון, המגנה את מדיניות ישראל בלבנון, ובכך מנעה את קבלתה.

בעד הצעת ההחלטה הצביעו 13 מדינות: בריטניה נמנעה, ואילו ארה"ב התנגדה להצעה.

שגריר ארה"ב באו"ם ורנון וולטרס אמר לאחר ההצבעה כי ללא גינוי מאוזן על התקפות באיזור הדרומי של לבנון לא יושג שקט בגבול. שגריר בריטניה באו"ם סר קריספין טיקל, אשר נמנע מהצבעה, אמר שבריטניה דוחה את פעולות ישראל בלבנון, אך היא דוחה גם את השימוש בשטחי לבנון כבסיס להתקפות נגד ישראל.

על־אף הנטייה הגוברת ב„עבודה"

בלי הסכמת הליכוד אין סיכוי להקדמת הבחירות

מאת עליזה וולך, אריאלה ריננבוים ושלום ישלום, סופרי „דבר"

כל עוד לא יסכים הליכוד מבקשתו בקיום הבחירות במועדן, בלומר בתחילת נובמבר לא יעלה בידי מפלגת העבודה להקדימן למועד הרצוי לה, חודש יוני. רק בהסכמה עם הליכוד על המועד תגשים מפלגת העבודה את שאיפתה להביא להקדמת הבחירות.

ראש הממשלה יצחק שמיר אינו נבהל מהכרזותיו של ממלא־מקומו שמעון פרס בימים האחרונים, על הצורך להביא להכרעת העם את גורל קידום תהליך השלום בבחירות בחודש מאי או יוני. „אנחנו צריכים ממשלת אחדות ואחדות לאומית, ולא מלחמת בחירות," אמר אתמול שמיר. נימוק נוסף בפיו של שמיר נגד הקדמת הבחירות הוא ההקפדה על קיום הסכמים, והוא מציין שבהסכם הקואליציוני מדובר על בחירות בנובמבר.

שמיר גם אינו מתרגש מהאפשרות ש„התחיה" תניח על שולחן הכנסת את הצעת החוק שלה להקדמת הבחירות. אתמול הודיעה סיעת „התחיה" שתגיש את הצעת החוק בשבוע הבא, אך ראשי מפלגת העבודה הודיעו שאין בכוונתם לתמוך בה, מכיוון שהם רואים במהלך הזה „טריק" לסחיטת משאבים למען ההתנחלויות. אתמול מחו על העמדה הזאת בישיבת הנהלת סיעת „העבודה" בכנסת.

„נגיח שילך עם „התחיה" ונשיג רוב להקדמת הבחירות, אמר ח"כ עוזי ברעם מזכ"ל מפלגת העבודה, בישיבת הנהלת הסיעה, „ואם לא נצטרך לתאם את המועד עם הליכוד" צריך להביא בחשבון שהליכוד עשוי להציע בחירות באוגוסט, הזהיר ח"כ ברעם. כאמור, מתנגדת מפלגת העבודה בכל תוקף לקיום בחירות בקיץ, מחשש שרבים מתומכיה הפוטנציאליים יבלו בחו"ל.

על אף הדיבורים התכופים ותשנים על הקדמת הבחירות, קלושים הסיכויים שאכן תתרחש. ראוי לציין גם, שהמועד המוקדם האפשרי לקיום בחירות צריך להביא בחשבון מאה ימי „כינון" לעובדי מדינה המתכוונים להצטרף למירוץ לכנסת.

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס הבהיר אתמול בעת ביקורו בקריית־אתא, כי הוא תומך בהקדמת הבחירות לכנסת ואפשר לדעתו לקיימן תוך 90 יום בהתראה מינימאלית. הדבר דרוש, לדבריו, מכיוון שאי אפשר להשאיר את

(המשך בעמ' 2)

חוגים ישראליים בוואשינגטון מעריכים:

תיתכן יוזמה אמריקאית חדשה

[illegible]

מולד גשום

טקס טבילה של היוונים האורתודוקסים, שאתמול חל אצלם חג המולד, בנהר הירדן. (צילום: יצחק הררי)

קאריקטורה שהופיעה בשבת בעתון „אל בעת" הסורי

מש' הבריאות מזהיר מצווי־ריתוק מחשש להשבתת כל בתי־החולים

בינתיים מתרחבים העיצומים והיום מתכנסים גם עובדי המינהל והמשק

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

אנשי משרד האוצר לוחצים על הוצאת צווי ריתוק נגד השובתים במערכת האשפוז אבל בהנהלת משרד הבריאות חוששים מפני פעולה כזאת. במשרד הבריאות מזהירים, כי הוצאת הצווים עלולה לגרום להשבתתה מוחלטת של כל המערכת, כפי שכבר אירע בשנת 1983. גם ההבהרות על הכוונה להוציא את הצווים מביאות להקצנת העמדות. לא זו הדרך להחזרת מערכת הבריאות לעבודה תקינה – טוענו אתמול במשרד הבריאות.

שרת הבריאות ניסתה אתמול לכנס בלשכתה את נציגות האוצר, נציגות שירות המדינה וההסתדרות הכללית כדי להביא למוצא כלשהו לרופאים שממשיכים בעיצומים, לעובדי מינהל ומשק בבתי החולים הממשלתיים, המתכנסים היום כדי להחליט על דרך מאבקם, ולעובדי המעבדות, שפתחו מחר בשביתה של 48 שעות. מאמציה של אלמוזלינו נכשלו, היא לא הצליחה לכנס את הצדדים שבידיהם ההכרעות לגבי תביעות העובדים.

אל משרד הבריאות הגיעו אתמול פניות ממספר מנהלי בתי חולים ממשלתיים, שביקשו לאשר להם צמצום של השירותים הרפואיים בבתי החולים על־ידי סגירה של חלק מן המחלקות האיזור המחלקות. הפניות באו מרמב"ם, „וולפסון", „אסף הרופא" ו„רוטשילד" והמנהלים הסבירו את בקשתם במצוקה תקציבית. לפי שעה הם לא קיבלו אישור לכך. הוסבר, כי משרד הבריאות משתדל למנוע התרפת סגל החולים ו„יש גם תקווה שהאוצר יורדים כבר השבוע תקציב לבתי החולים".

מרפאות החוץ והמחלקות לסיעוד־יום סגורות היום בבתי החולים „זיו" בצפת, „פוריה" בטבריה, „הלל־יפה" בחדרה ובבית חולים הפסיכיאטרי „פרדסיה" ליד נתניה. עקב תחרוב השבתת מרפאות

(המשך בעמ' 2)

פרופ' רחמילביץ פרש מן הוועדה להבראתה של מערכת הבריאות

הר"י תובעת ועדת חקירה ממלכתית

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

פרופ' אליעזר רחמילביץ, המטולוג ראשי בבית־החולים „הדסה" עין־כרם, הודיע לשרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו על התפטרותו מחברותו בוועדה הציבורית, בראשותו של פרופ' נתן טריינין ממכון ויצמן שהוקמה על־ידי השרה באפריל אשתקד לבחינת דרכי ההבראה של מערכת הבריאות. התפטרותו של פרופ' רחמילביץ באה בעקבות פסילתה של ועדת טריינין על־ידי ההסתדרות הרפואית, התובעת הקמת ועדת חקירה ממלכתית למערכת הבריאות.

יו"ר הוועדה, פרופ' נתן טריינין, מכנס מחר מסיבת עיתונאים ב„בית סוקולוב" בתל־אביב לרגל הגשת דו"ח

(המשך בעמ' 2)

במצרים נחשפה חוליה שתכננה לבצע פיגוע במלון „אביה סונסטה"

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

זרועות הבטחון במצרים חשפו באחרונה חוליה שמנתה שמונה מחבלים פלשתינים, שתכננה לבצע פיגוע במלון „אביה סונסטה" בטאבה – על כך דיווח אתמול העתון „אל־אתיחאד", היוצא לאור בנסיכות אבו־דבי שבמפרץ הפרסי.

לדברי העתון, חלק מאנשי החוליה נמנו על ארגון החבלה „חזית השחרור הפלשתינית" – פלג אבו אל־עבאס. ארגון זה שיגר לאחרונה את חולית המחבלים שחדרה לישראל, משטח ירדן, ליד הישוב צמח. כן מסר „אל־אתיחאד", כי שלטונות הבטחון המצרים סבורים, שחברי החוליה התכוונו להשתלט על אוטובוס ישראלי המוביל תיירים לקאהיר, להחזיק את נוסעיו ולנהל מו"מ לשחרורם תמורת שחרור מחבלים מבתי כלא בישראל.

שכר הבכירים יופחת מהחודש ב־5 אחוזים

מאת אמנון אבוד מסופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

שכר הבכירים במשק ירד החודש ב־5.5 אחוזים. ירידת השכר נובעת מהעדכון התלת־חודשי המתבצע בשכר הבכירים, בהתאם לשינויים בשכר הממוצע במשק.

הירידה שנרשמה בשכר הממוצע בחודש ינואר השנה בהשוואה לאוקטובר אשתקד נובעת מתוספות שכר עונתיות ששולמו בשכר אוקטובר.

אתמול פרסם יו"ר ועדת הכספים של הכנסת את המשכורות החדשות של נשיא המדינה, השופטים, ראש הממשלה והשרים.

ואלה המשכורות החדשות: שכר נשיא המדינה – 2,635 ש"ח (ההחלטה על העלאת שכר הנשיא עדיין לא התקבלה בכנסת) שכרו של ראש הממשלה – 4,922 ש"ח; שכר שר – 4,386 ש"ח שכר סגן שר – 4,117 ש"ח שכר נשיא בית המשפט העליון – 8,502 ש"ח שכר שופט עליון – 7,733 ש"ח שכר נשיא בית המשפט המחוזי – 6,479 ש"ח שכר שופט מחוזי – 5,958 ש"ח שכר נשיא בית משפט – 5,808 ש"ח; שכר שופט שלום – 5,128 ש"ח.

בעקבות חידוש הייצור ב„דובק"

מלאי הסיגריות הישראליות בחנויות – יתחדש תוך ימים

מאת דני גוב מסופרו הכלכלי של „דבר"

עובדי חברת „דובק" הודיעו אתמול על חזרה לעבודה לאלתר החל מאמש, ובכך הסתיימה למעשה השביתה במפעל הסיגריות. הסכמת העובדים לשוב אמש לעבודה הושגה לאחר התערבות שר התעשייה והמסחר אריאל שרון ומזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

אתמול בבוקר, בעקבות מגעים בין השר שרון והמזכ"ל קיסר לבין ראש ועד העובדים של „דובק", דוד שאשא, הושגה הסכמה. שרון הזהיר את הוועד מפני כריתת הענף עליו הם יושבים בכך שיאלצו את משרדו להורות על יבוא סיגריות מוזלות. בעקבות השיחה עם קיסר שלח אליו שרון מברק ובו הבטיח, כי בתוך עשרה ימים תסתיים הבדיקה, אותה מבצע רואה חשבון חיצוני, של עלויות ייצור הסיגריות ב„דובק" ואז יוחלט אם ובכמה יש לעדכן את מחירן בשוק. מזכ"ל ההסתדרות העביר מידע זה לנציגי העובדים ואלה הוליטו על סיום השביתה.

נציגי העובדים אמרו אמש, כי אין להם כל כוונה לזעזע את המערכת או לפגוע בציבור המעשנים, כל שהם דורשים הוא עדכון מחירי הסיגריות, כמתחייב מייקור תשומות הייצור.

סופר „דבר" מציין, כי אף שהעובדים חזרו אמש לעבודה בתפוקה מלאה, הרי שיחלפו עוד כמה ימים עד שהמלאי בחנויות יחזור לרמתו הרגילה ויוכל לספק את הביקוש.

במקביל נודע, כי משרד האוצר אינו מתכוון לייקר את מחירי הסיגריות מתוצרת „דובק". בינתיים, עקב ההחלטה על אי יבוא סיגריות מתוצרת חוץ במחיר זול, התחדשה העבודה ב„דובק".

השביתה ב„דובק" מסתיימת אמנם, אך המסר ממשרד האוצר מבשר בעצם על תחילתו של המשבר הבא. ויקטור מדינה, מנכ"ל האוצר אמר אתמול, כי משרדו לא יסכים להעלאת מחירי הסיגריות אפילו באגורה אחת. באוצר סבורים כי יש אפילו להוזיל את מחירי הסיגריות מתוצרת „דובק". גם אם הבדיקה אכן תקבע, כי יש הצדקה לייקור הסיגריות, אי אפשר לבצע את ההתייקרות ללא אישור האוצר. באוצר אומרים, כי ב„דובק" הובן המסר הזה ועקב החשש מיבוא מתוצרה חזרו לעבודה. ההסכם לפיכך הוא זה – העבודה ב„דובק" מתחדשת ובנגד מוקפאת התוכנית ליבוא סיגריות זולות. התוכנית הזו תמשיך להיות תוכנית מגירה כפי שהיה עד כה.

חור שחור בקצה המנהרה

מאת טלי זלינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

„זה, יא מג'אנין, זה, אני אראה לך מה זה לזרוק אבנים". מכה בצלעות מצד אחד, בעיטה מצד שני, ומיידה האבנים משכם, בחור כבן 19, מובל על־ידי שני נערים כבני גילו, חיילי „גולני", לכל אורך חצר הממשל הארוכה והחלקלקה מבוץ אל אוהל המעצר התחום ומוגן בתיל דוקרני כפול. בין, שוב אותו סמל בגאלי, המחיש את המצוקה של כל הצדדים המשתתפים בעל כורחם בטראגדיה הזאת.

כל הדרך ממקום חניית הג'יפ שהביא את התופסים עם שללם, בחור שתפסו אותו מיידה בהם אבנים, ועד אוהל המעצר, עוברים השלושה בין חיילים שחולפים שם לתנומה כאלה שהגיעו עכשיו מפעילות או כאלה שייצאו עוד מעט לפעילות, בין חיילי מילואים, בין קרובי העצורים האחרים והנשפטים בחדר המשפטים וחצר שבבניין הממשל ובין הפק"ם [illegible] עורכי־דין המשפטים במדרגה אל [illegible] אולי 300 מטר. ובכל רגע תוקע מישהו „מסק זמן" או סנג'וריק. [illegible] אגרופי או נעל, או שניהם, בבחור המובל. [illegible] אולי מתעוות קצת, אבל לוכדיו מיישרים אותו מיד. לחיילים יש עכשיו הרשאה להכות בכל הכוח במהלך המעצר, זה המעט שאפשר לעשות בשבילם כדי למנוע את הצורך להשתמש בנשק הם ולהציל אותם מהחינוך להרוג; המעט שאפשר לעשות כדי לתת להם לפרוק את הכעס והתסכול וגם [illegible] לעשות לפיגוני אלים, אבל יעיל כנראה של ההפגנות.

החיילים כועסים נורא. כאלה שהיו עכשיו או קודם, או שיהיו אחר־כך, קרבנות של מטר אבנים, או של זוקרני ברזל, רוגטקות מאולתרות, או אקדחי גולות. הם מתחשבנים עם השפלה שלהם, עם התסכול ועם חוסר האונים שנקלעו לתוכו שלא בטובתם – הם מכים. מכים גם [illegible], לוקחי טרמפ המשטמה, שנאה חינם. יש מרביצים מכעס ויש מרביצים אפילו כלאחר יד בבחינת עובר ערבי, זוקף בעיטה. אחר־כך נגיד לו להוביל מריצות עם אבנים ובוץ ומלט, שלא יישב בטל, שיעשה משהו.

צה"ל מנסה במיטב יכולתו לשלוט במצב. מפקדיו מלאים כוונות טובות כרימון. את העויינות מזין המצב, ולא הצבא הוא שיצר את המצב. עד שלא התכבכבת בבלאטה, עד שלא חטפת אבן או ראית מגרוק של מילימטרים [illegible] ברזל או אלה, עד שלא נתקלת במבט הנוקש באלה מאולתרת ומבט משיחי העיניים, לא תדע עד כמה המצב סבוך, גם עכשיו אחרי ש„חלה רגיעה בשטח".

העתיד נראה מכאן כמו חור שחור בקצה המנהרה. [illegible] הניתוחים האקטיים וההפרשנות הפוליטית, נותנים לך חצי שעה בחצר הממשל, רבע שעה סיור במחנה בלאטה, עוד רבע שעה סיור בעיר שרב תריסי חנויותיה מוגפים, [illegible] הטראגדיה.

مكذا من الاهل

שמיר יפנה לנשיא מובארק לחדש את שיחות האוטונומיה

מאת שלמה גינוסר,
סופר "דבר" בכנסת

ראש הממשלה יצחק שמיר יפנה, כנראה, בימים הקרובים לנשיא מצרים חוסני מובארק בהצעה לחדש את שיחות האוטונומיה. צעד צפוי זה משתמע מדברים שאמר אתמול ראש הממשלה לוועדת חוץ ובטחון של הכנסת.

שמיר אמר לחברי הוועדה כי יש בדעתו להמשיך בימים הקרובים בחילופי שדרים עם נשיא מצרים. שמיר אמר גם כי אם מובארק אומר שמצרים הפסיקה, בשעתו, את שיחות האוטונומיה בגלל לחץ של מדינות ערב, סימן שלמצרים יכולה להיות הבנה ואהדה לרעיון של חזרה לדרך זאת.

שמיר מסר כי במהלך חילופי מסרים הוא הסביר לנשיא מצרים כי החזרת החיים בשטחים למסלולם היא באחריותה של ישראל וכי חיילי צה"ל נוהגים באיפוק. עוד הבהיר שמיר למובארק כי תהליך השלום יתקדם, אם כל הצדדים ינקטו בכל הדרכים לקידומו. מצרים, הבהיר ראש הממשלה לנשיא מצרים, יכולה לסייע בכך על-ידי יזמה לכינוס פורום איזורי (ישראל, מצרים, ירדן ונציגים של תושבי השטחים).

ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) אמר שהדיבורים על מהלך מדיני, בנוסף על אמצעי-כפייה להשקטת תושבים בשטחים, איננו רציני, מפני ששום מהלך מדיני אינו צפוי עד לכינונה של ממשלה חדשה. ח"כ אהוד אולמרט תקף את משרד החוץ על מדיניות ההסברה סביב המהומות בשטחים ואמר: "אני מרגיש שאלה האחראים להסברה היום מזדהים, לפעמים, עם מבקרי ישראל. ד"ר ביילין לא רק מזדהה עם הביקורת הנמתחת על מדיניות הגירושים, אלא מייחל להגברת הלחץ על ישראל, כדי שתשנה עמדותיה המדיניות". אולמרט, עורר עליו את חמתם של כמה מחבריו לסיעה, כאשר אמר בוועדת חוץ ובטחון כי אם לא תיווצר אפשרות למשא ומתן עם גוף מייצג של תושבי השטחים, תצטרך ישראל לצמצם באורח חד-צדדי את מעורבותה בניהול הערים בשטחים, עד כדי יציאת המינהל האזרחי מהשטחים ופריסת כוחות צה"ל בנקודות אסטרטגיות.

שמיר הופתע מהצעת אולמרט

סופרת "דבר" לענייני מפלגות מוסרת, כי ראש הממשלה יצחק שמיר הופתע אתמול מהצעתו של ח"כ אולמרט, ואף שזה נחשב לאחד ממקורביו הוא הסתייג מדבריו והדגיש, שאינם משקפים את עמדת הליכוד. שמיר ציין שהוא שולל הצעות כמו זו של ח"כ אולמרט, העשויות להתפרש כנסיגה מהסכמי קמפ-דייוויד והכרסום בדבקותה של ישראל בהסכם.

הבריאות

(המשך מעמ' 1)

הארץ והמחולקות לטיפוליים של בתי החולים רמב"ם ו"רוטשילד" בחיפה, בית חולים בנהריה ובית חולים הפסיכיאטרי "מזרע" בעכו.

הרופאים המהדימים משביתים היום חדרי ניתוח בבתי החולים "זיו" בצפת וב"שערי-צדק" בירושלים. מחר ישבתו חדרי ניתוח ב"סיבא" בתל-השומר וב"סורוקה" בבאר-שבע.

על סכסוך עבודה על רקע הדרישה להשוות שכרם עם שכר עובדי קופת-חולים הכללית הודיעו אתמול עובדי לשכות הבריאות, המעבדות, המכונים ומחסני האספקה. קבוצת עובדים זו מונה כ-2500 איש. הדברים מסר, כי אם לעזרת פרה לא תטפל תוך ימים ספורים בתביעותיהם הם ישביתו את עבודתם.

רמב"ם ישבות מחר

(ע.) – המרכז הרפואי רמב"ם בחיפה ישבות ביום ד' והעבודה בו תתנהל במתכונת שבת, על כך החליטו ועדי הרופאים, האחיות, מינהל ומשק ועובדים פרה-רפואיים בישיבת הזום שנערכה אתמול נוכח המצב התקציבי החמור, שאליו נקלע בית החולים.

יו"ר ועד עובדי משק ומינהל, מאיר כהן, מסר כי הוועדים החליטו לקיים שביתת אזהרה בת יום אחד נוכח המצוקה הקשה שאליו נקלע בית החולים. חדרי המיון וחדרי הניתוח ישבתו ויופעלו רק במקרים דחופים בלבד. מרפאות החוץ ייסגרו לקהל ואילו במחלקות וביחידות הרפואיות האחרות תתקיים פעילות במתכונת שבת.

נסים: לא נממן הסכם השכר בקופ"ח

(ע.) – המשבר בשירות הרפואי במדינה הגיע למבוי סתום עם הבהרת שר האוצר, משה נסים, לפיה משרדו לא יכבד ולא יממן את הסכם השכר שנחתם לאחרונה בין הנהלת קופ"ח לבין רופאיה, ואף לא ייענה לתביעות השכר העולות בעקבות ההסכם, מצד רופאי בתי החולים הממשלתיים.

נסים דיבר בכנס לשכת החשבונאים ויועצי מס שהתקיים אתמול בירושלים.

ההסכם בין קופ"ח לבין רופאיה שנחתם "לחיסול תורים" אינו אלא הסכם שכר המפורץ את הסכמי המסגרת במשק, וקופ"ח לא היתה רשאית כלל לחתום עליו – אמר שר האוצר. לדבריו, משמעותו של ההסכם היא: עליה תקציבית של כ-80 מיליון ש"ח. "האוצר לא יממן סכום זה, העתיד להגיע לאחר תקופה לא ארוכה למאות מיליוני ש"ח, ויסחוף את מדיניות השכר כולה להתמוטטות", אמר שר האוצר. הוא הדגיש, כי ביצוע ההסכם ומימונו הם על אחריותו של קופ"ח, והוסיף "אם תוכל קופ"ח לעמוד בנטל הזה סימן שיש לה מקורות כספיים שלא ידענו עליהם עד כה".

קופ"ח: לא הסכם שכר חדש

(עתי"מ) – דובר קופ"ח פירסם אתמול הודעה, לפיה ההסכם שנחתם בין בתי החולים של קופת חולים – כל בית חולים בנפרד – עם ועד הרופאים של בתי החולים לביצוע ניתוחים אלקטיביים נוספים מעבר לשעות העבודה הרגילות של הרופאים בא לענות על התורים הארוכים של הממתינים לניתוחים אלה. ניתוחים אלקטיביים אלה יבוצעו לאחר שעות העבודה הרגילות ובתנאי שחדרי הניתוח של בתי החולים ינוצלו באופן מלא ויעיל.

הנחיה להגיב בכוח

(המשך מעמ' 1)

עוד את המפגינים, הוחלט להפעיל את השיטה המכונה "אגרופים של כוח". עיקרה – הפעלת חיילי צה"ל, במקרה של איבחון התחלת הפגנה, בקבוצות גדולות, תוך כדי הסתערות דרך מטר האבנים אל המפגינים והכאה "נקודתית" של הבולטים מבין הפעילים האלימים. הקצין דיווח כי "המפגינים נפוצים מיד לכל עבר". לדבריו "זה הפתרון היחידי העובד כרגע בשטח ודעתם של החיילים נוחה מאד מההנחיה הזאת".

לדברי מפקדים, מבטאים חיילים וקצינים, בהם מיחידות סדירות ומקצתם חיילי מילואים, תחושה של תיסכול כל הצורך למתן את התגובות. ההוראה החדשה להכות מפגינים בכל הכוח, הצריכה הרבה עבודת הסברה כדי שהחיילים לא יילכו רחוק מדי עם ההוראה, שמתכוונת להכאה בתוך ההפגנה ולא לאחריה. עם סיכול ההתארגנות, הכוונה היא לעצור את הפעילים המרכזיים ואולם לדברי המקור הצבאי הבכיר, "יש כאלה נפוחים מהמכות שחטפו בהתפרעות, ואותם אנחנו לא עוצרים, כדי שיסתובבו וימחישו לאחרים מה קורה למתפרעים". חיילי צה"ל לדבריו, מפגינים איפוק ניכר ונדרשים לא להשתמש בנשק חם אלא במקרים קיצוניים מובהקים.

מתוך מגמה למנוע ירי הרג, אישר אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע, הפעלת רובי טוטו למטרות נקודה לכיוון הרגליים בלבד. הפעלת רובה הטוטו נעשית באישור המ"פ בלבד ולאחר שאופס ורק במצב של חוסר ברירה, הדגישו גורמים צבאיים. כך, מסר קצין צה"ל בכיר, פורזה ביום שישי שעבר הפגנה סוערת שבמהלכה גמרו חיילי צה"ל את מלאי כדורי הגומי ורימוני הגאז שלהם. המ"פ אישר לסמל לירות ברובה הטוטו, זה פצע פעיל מרכזי בהפגנה ברגליו "והעניין חוסל". באחרונה שינה אלוף פיקוד המרכז את ההגדרה של התרת שימוש באש חיה. בקבוק תבערה כבר איננו מוגדר כנשק חם, למטרה שבעבר היה דינו כדין רימון ועל-כן היתה מותרת תגובה של ירי אש חיה על השולח. בקבוק תבערה מוגדר עתה כמו אבן ואיננו מחייב ירי באש חיה.

בימים האחרונים תוגברו הכוחות הסדירים העוסקים בשיטור ביהודה ושומרון.

פרופ' רחמילביץ פרש

(המשך מעמ' 1)

הוועדה הראשון לשרת הבריאות. עבודת הוועדה, שמתפקידה להמליץ לשרת הבריאות על מדיניות והיערכות ארגונית ותפקודית של מערכת הבריאות, התבססה על ההנחיות, שנתנה השרה יחד עם כתב המינוי לוועדה. עיקר ההנחיות מתייחסות לשמירה על הרפואה השוויונית ועל "עצמאות המוסדות נותני השירותים".

ההסתדרות הרפואית טענה מלכתחילה, שרק ועדה שאינה תלויה במערכת פוליטית יכולה לחקור ללא משוא-פנים ולהסיק מסקנות שיביאו לשינוי. בהתנגדותה להקמת ועדת טריינין טענה הר"י, כי המלצותיה לא יחייבו את הממשלה ויישארו על הנייר בלבד. ההנחיות, שנתנה שרת הבריאות לוועדה, הוגדרו על-ידי ההסתדרות הרפואית כמחסום לבדיקת תחומים, שעלולים להתגלות כגורמים העיקריים לליקויים במערכת הבריאות. על רקע פסילתה של ועדת טריינין על-ידי הר"י התפטרו מחברות בה כבר בתחילת כהונתה ד"ר חיים גורדון, מנהל בית החולים "קפלן", ד"ר ערן דולב מבית החולים "שיבא" וד"ר דוד ברזילי מרמב"ם.

ההסתדרות הרפואית חשובה לי

בשיחה עם סופרת "דבר" סיפר פרופ' רחמילביץ על חברותו בוועדת טריינין: "כרופא ראיתי חובה להיענות לפנייתה של שרת הבריאות וגם לא הייתי חסיד גדול של הסיעונים, שהעלתה ההסתדרות הרפואית נגד ועדה זו. אני סבור, כי המאבק צריך להתנהל מבפנים ולא מחוץ. נסיתי גם ליצור קשר ולהביא את הר"י להשתתפות בעבודת הוועדה. היו בעניין זה עליות וירידות. עשיתי "חושבים" כאשר קיבלתי מכתב מיו"ר ההסתדרות הרפואית, ד"ר רם ישי, שהודיע לי כי שוקלים להגיש נגדי תביעה למשפט חברים. אני שייך להסתדרות הרפואית גם אם אני לא מסכים עם כל עמדותיה. לא היה לי קל להגיש את התפטרותי מוועדה, שעשתה עבודה מאוד רצינית ומאוד מכובדת, ותמכתי על הדו"ח שיוגש לשרת הבריאות. התפטרתי, כי ההסתדרות הרפואית חשובה לי ולא אשבור את חברותי בארגון" – אמר פרופ' רחמילביץ.

מבין חברי ההסתדרות הרפואית נשאר בוועדת טריינין רק פרופ' חיים נגן מאוניברסיטת בן-גוריון ונגדו הוגשה תביעה לבית-דין משמעתי של הר"י.

כפייה יותר מטוטאליטארית

במשרד הבריאות הייתה אתמול דריכות גדולה לקראת פרסום מסקנות ועדת טריינין, שמתייחסות לשינוי מבנה ותיפקוד של משרד הבריאות וכן שינוי אופן הפעלתם של בתי החולים הממשלתיים. במקביל הובע זעם רב על הלחץ הכבד, שלטענת אנשי המשרד הפעילה ההסתדרות הרפואית נגד הרופאים חברי ועדת טריינין. שרת הבריאות שושנה ארבלי-אלמוזלינו אמרה, כי גם במדינות טוטאליטאריות לא הגיעו לכפייה כזאת נגד חברים המשתתפים בוועדה שנועדה ליצור רפורמה.

בלי הסכמת הליכוד

(המשך מעמ' 1)

ישראל ללא הכרעה מדינית, שעה שממשלת האחדות משותקת וישראל מפסידה בחוץ עמדה אחרי עמדה, מאבדת ידידים ותמיכה ומתחילה להיווצר נגדה אווירה של הסתייגות. "אף אחד לא יעשה זאת במקומנו והגיעה השעה שהדרג המדיני לא יסתתר מאחורי הדרג הצבאי, אלא יתמודד עם הנושאים הקשים "העומדים לפנינו". פרס היה אתמול אורחה של קריית אתא וקיבל מידי יעקב בר רביאל, ראש העיר, אזרחות כבוד של העיר.

פרס אמר כי ברצונו לבדוק אם להצעה בדבר הקדמת הבחירות יש סיכוי להתקבל בכנסת ולאחר מכן היא תובא לדיון במרכז מפלגת העבודה. בשיחה עם עיתונאים חזר פרס על עמדתו, לפיה ישראל חייבת לפתור את בעיותיה בדרכים מדיניות ולא צבאיות. "בהתחלה אמרו מה בוער, יש זמן. אני לא חושב שהמהומות בשטחים צריכות להביא אותנו לידי ניהול מו"מ אולם אסור שהן ימנעו מאיתנו להמשיך במו"מ. אנו חייבים לקבל החלטה מה אנו רוצים: סיפוח השטחים או ניהול מו"מ. מו"מ אפשר לנהל עם ירדן או עם אש"ף. אולם עם אש"ף איש מאתנו אינו מוכן למו"מ. אם ישראל תסכים למו"מ עם ירדן לאחר פתיחה בינלאומית - אני מאמין שיהיה אפשר לחדש מיד את תהליך השלום". על הצעתו של ראש הממשלה לתת אוטונומיה בשטחים, אמר פרס, כי היא איננה ברת-ביצוע והדבר הובהר לליכוד בעת שניהל מו"מ עם מצרים.

צפויה הסלמה בשביתות

(המשך מעמ' 1)

הוא תוכף באמצעים שננקטו על ידי שלטונות הבטחון להשלטת סדר ברצועה. חיילי צה"ל בשטחים קיבלו באחרונה הנחיה להשתמש בכוח כדי לסכל התארגנויות של הפרות סדר (ראה ידיעה נפרדת). כ-500 צעירים שנעצרו בגל המהומות האחרונות ביו"ש שוחררו ללא כתב אישום. שביתת המסחר בירושלים תימשך גם היום. נהג מרקסור הותקף בידי המון ערבי מתפרע.

בכרוזים שהופצו אתמול בשטחים נקראו התושבים להימנע מלצאת לעבודה בישראל, לא לרכוש שום תוצרת ישראלית לאסור על חברות הסעה פלשתיניות להסיע את הקו הירוק ולהניף דגלי אש"ף על מבנים ציבוריים ברצועה המערבית וברצועה. בכרוזים נאמר שפעולות המחאה והשביתה לא תיפסקנה ביום שישי, שבו יציינו התושבים את זכר החללים הפלשתינאים שנהרגו מאז פרוץ המהומות.

נמשך השקט ברצועת עזה

שקט שרר גם אתמול ברצועת עזה ותוך העוצר, שנמשך על כל מחנות הפליטים באיזור, התקיימה תנועה ערה יותר של עובדים שיצאו למקומות העבודה שלהם בישראל. צירי התנועה ברצועה היו פנויים וכוחות הבטחון המשיכו לאבטח צמתים מרכזיים כדי למנוע הפרעות ביציאה לעבודה על ידי מסיתים. שביתות המסחר בערי הרצועה מתמשכות.

500 מהעצורים שוחררו ללא כתב אישום

כ-500 צעירים שנעצרו מאז גל המהומות האחרון ביו"ש כבר שוחררו מבלי שהוגש נגדם כתב אישום. מדובר בעצורים מיו"ש בלבד, לא כולל את העצורים שבאיזור עזה. מבין יותר מ-1000 הערבים שנעצרו עד כה ביו"ש החל מה-10 בדצמבר בחודש שעבר שוחררו, כאמור, כ-500 ללא אישום. מדי יום מתנהלים משפטי החשודים בבתי הדין הצבאיים. מבין כל מאות העצורים נשפטו עד כה כ-110 עצורים חלקם אף זוכו. מקור צבאי מסר, כי מאז גל המהומות האחרון לא שונתה מדיניות הענישה של המתפרעים, ולפי שעה אין כוונה להחמיר בעונשים שנקבעו עד גל המהומות האחרון. עם זאת – בדיקת הגברת ענשי הגירוש לעוצמת המצב שלפני הגל האחרון.

נמשכת שביתת המסחר בירושלים

שביתת המסחר בירושלים תימשך גם היום. בהתייעצויות שהיו אמש במשטרת ירושלים הוחלט לא לנסות לפי שעה לשבור את השביתה על ידי הפעלת צווי חירום אלא להסתפק לפתוח עד מחר. אתמול נפתחו בשעות אחה"צ חנויות באיזור שער שכם והמשטרה קיימה באיזור נוכחות מוגברת כדי למנוע ממתפרעים להתנכל לסוחרים. אתמול לפנות בוקר הוצתה חנותו של החולפן האמיר אלכורד. בתחילה סברו במשטרה, כי הצתת החנות משום שהחולפן לא הצטרף לשביתה אולם לדברי אלכורד היתה חנותו סגורה בשבוע שעבר ולכן המשטרה בודקת אם היה לכך מניע פלילי.

נהג מרקסור הותקף בידי המון

נהג מרקסור נפצע קל אתמול בצהריים בעת התקפתם של עשרות תושבים בכפר אידנא השוכן 10 ק"מ מערבית לחברון. זאת, בניגוד לידיעות ששודרו בשעות הערב לפיהן הותקף צוות טנק של צה"ל באיזור.

רוצים שיכון

ילדי רמת לחי בבית-שמש במסדרון משרד השיכון בירושלים. (צילום: יצחק הררי)

בהפגנה במשרד השיכון

שלושה ממפוני רמת-לחי ושוטר נפצעו בירושלים

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

כפתי שכונת רמת לחי מבית שמש התפרצו אתמול בכניסה למשרד השיכון בירושלים במחאה על שעדיין לא נמצאו עבורם דירות חליפיות.

המפונים התנגשו עם שוטרים, שמנעו מהם להיכנס לתוך המשרד. במהלך פינויים נפצעו שלושה מפגינים ושוטר שהועברו לביה"ח הדסה הר-הצופים לקבלת טיפול.

תושבי השכונה פונו לפני חודש וחצי מבתיהם, לאחר שבבתים נוצרו סדקים שסיכנו את חיי הדיירים. משרד השיכון נחלץ לסייע ללמעלה כמאה משפחות ושיכן אותן במלונות בירושלים. המשרד דואג להסיע את הילדים לבתי הספר ואת המבוגרים לעבודה. במקביל נפתח מו"מ על פיצוי לדיירים השכירים ובעלי הדירות. ביום ה' שעבר נפגש ועד המפונים עם השר דוד לוי. אתמול הסתיים פרק הזמן שהקציב משרד השיכון לדיירים למצוא דירות תחליפיות והמשרד הורה להפסיק את התשלום לבתי המלון.

בעקבות זאת, הגיעו בשעות הבוקר יותר מ-100 מפונים אל פתח משרד השיכון בשייח'-ג'ראח במטרה לפרוץ פנימה. הם שברו את זגוגיות דלת הכניסה ודרשו להיפגש עם שר השיכון, אולם הוא לא נמצא אותה שעה. המשטרה נאלצה להשתמש בכח כדי לפנותם. כאמור, במהלך ההתכתשות נפגעו שלושה מפגינים ושוטר.

ועד המפונים נפגש עם מנכ"ל המשרד עמוס אונגר ומנהל המחוז שמריהו כהן, אשר הסכימו לאפשר למפונים להישאר במלונות שבוע נוסף. במקביל ממשיך צוות של משרד השיכון לדון עם כל משפחה בנפרד ביחד עם מתווכים, כדי למצוא דירות חליפיות. משרד השיכון התחייב לממן שכר-דירה לשנה מראש לכל משפחה שתחתום על חוזה שכירות.

ברמת לחי הוחל כבר בתיקון הנזקים בבניינים על-פי המלצות מהנדסי הטכניון, שיסתיימו עוד כשבועיים.

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פרהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר-נוי

המו"ל - "דבר" בע"מ
נדפס ב"דפוס דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה תל-אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)

מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3-2-642111
33106

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי מבוא העמקים.
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה מבוא העמקים שברחוב כרמל 20/5, נצרת עלית, הופקד שינוי תכנית מפורטת, הנקרא תכנית מפורטת מספר 6043 שינוי לתכנית מפורטת מספר 3772 – יעוד שטח למוסדות ציבור מגדל-העמק, ביחד עם תשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 17450, חלקות 15 – 17.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: קביעת יעוד חדש למוסדות צבור (מעון יום) בשטח המיועד למסחר.

כל המעונין בשינוי התכנית, רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שבמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גבול אתו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות ובליווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה – צפון
י' בטבת תשמ"ח 31.12.87

פקסימיליה
MURATA
מורטה
קומפקטית
גם במחיר!
נציגים מקבוצת כלל

קבלת מודעות 24 שעות ב-דחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי ההודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל' 246363 239952

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
בעלי, אבינו

ישראל ברנע (ברנשטיין)

הלויה תצא מבית המשפחה בבית ינאי היום כ"ט טבת תשמ"ח 19.1.88 בשעה 15.00 לבית העלמין בכפר ויתקין

המתאבלים: מנוחה ברנע
עזרא וחנה ברנע
נחמה ברנע

אנחנו מודיעים בצער על מות יקירנו

אברהם בירמן ז"ל

הלויה תצא היום יום ג' כ"ט בטבת 19.1
בשעה 16.00 ממרכז הכפר

המשפחה
וחברי מושב בית-שערים

לחברנו ד"ר ליא אברהם
איתך באבלך במות

אימך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
מנהלת אזור תל-אביב
ההנהלה והעובדים

במלאת שנה לפטירתה של חברתנו

צפורה כהן ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום רביעי א' בשבט תשמ"ח 20.1.88
בשעה 15.00.
יוצאים מהעיגול.

המשפחה
וקיבוץ אפיקים

לחברתנו נעמי כהן
איתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף בית אביה
ההנהלה והעובדים

למשפחת ליבוביץ

הננו להביע לכם את השתתפותנו העמוקה בהילקח מכם

ליבוביץ יעקב ז"ל

הנהלת נעמ"ר
הוועדים
וועד גמלאי נעמ"ר

הננו משתתפים באבלו של
החבר גרבר שמואל
על מות

אביו ז"ל

הוועד הפועל של ההסתדרות
הסתדרות הפקידים
קרן השתלמות וחבר העובדים

למשפחת כהן

הננו להביע לכם את השתתפותנו העמוקה בהילקח מכם

כהן זאב ז"ל

הנהלת נעמ"ר
הוועדים
וועד גמלאי נעמ"ר

ביום השלושים לפטירת יקירנו

אוריאל שלון ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
בטכס גילוי המצבה, ביום ראשון, ה' בשבט תשמ"ח, 24.1.1988, בשעה 15.30.
נפגשים ליד השער הראשי, בבית העלמין בחוף הכרמל.
אוטובוס יעמוד לרשות היוצאים בשעה 15.00 ליד
בית המנוח, רחוב ויתקין 30.

רחל שלון והמשפחה

ולכל מנחמינו – בכתב ובעל"פ – תודה.

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ

משתתפים בצערו של חבר הנהלת הקרן לשעבר
אמנון שדה ומשפחתו
במות

רבקה רוזמן ז"ל

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ

אבלים על מותו של

יוסף זלצר ז"ל

מבקר הפנים של הקרן לשעבר

ומביעים תנחומים למשפחה.

על פטירתו של

אריה ארמון ז"ל

איש החינוך החקלאי

אבל

בית האנף
לחינוך התישבותי

ביציאה מראשון-לציון, בואך נס-ציונה השתמש בשרותי תחנת "פז מנחם"
וחתום על מנוי ל דבר – חודש חינם.

גרדומים בדמשק

שלושה אזרחים סורים, שהואשמו בריגול לטובת ישראל, נתלו אתמול בבוקר בדמשק – על כך מסרה סוכנות הידיעות הסורית "סאנאה". פואד עלי חסן, בן 35, מלאטקיה שבצפון המדינה, מוחמד סאלם יחיא באדר, בן 41, מדמשק, ועדנאן מוסטפה מחפוז, בן 53, מסלאמייה "היו מרגלים שמכרו את עצמם לאויב הציוני תמורת קומץ דולארים", נאמר בהודעת סוכנות הידיעות שלא מסרה פרטים נוספים. (צילום: א.פ)

מרשק מסתתר עם ילדיו בישראל זה כיוון החקירה החדש בפרשה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר דבר

שלדון מרשק, החשוד שהבריח את ארבעת ילדיו לחו"ל כדי לא למסרם לאשתו קארול, נמצא על גבי סיפון האניה "פאלומה", שבה נמלט לחו"ל, עם אשה שהיתה שותפתו, ככל הנראה, למזימתו ולהטעיית אנשי המשטרה על־ידי יצירת רושם כאילו הילדים הוברחו מהארץ.

ממצא חדש זה נודע לחוקרי יחידת הנמל של משטרת חיפה לאחר תחקור יסודי שנערך לאנשי צוות "פלומה" של חברת "מגו נתיביים" בחיפה. שני תורנים, גבר ואשה ממוצא פיליפיני, אשר מתגוררים בסמוך לתאים שבהם התגוררו שלדון מרשק וארבעת הילדים שהיו עמו בהפלגה ב־29 בנובמבר, סיפרו כי הם זיהו בוודאות אשה שדיברה עם מרשק שגם נשאה בידיה ילדה קטנה שהיתה עמם. הילדה זוהתה בוודאות על־פי העגילים שהיו על אזניה.

ממצא זה מסביר את השערתם של שמואל ברלין, ידיד המסייע לקארול מרשק בחיפוש אחר ילדיה, ושל קארול עצמה, שטענה כי ארבעת ילדיה נמצאים עדיין בארץ והם מוסתרים אצל הקהילה החרדית בירושלים.

שמואל ברלין סבור כי הלחץ שנוצר על העדה החרדית בירושלים בעקבות תוכנית הטלוויזיה "בשידור חוקר" והכתבות המתפרסמות בעיתונים אילצו אותה להפעיל תוכנית הטעייה, לפיה הוציא מרשק כביכול את ילדיו לחו"ל ובכך תוטעה המשטרה ותפנה את מאמצי החקירה לחו"ל.

הנחה זו תואמת גם את השערתם של חוקרי המשטרה, שהביעו תמיהה על כך ששלדון מרשק יצא את הארץ תחת זהותו הבדויה של אברהם הרשקוביץ. "אם שלדון היה רוצה להימלט לארה"ב, הוא לא היה משתמש בזהותו של הרשקוביץ – שכניסתו לארה"ב אסורה". טוען מקור משטרתי.

הסברה כעת היא כי שלדון אכן עזב את הארץ אולם במועד כלשהו הוא חזר לישראל ומסתתר כאן עם ילדיו.

אניית ההברחה?

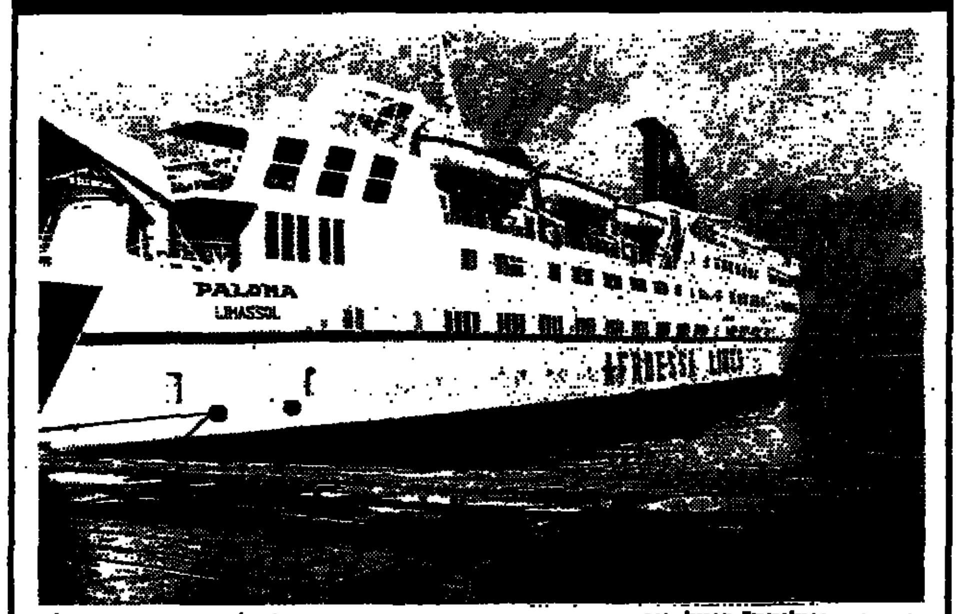

הספינה "פאלומה" בנמל חיפה. (צילום: אורי נבר־רומנו)

המורים הערבים מתקשים לתפקד:

מצד אחד אנו מחנכים לדו־קיום ומצד שני אנו צופים בחדשות...

מאת יעל פישביין סופרת "דבר" לענייני חינוך

המהומות בגדה ובעזה עוררו מודעות פוליטית אצל תלמידי בתי־הספר הערביים. התלמידים מושפעים מכלי־התקשורת הסוריים, הירדניים והמצריים, ומביעים בגלוי עמדות פוליטיות קיצוניות. המורים נתונים במלכוד – מצד אחד הם מודאגים מהתופעה, ומצד שני רבים מהם עדיין חוששים מדיון פתוח בנושאים אלה. כך טענו אתמול מורי בית־הספר התיכון בבקה אל־גרביה בפני שר החינוך יצחק נבון שביקר במקום.

"למורה יהודי יש אפשרות לדבר בחופשיות על נושאים פוליטיים. המורה הערבי מוצא את עצמו נתון בכבלים, מדומים או אמיתיים", טען אחד המורים. "מדי יום ביומו אנחנו נתקלים בהמון שאלות של ילדים על מה שמתרחש בעזה ובגדה. מצד אחד אנחנו צריכים לחנך לדו־קיום. מצד שני, מה שמראים בחדשות אלו דברים שקשה לנו להתמודד אתם."

מורה אחר טען, כי ישראל צריכה להכיר בערפאת כבמנהיג הפלשתיני היחיד.

המורים אמרו, כי תוכניות הלימודים הנהוגות בבתי־הספר הערביים אינן מתייחסות כלל לפלשתינים ולתרבותם ולתולדות הסכסוך הישראלי־ערבי, ולכן אי־אפשר להתייחס בצורה שיטתית לשאלות שהתלמידים שואלים.

ראש מועצת בקה אל־גרביה סמיר דרוויש טען, שקהילת החינוך הערבית מתוסכלת מנושאי החינוך לדו־קיום. לדבריו, הצד היהודי אינו מגלה אותה פתיחות לנושא שמגלה הצד הערבי. דרוויש סיפר, כי בעקבות המהומות נרתעו הורים מחדרה מלשלוח את ילדיהם למפגש עם תלמידי בקה, ומורים ערבים יצאו לחדרה לשכנע את ההורים להסכים למפגש.

תלמידי תיכון מבקה סיפרו לעומת זאת, כי בעקבות המהומות מבקשים הורים ערבים למנוע מילדיהם להיפגש עם תלמידים יהודים. "הם הורגים בנו, אז אין טעם להיפגש", טוענים ההורים.

אתמול נמסרה הודעה רשמית על הקמת מכללה ללימודי האיסלאם בבקה אל־גרביה. המכללה תוקם במסגד של כת הדרווישים במקום ותתחיל לפעול בשנה הבאה.

מפקד המחוז הצפוני במשטרה, ניצב שלמה חרון:

אין חשש התלקחות במגזר הערבי אך גוברת הנטייה להפרת הסדר

מאת יוסי ליבוביץ ויצחק מיזרוח, סופרי "דבר"

"הנסיון למנוע בשוטרים מן המארב, שעשו כמה תושבים מהכפר עראבה במהלך "יום השלום" שהוכרז במגזר הערבי מראה על ניצנים ראשונים של אירועים חריגים ובהחלט יש בכך משום חידוש באיזור הגליל. אין ספק שנכנסנו לעידן חדש והמשטרה תצטרך להערך בסדר כוחות גדול, כדי למנוע ממפירי הסדר להשתלט על הרחוב".

כך התבטא אתמול מפקד המחוז הצפוני של המשטרה, ניצב שלמה חרון, במסיבת עיתונאים בחיפה. לדבריו, בשנה הקרובה ולקראת הבחירות יעסוק המחוז הצפוני בעיקר בנושאי הבטחון והסדר הציבורי, אולם "אין חשש להתלקחות כללית במגזר הערבי בגליל, ובכל מקרה, המחוז הצפוני ערוך לטפל בכל הפרת סדר".

ניצב חרון גילה כי ברחוב הערבי מורגשת נטייה של קיצוניים להפר את הסדר הציבורי. במהלך "יום השלום" נעצרו כ־70 איש, אשר יובאו לדין, כתבי האישום נגדם יהיו הפרות סדר, תקיפת שוטרים והסתה.

מפקד המחוז הוסיף כי בתקופה האחרונה מסתמנת נטייה גוברת של הברחות סמים קשים מלבנון לישראל. ההברחות, שיצרו מצב חדש, מתבצעות באמצעות בלדרים מדרום־לבנון – אזרחים מישראל העובדים בדרום־לבנון וכן חיילים ובעיקר אנשי מילואים. במקרים בודדים השתתפו גם קצינים של צה"ל. לדבריו, המבריחים עוסקים כעת בשכלול האמצעים ונתיבי ההברחה על־ידי יצירת 'סליקים' ומיכלים קטנים שקשה מאוד לזהותם". בעקבות זאת, הוחלט במחוז הצפוני לתגבר את היחידה ללוחמה בסמים.

הח"כים רמון, צוקר וסולודר מציעים:

לפתח תעסוקה בשטחים – במקום לשלם מיליונים להעסקת פועליהם

מאת טובה צימוקי ואמנון אבור, סופרי "דבר"

יש לפתח מקורות תעסוקה אוטונומיים בשטחים כדי להקטין את התלות ההדדית בין עובדי השטחים לבין שוק העבודה הישראלי. כך קובעים שני חברי ועדת הכספים, ח"כ חיים רמון (מערך) ודדי צוקר (ר"צ).

במכתב ששיגרו אתמול לשרי הבטחון והאוצר קובעים שני חברי הכנסת כי תלותם של עובדי השטחים בשוק העבודה הישראלי הינה בלתי נסבלת עבור שני הצדדים. הם אומרים כי ניתן למצוא את המשאבים הדרושים לפיתוח מקורות תעסוקה בשטחים.

לדבריהם, הממשלה מעבירה מדי שנה לקופתה 80 מיליון ש"ח השייכים לתושבי השטחים ומקורם בעבודת פועלי השטחים בישראל. אם סכום זה היה מושקע בפיתוח מקורות תעסוקה בשטחים ניתן היה, לדעתם, ליצור אלפי מקומות עבודה חדשים מדי שנה. ח"כ עדנה סולודר מהמערך סבורה כי האירועים האחרונים בשטחים, שהביאו להיעדרות עובדים בשבועות האחרונים ממקומות העבודה בישראל מעמידים את המדינה בצורך דחוף לבחון את הנושא לעומקו.

בהצעה לסדר־היום שהעלתה סולודר במליאת הכנסת היא אמרה כי הבאת פועלים זרים נוספים כתחליף לפועלי השטחים היא פיתרון לטווח קצר ובכיוון הלא־נכון. הדרך הנכונה, לדעתה, היא עשיית כל מאמץ להחזיר יהודים וישראלים לכל ענפי המשק החיוניים, כולל שירותים, על־ידי העלאת השכר, שיפור התנאים ותמריצים ומאידך, על־ידי יצירת מקומות תעסוקה בשטחים לאוכלוסיית השטחים.

בהצעתה הדגישה סולודר את השפעתה השלילית המתמשכת של יציאת ישראלים מענפי משק חיוניים ההדקקותנו במשך שנים לכח עבודה זר – כ־7.5 אחוזים מכח העבודה האזרחי במשק.

סגן שר העבודה והרווחה רפאל פנחסי אמר כי גם אם כל 16.000 המובטלים הרשומים בשירות התעסוקה הזמינים לתעסוקות שבהם מועסקים עובדי יש"ע, היו נקלטים בתעסוקה המצויה במשק, עדיין היו מועסקים כ־80,000 לא־ישראלים. הוא מתח ביקורת על הכנסת, המעכבת כמה תיקוני חוק שהציע משרדו, מתוך מגמה לחזק את הצורך להחזיר ישראלים לעבודה בכל ענפי המשק.

מפקד כוחות המרידה בארגנטינה נכנע בעקבות כיתור המאחז שלו

באונוס איירס (עיר ועיר). – מנהיג המורדים הקולונל לשעבר אלדו ריקו, נכנע אתמול בלילה לכוחות הממשלתיים הנאמנים שהקיפו את מאחזו בעיר מונטה קאסרוס שבצפון ארגנטינה – מסרה סוכנות הידיעות הארגנטינית הרשמית, בהסתמך על דובר צבאי.

קודם לכן נמסר, כי הקולונל אנג'ל דניאל ליון, שהתמרד ביום ראשון עם גדוד הרגלים ה־19 שבפיקודו במחנה טוקומאן, הסגיר את עצמו לכוחות הצבא במחוז זה. הגדוד ה־19 כותר ע"י כוחות נאמנים שהגיעו מבסיסים אחרים.

בהודעה של הצבא נמסר, כי לפני כניעת ריקו, היו חילופי ירי של תותחים ונשק קל בין כוחות הממשלה לבין כוחות המורדים בקירבת מטהו של ריקו. היתה זו הפעם הראשונה שכוחות ארגנטיניים ירו אלה לעבר אלה, מאז הקרבות בין סיעות צבא יריבות ב־1962.

אתמול גם נפצעו קשה שני חיילים של הכוחות הנאמנים לממשלה כאשר מוקש שהטמינו המורדים התפוצץ מתחת למשאיתם.

בשר בעיבורי מונטה קאסרוס, 630 ק"מ מצפון לבואנוס איירס, פורץ בנסיון לבלום את התקפת הכוחות הנאמנים שכיתרו את האזור.

הנשיא אלפונסין קיים ישיבת חרום של הממשלה כדי לדון בהתקוממות, שזכתה בתמיכה מסויימת במקומות אחרים במדינה. הוא ביטל נסיעה לשוודיה, ל"ועידה למען יוזמת שלום".

ריקו, שזיעזע אשתקד את הממשלה בעומדו בראש התקוממות בת 4 ימים, אמר כי הוא רצה לכפות את פרישתם של מספר קצינים בכירים, שעליהם הטיל את האשמה לתבוסת ארגנטינה במלחמת פוקלנד, ובהימנעות מהגנה על קצינים שהואשמו בהפרות של זכויות האדם ב"מלחמה המלוכלכת", שניהלו אנשי הצבא נגד שמאלנים בשנות ה־1970.

המרד באפריל אשתקד, שהוציא לרחובות 300,000 מפגינים במחאה על הסכנה לדמוקרטיה.

האפיפיור גינה פעולת המשטרה לפיזור המתפללים על הר־הבית

רומא (רויטר). – האפיפיור יוחנן פאולוס השני קרא שלשום לישראל לכבד את זכויות הפלשתינים וגינה את פעולת משטרת ישראל נגד מתפללים מוסלמים בהר הבית. האפיפיור חזר והדגיש את מדיניות הוואתיקן הגורסת, כי ליהודים ולפלשתינים זכות למולדת משלהם.

היתה זו הפעם השניה שהאפיפיור דיבר בפומבי על אי השקט ביהודה ושומרון ובחבל עזה. בחודש שעבר אמר האפיפיור כי אסור שארצו של ישו תוסיף לשמש זירה לאלימות ולאי־צדק. הוא גם אמר כי הוא חש קירבה לפלשתינים הסובלים בשטחים הכבושים.

האווירה הלבבית הגינונה ששררה במסיבת העיתונאים המאולתרת באה לקיצה באורח פתאומי כאשר אחד העיתונאים שאל את האפיפיור האם יש לראות בהתייחסויותיו הרבות לשואה בזמן האחרון נסיון לצמצם את משמעות השואה לגבי היהודים. האפיפיור, שהירבה קודם לכן לחייך ולהתלוצץ עם העיתונאים תלה את מבטו בעיתונאי ואמר בקרירות "אני מזועזע. לא אוכל לומר דבר נוסף. אני מזועזע על ידי שאלתך".

מגבית פלשתינית במדינות המפרץ

מסע התרמות פומבי למען "התנגדות העם הפלשתיני לכיבוש הישראלי" נפתח לאחרונה בכמה מדינות ערביות במפרץ. באיחוד הנסיכויות הערביות הוקם ועד "תמיכה במאבק הערבי", שהציב לעצמו את המטרה לאסוף תרומות לטובת הפלשתינים. בבחריין פתח הצלב האדום מרכזים להתרמה למען הפלשתינים.

בכוויית קראה הממשלה לעובדי הציבור לתרום שכר יום עבודה למען הפלשתינים בשטחים. סגן יו"ר המועצה הלאומית הפלשתינית סאלים זענון קרא שלשום לעמים הערביים והמוסלמים להגיש סיוע חומרי ומוסרי לעם הפלשתיני. הוא ציין כי אש"ף זקוק ל־100 מיליון דולאר.

ממשלת כוויית החליטה אתמול להעביר באמצעות אר"ם 5 מיליון דולאר לתושבי השטחים.

סופר "דבר" בדנמארק עלי כהן מוסר:

קופנהאגן (מיוחד ל"דבר") . כמה איגודים מקצועיים בחצי האי יוטלנד שבדנמארק עומדים לערוך ביום חמישי הקרוב הפגנות נגד ישראל בעיר הצפונית אולבורג. מארגני ההפגנות מתכוונים לתבוע מממשלת דנמארק לנתק את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל בגין מעשיה נגד הפלשתינאים ולהפגין את תמיכתם בהקמת מדינה פלשתינאית.

הפגנה זו באה כתוספת לא נעימה לתביעה מצד מספר מפלגות אופוזיציה בפרלמנט הדני להטיל סנקציות כלכליות על ישראל כתגובה על התנהגותה. שר החוץ הדני, אופה אלמן־ינסן, כבר הביע דעתו נגד מלחמה כלכלית בישראל.

סטפן ו. הוקינג

רוג'ר פנרוז

פרס־וולף בפיסיקה – לשני הקוסמולוגים פנרוז והוקינג

פרס קרן וולף בפיסיקה יינתן השנה לשני חוקרים בריטיים בתחומי תורת היחסות הכללית והקוסמולוגיה, הפרופסורים רוג'ר פנרוז מאוניברסיטת אוקספורד וסטפן הוקינג מאוניברסיטת קיימבריג'.

פרופ' פנרוז (נולד 1931) היה חלוץ התגלית החשובה ביותר בתורת היחסות מאז עבודותיו של איינשטיין, והיא התגלית בדבר אפשרות קיומן של תופעות "סינגולאריות" במרחב־זמן (במרחב זמן יש תבנות אינסופיות). תגלית זו הניחה את היסוד המתימאטי לתורת "המפץ הגדול" בדבר ראשית התהוותו של היקום, וכן הובילה לתיאוריה על אודות קיומם של "חורים שחורים" ביקום.

פרופ' הוקינג (נולד 1942) המשיך בדרכו של פנרוז והוכיח על סמך חוקי המכאניקה הקלאסית, כי היקום חייב היה להתחיל במפץ גדול וכי במצב היסודי של רגע התהוות זה, אין תוקף לחוקי הפיסיקה הידועים לנו. אולם במבוכה הרבה ששררה בחוגי המדע בעקבות מסקנה זו, חלה תפנית נוספת, ומאוחר יותר הוכיח הוקינג, כי אם מחילים את חוקי המכאניקה הקוואנטית על סביבתן של תופעות יחודיות, כגון חורים שחורים, תקפים בהן חוקי התרמודינאמיקה ויש להן טמפרטורה מוגדרת היטב.

עבודות אלו חוללו מהפיכה במדע הקוסמולוגיה (תורת היווצרות היקום) והשתיתוה על יסודות חדשים לגמרי, תוך שילוב מוצלח של תורת היחסות הכללית, מכאניקת הקוואנטים והתרמודינאמיקה.

ביגון מגיע הלילה לארץ עם משפחתו

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

אסיר ציון לשעבר, יוסף ביגון, יגיע הלילה, סמוך לחצות, לישראל, במטוס של חברת התעופה הרומנית "טארום". יחד עימו יגיעו גם אשתו אינה, בנו בוריס וכלתו ינה, שתי בנותיהם ואמה של ינה.

בשדה התעופה בן־גוריון יקבלו את פניהם שרים ואנשי־ציבור וכן עשרות ידידים וחברים. במקום תערך קבלת פנים ממלכתית שלאחריה יצאו בני משפחת ביגון אל קיבוץ מעגן־מיכאל, הקיבוץ שאימץ את ביגון. בקיבוץ הוכנו כבר שתי דירות, עבורו ועבור משפחתו ומשפחת בנו. ביום רביעי יהיה ביגון אורח הקיבוץ ובערב תערך שם לכבודו מסיבה חגיגית. ביום חמישי יפגש עם נשיא המדינה, עם ראש הממשלה, ועם ממלא מקומו.

אתמול הגיעו בני משפחות ביגון לבוקארשט, שם התאכסנו באחד מבתי המלון בעיר. בשיחת טלפון עם שמואל בן־צבי, ראש מחלקת ההסברה במועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ, אמר ביגון כי הוא עייף מאוד ומבקש שיאפשרו לו לישון ללא הפרעות. לדבריו, בשבוע האחרון ישן כשעתיים בלבד בכל לילה ובלילה שלפני היציאה מברה"מ, לא ישן כלל. אל שדה התעופה במוסקבה ליוו אותו כעשרים מסורבי עליה, ביניהם חברו הטוב, אסיר ציון לשעבר, ולאדימיר קיסליק. ביגון אמר כי הוא שמח לצאת אולם היה לו עצוב לראות את חבריו, שנותרו בברה"מ.

יוסף ביגון, מורה לעברית ומפעילי העליה הבולטים בברה"מ, הנחשב מסורב עלייה משנת 1971, ריצה מתוך תקופה זו שלושה עונשי מאסר בגין רצונו לעלות לישראל. בפעם האחרונה נעצר בשנת 1982 ונאשם בתעמולה והסתה אנטי־סובייטית. הוא נידון לשבע שנות מאסר וחמש שנות גלות. ביגון שוחרר בחודש פברואר השנה ולאחר שקיבל אשרת יציאה לו ולאשתו, ניהל מאבק לקבלת אשרות יציאה גם לבנו ולכלתו.

פרידה ממוסקווה

מסורב העלייה יוסף ביגון עם אשתו אנה ואמה ממתינים לבדיקת המכס בנמל־התעופה של מוסקווה אתמול, בדרכם לישראל. ביגון הגיש את בקשתו הראשונה לעזוב את ברה"מ לפני 17 שנה. (צילום: א.פ)

סגן פרקליט ירושלים ממליץ להעמיד לדין חוקר עוואד מהשב"כ

מאת סופרת "דבר" בירושלים

סגן פרקליט מחוז ירושלים משה לדור, שליווה את חקירת פרשת מותו של עוואד חמדאן מתולתלה, ממליץ להעמיד לדין פלילי את אחד מאנשי השב"כ שחקרו אותו באשמת גרימת מוות ברשלנות, כך נודע אתמול ל"דבר".

אתמול הועבר תיק החקירה בפרשה זו, בליווי המלצת הפרקליט המלווה, להחלטתו הסופית של היועץ המשפטי לממשלה. נגד שניים מחוקרי השב"כ האחרים המעורבים בתיק זה כבר הוסקו מסקנות משמעתיות בתוך השירות ויתכן שיינקטו נגדם צעדים נוספים, בשל אי־דיווח אמת לממונים עליהם שהעידו בנושא זה בפני ועדת לנדוי. השבוע ייכנס תריש התייעצות בלשכתו של נציגי הגורמים הנוגעים בדבר, כדי לדון בהמלצתו של לדור.

מאיר ואנונו קיבל את "פרס השלום" של אחיו

מאת עלי כהן, סופר "דבר" בדנמארק

קופנהאגן (מיוחד ל"דבר") . - מאיר ואנונו, אחיו של מרדכי, קיבל לידיו בטקס צנוע אך רב־משתתפים את "פרס השלום" בסך 100.000 כתר (כ־15.000 דולאר) בעבור אחיו מרדכי ואנונו. הפרס הוענק על־ידי קרן השלום הדנית בבית הקרן שב"נמל החדש" בקופנהאגן, ביתה של משפחת מונקפלום יוזמת הקרן.

הנימוקים להענקת הפרס למרדכי ואנונו היו "אומץ הלב האישי שהראה לעולם כאשר גילה את הסוד הכמוס של ישראל". מאיר ואנונו הודה בשם אחיו לקרן על החלטתה וציין שעל השימוש בכספי יחליט האח מרדכי, אך הוא סבור כי הכסף יוצא להגנתו המשפטית.

פראנק באר־בי מן המכון לחקר השלום הביע את חששותיו, שמלחמה קונבנציונאלית במזרח התיכון עלולה להתפתח למלחמה אטומית עולמית.

מאיר ואנונו אמר ל"דבר" כי הוצאות הגנתו של מרדכי אחיו יגיעו לפחות ל־100.000 דולאר, והכספים נאספים בכל מיני מקורות.

אשר למצבו הוא אמר מאיר, כי תוקף דרכונו יפוג בעוד חודש, ואז ייאלץ כנראה לבקש מקלט מדיני באחת ממדינות המערב.

הפסקות חשמל רבות בשל עומס שעות השיא

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

שיבושים קלים באספקת החשמל לצרכנים היו אתמול בין השעות 6.00־9.00 בערב, שעות השיא בביקוש, בשל תקלה באחת מארבע יחידות הייצור, 350 מגאוואט כל אחד.

לחברת החשמל כושר ייצור של 4100 מגאוואט כולל ההספק של הטורבינות לשעות חירום משום שארבע יחידות הספק נמצאות בשיפוצים. תקלה ביחידה נוספת של 350 מגאוואט, בשל הביקוש הגבוה, אילצה את החברה ליזום הפסקות חשמל בחבלי הארץ לפרקי זמן של 20־30 דקות, עד לירידת הביקוש. החברה פנתה גם דרך אמצעי התקשורת אל הצרכנים להפחית את הביקוש בשעות הקריטיות. סיבת התקלה טרם אובחנה. ל"דבר" נודע שאירע פיצוץ בדוד היחידה ובשל כך היה צורך להפסיק את פעולתה. הצוותים הטכניים יכלו להתחיל בתיקון התקלה רק כעבור 12 שעות, אחר שהדוד התקרר.

בשעת מסירת הידיעה לא ידעו מומחי החברה לקבוע בתי תתוקן התקלה. אם התיקון יימשך כמה ימים, יתכן שיהיו הפסקות חשמל יזומות במהלך אותם הימים. היחידות הכח בתחנה "מאור דוד", שנמצאת בשיפוצים עונתיים יוחזרו לפעולה בסוף החודש.

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ●

חוזרים לשיגרה – שתיקה בשערים

● מסחר חלש בבורסה באווירת חוסר עניין ונפח כספי מצומצם ● נמשכו הביקושים לבנקאיות עקב ציפיות להמשך התחזקות הדולר בעולם ● חוסר עניין ציבורי מוחלט במתרחש בבורסה, מבצעי התמנה של קרנות הנאמנות לא זוכים להצלחה, בקרנות נרשמת מגמת פדיונות קטנים ● במספר נרשמת חוסר תמיכה מרחיקה, פולגת 10% – וירידה מצטברת הזה ● הגופים הגדולים פועלים במרחב נמוך וממשיכים לרכוש סחורה תוך ירידות שערים והמגנה ברורה של חוסר תמיכה ואי סיבוכ המוסדיים ● המצב העגום בבורסה יקשה על גיוסי הון חדשים בעתיד הקרוב ולחוסר עניין גם מצד התתמים העלולים להקלע לקשיים בהנפקה ● חולשה גם במניות הקהילות והמשתנות למרות רמת מחירים נמוכה ● הקשר לבורסות חו"ל המתרחש אצלנו נראה יותר ויותר בתלוש להוכיח ● פעילי הבורסה המקודקים מעריכים כי שיטת המשתנים נחלה כשלון חרוץ.

מאת שמואל רוזנבלום

שוק המניות חזר אתמול למסלולו הרגיל באחרונה. ירידות שערים מלוות בחוסר עניין ובפעילות כספית מצומצמת. לאחר יום בודד של בלימה קלה בשתיקת השערים חזרה כאמור התהנגות הבורסאית לסורה והטעמים לכך רבים. בראש ובראשונה ניתן לציין את העובדה הפשוטה, והידועה של העדר ציבור משקיעים בבורסה. מעבר לכך קיימות סיבות מובנות נוספות כרגיל שפיננסי והמיסוי על הבורסה, ריבית גבוהה בפיקדונות שקליים, אי המצאותו של גורם גדול ומרכזי שינסה לנווט את השוק, שבירה מאוריות בפרופיל הפעילות של גורמים גדולים לקופנון כלל ובכלל סיבות עגומות נוספות. דמות מוחדים אמריקאיות ושיפור ברווחיות הבנקאות הכלכלי אינם מהווים בשלב זה גימוקים כלשהם לפעילות חיובית. ביקושים נרשמו לבנקאיות שבהסתר עקב התחזקות שער הדולר. התחזקות הבורסות בעולם הרחב ובכלל סוריים לא משפיעות כלל על הבורסה בת"א, אלא רק בכיוון של ירידות בלבד, כנראה. את מרבית פעילי הבורסה פקדה באחרונה עייפות ופסימיות. הם אינם צופים לשינוי מהותי בבורסה אלא במידה ויתחדש ארוע הרצוני חריג כפיחות או עסקת שכר והקפאה קשה. ירידות שערים נרשמו כרגיל במניות המשתנים תוך גנפה עיסקאות מצומצם. ירידות שערים חלולות של 10% בלטו בפולגת, קינג ותאגג. הירידה הורה במניות פולגת מוסברת ברצונה של כל"ליפיא להמשר מחבילת מניות בזכרה זו ולכן מניות פולגת ירדו תלולות בעת האחרונה. תנודות זרות נוספות נרשמו בטופר אופציה 15.4%–, יצהר 1 מוכרים המניות נוספות כמישנאל, אורלון, כללי ציוד המלק מניות הרשימה המקבילה.

גיוס הון – לא בשוק הנוכחי

כוונת גופים רבים לגייס הון לצורך פיתוח עסקיהם באמצעות הבורסה לניירות ערך עשויה בקרוב לאור מצבה העגום של הבורסה להפוך לתוכנית חסרת סיכוי של ממש. הנפקת מלונות ים סוף שוכתה לחתימה יותר בינונית של 1.28 ובימי המסחר הראשונים ירדו המניות החדשות בשיעור חד של 25% לערך וקשה עוד יותר על גיוס כספים בשוק ההון. הבנקים לא יוכלו בקרוב להבטיח חיתום ללא סיכון מבחינתם שכן ציבור המשקיעים מדיר רגליו משוק המניות. המשך השתיקה בשערי המניות וחוסר העניין בבורסה לא יעודדו בלשון המעטה גיוסי הון גם של חברות מבוססות. ועדת ששינסקי המיסוי על הבורסה מהווים אף הם גורם מרתיע לגיוס הון בבורסה. מבלי מאמץ מיוחד מצבת סיטואציה קשה למבקשים לגייס הון חדש בבורסה. נראה לפיכך שהתיכננים בחברות שונות לגייס הון עשויים להתרות בשלב זה לזמן בלתי ידוע. נראה בעליל כי קרוי האשראי והכספים ממשלתיים יבואו בחלקם במקום אי גיוס הון בבורסה.

ועדת ששינסקי – הרלפות למבביר

בשולי ועדת "האינפורמציה" מרינתי ועדת ששינסקי הידיעות על מיסוי הבורסה, ראוי וכדאי לשאול את חברי הוועדה הנכבדים מדוע ביוזם הוועדה הפכו לכימת ויריות דיון ציבורי כמעט ניתן היה לחשוב שדיוני הוועדה יהיו חסויים עד אשר תתקבלנה החלטות ברורות והמלצות. בדיעבד ההדלפות מהוועדה מציגות את הוועדה עצמה באור לא רציני תוך הפיכתה לנכל מיותר על שוק ההון בשלב זה. בבורסה כועסים רבים על מכת ההדלפות מהוועדה שגורמה לפחות, לחלקי מירידות השערים האחרונות במניות. יש לקוות שאנשי הוועדה ידאגו מכאן ולהבא לשמור על שקט בהדלפות לעיתונות הבר שירגיע במעט גם את שוק ההון המודאג והסובל מטלטלת מיותרת ומזיקה.

קרנות הנאמנות – מבצעי הטבה ותגמולים אין קרנות הנאמנות יש לאמר כי פיפי שמתלות ביום א' השבוע במבצע הנפקה התגוה לא זוכות בינתיים לכספים המבוקשים חדשים אלה להמשך טיפטופי פדיונות דווקא. גם קרנות

הנאמנות האחרות מקבלות מדי יום ביומו עודפי היצע קטנים. מספר קרנות נאמנות מציגות בכורה המציאות הבורסאית העגומה תשואות גרועות, קרן אתגר של בנק הפועלים העוסקת כידוע ב-70 המניות הגדולות בבורסה ירדה מתחילת נובמבר 87 ועד לאתמול ב-10% לערך שזוהי ירידה ריאלית של 15% לערך. גם מצב הקרנות האחרות בבורסה נראה עגום לעתים אף יותר. עפ"י מהלך העניינים היגעים בבורסה לא מסתמן פרופיל פעילות חיובי מצד הקרנות לעודד את השוק, אפילו שבתנאי הבורסה הנוכחיים מדובר בסכומי כסף קטנים ובלתי משמעותיים מצד הקרנות.

המסחר במשתנים – השיטה נכשלה

עיון בנתוני מניות המשתנים מגלה כי מתחילת ינואר מוחק חלק ניכר ממניות המשתנים את כל תשואתן הריאלית במהלך 1987. מתחילת ינואר נרשמו במניות המשתנים עד לאתמול ירידות כדלקמן – הבינלאומי 18%–, הפנה 16.5%–, דלק 15.5%–, אזורים 19.1%–, אג"י ב. פיתוח 16.5%–, אלרן ע"ש 16%–, כלל ישראל 14.5%– וירידות דומות במניות נוספות. לפניכו תשואות שהשיגו חלק ממניות המשתנים במהלך 1987, בסוגריים התשואה החל מינואר 1988. הפנה 22% (–16.5%) דלק 37.6% (–17.5%) אזורים 31% (–19.1%) פולגת 8.4 (–17.5%) אלרון (–15.5%) טבע 0.3% (–7.3%) מפעלי נייר חדרה –23.3% (–15%) הבינלאומי, כלל סחר, שופרסל ב', פטרוכימים, כלל תעשיות ומרכנית הושגה תשואה ריאלית 15.4% (–13.5%). במניות הבינלאומי, כלל סחר, שופרסל ב', בולטת במהלך 87 והיא כשלב זה מצויה רק בתהליך שחיקה. שיטת המשתנים מייצגת באחרונה אבסורדים בורסאיים בולטים, עיסקה של 5000 שקל מביאה לירידה של כמה מליוני דולר בשווי השוק של חברות גדולות מסויימות. עיסקאות בהיקף כספי מגוחך שכזה ניתן לאתר מעת לעת בנייר כפולגת, אפריקה, קופסאות פח, נכסים תוספות האמורות כידוע להיות חוט השידרה בסחירות הבורסאית. המסחר במשתנים משמש בנוסף כבומטר מסוכן ועדין לגורמי בורסה שונים המעוניינים לקבוע מגמות מסחר בכל שוק המניות. מספיק שגורם מסוים יקריו על מכירות במחיר 100 (ללא שינוי) כדי שהדבר יביא לרפיון כללי גם ביתר המניות. אין ספק בשיטת המשתנים נחלה כשלון חרוץ.

הודעות מהבורסה

בנק כרמל – קבוצת משקיעים בראשות עו"ד חיים כצמן רכשה את השליטה בבנק כרמל.

אינקובה – המסחר במניות החברה הופסק עד לקבלת הבהרות בנוגע למצבה של חברת קסטל הנשלטת ע"י אינקובה ב-53% לערך. באחרונה פורסם כי קסטל מצויה בקשיים.

אקרשטיין – החברה הודיעה כי הוגש כתב אישום נגדה ונגד המנכ"ל האדריכל המהנדס הראשי שלה בעניין בניין "הצומת" בהרצליה.

פתא – החברה הודיעה על שינויים במבנה הנפקתה התגבעה תחרבב מניות, אג"ח וכתבי אופציה.

מרומאטבסט – החברה מכרה את משרדיה בבית התעשיינים בת"א בסך של 1300 דולר לכ"ר, משרדי החברה הי' בשטח 310 מ"ר והיקף העיסקה כ-400 אלף דולר ויותר.

בנק דיסקונט – עקב תקלה בריווח וטעות מחשב עוכב סך של כ-15.9 מליון שקל שנגבה מלקוחות הבנק כתוצאה על רכישת מטבע חוץ. בנק דיסקונט דיווח לבנקאות ולדרישות הוסמכבת. לדעת הבנק אין בכסום זה משום השפעה כלשהי על מצבו ר/או רווחיותו.

בטוחות – החברה פתחה סניף בפתח תקוה בניהולו של מר בלנדש לשעבר איש בנק דיסקונט.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי מניות

בנקים מסחריים

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר ושרותים

מקרקעין ופיתוח

תעשייה

חברות להשקעה

נסחרות במסט"ח

רשימה מקבילה

אגרות חוב

משתנים

שם נייר	מספר	שער בסיס	שער נעילה	שינוי באחוזים	מחזור
הבינלאומי	10	6239	6271	-2.50	1702.0
הפנה	1	226	225	-1.31	8403.0
כלל-סחר	5	430	426	-.23	15724
שופרסל ב'	3	8976	8976	-1.50	456.0
דלק ב	8	2126	2104	-.98	4059.0
אפריקה-1	3	31144	31382	-1.75	1350.0
אזורים	6	907	907	-.77	10524
נכסים ובנ'	6	2503	2490	-.75	3402.0
הכשרת הישוב	6	61771	62081	-.50	116.0
כלל-טל"ב	4	747	747	-1.19	4493.0
עלית	1	12955	12988	-1.50	256.0
פולגת ב'	1	617	618	-.96	2634.0
קופסאות פח	1	3714	3724	-1.01	398.0
אלרון	12	206662	207180	-.25	44.0
טבע	6	7643	7740	-1.50	1568.0
ים המלח	6	2367	2379	-1.50	2587.0
פטרוכימים	11	809	815	-1.22	14194
נייר חדרה	11	276946	274864	-.25	35.0
מרכנית	5	12994	13392	-2.00	127.0
כלל תעשיות	6	216	218	-1.37	29136
אי.די.בי ב	4	6525	6525	-1.00	919.0
אלרן ע"ש	3	855	855	.00	25233
הבלישר"1	6	3888	3906	-2.51	1521.0
דיסקשקעות	25	1964	1925	.00	23623
כלל ישר"ס	9	1131	1122	-1.74	7580.0

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב:	5300.33	5275.34	גלית	650.25	642.46	למשקיע	128.73	127.20	עמית	502.84	496.73
אבטחה	455.91	446.99	גורבן	355.35	351.84	לפיד	375.07	367.73	ערמון	134.14	131.65
אגוד	264.08	259.02	דוכיפת	504.40	498.24	לקט	1931.98	1893.90	פרא	1620.99	1610.22
אגם	103.25	101.22	דולב	250.28	245.17	לשם	378.98	376.49	צבי	358.30	351.28
אדיר	1756.58	1723.67	דורון	1571.68	1542.73	מבטח	1376.75	1358.46	צופית	485.30	479.34
אדוה	167.80	166.18	דליה	270.15	265.19	מגנה	3972.76	3937.73	צוק	127.19	126.69
אופק	160.55	159.50	דלית	604.49	594.28	מגוז	259.18	255.47	צמיד	1122.14	1113.87
אור	431.51	427.78	דרור	342.89	336.70	מבחן	3765.17	3731.28	צמרות	534.29	526.63
אורון	139.71	136.98	דקל	377.62	370.52	מור	1689.88	1685.86	צברת	146.40	145.35
אורי	289.73	287.62	הדס	390.14	386.57	מורן	884.74	876.60	קלע	169.99	169.36
אורן	816.48	800.64	הילה	409.92	407.13	מטה	25649.76	25261.47	קשת	103.96	102.71
איל	5291.95	5169.28	הדר	561.81	552.48	מיתר	1042.27	1023.26	רונית	18776.59	18626.68
אילים	5536.49	5415.01	חבצלת	2372.70	2315.02	מעוף	4661.55	4572.84	רימון	135.35	133.31
איתן	778.35	768.87	הוד	109.85	108.23	מעיין	773.58	758.98	רקפת	887.58	872.82
אלון	658.05	636.86	זיו	135.83	133.82	מקסה	385.47	382.95	רעי	419.68	414.20
אלמוג	689.27	680.87	זמיר	475.74	469.92	מרגלית	98.82	97.98	סביס	455.65	450.22
אבליטא א	101.59	100.74	זמרת	163.72	161.50	מרווה	125.53	124.82	שחם	348.93	345.83
אבליטא ב	101.29	98.78	חליפה	144.27	143.86	מרום	1361.98	1356.53	שפר	103.87	102.62
אבליטא ג	95.22	92.95	חלמיש	217.69	216.26	נתה	148.55	146.35	שירה	449.87	446.83
ארז	325.17	321.23	חן	150.06	149.76	נסיך	286.66	284.77	שניר	407.17	404.51
אשי	145.51	142.32	חצב	113.74	112.73	נבטע	485.69	478.11	שנבע	729.89	719.86
אשל	191.18	187.47	טל	6450.04	6395.95	ניל	150.15	147.96	ששון	768.29	749.65
אתגר	90.72	89.63	יובל	460.48	454.94	סביון	678.65	667.86	שפר	189.95	186.26
אתרוג	256.70	254.34	יהלום	170.99	169.38	סגולה	139.57	138.33	תאנה	250.64	248.28
בדולח	163.54	162.00	יסמין	376.66	373.45	סלע	374.25	371.78	תודר	520.75	518.16
ברוש	526.37	516.23	יערה	448.72	443.45	סנונית	536.59	538.01	תירוש	551.70	545.01
ברק	488.18	478.51	כוכב	317.91	314.05	סער	386.98	382.50	תגמה	103.73	103.01
ברקת	316.13	313.88	כחל	133.98	132.34	ספיר	177.32	176.27	תמר	251.52	246.64
בניש	1542.55	1532.35	כלנית	664.47	653.16	עדיף	367.33	363.11	תמה	199.58	198.24
גבע	115.37	113.66	כספית	264.78	262.85	עדית	764.04	758.70	תרשיש	115.58	114.86
גורן	453.07	447.86	כרמל	147.58	145.19	עידן	490.70	485.60	תשרי	536.62	532.30
ג.א.	104.20	102.65	כתר	1232.24	1214.78	עבר	114.13	113.13			
גיל	3579.93	3514.29	להב	4902.11	4886.52	עגת	2506.52	2487.16			

תעשיית המזון יצאה ב־1987 ב־450 מיליון דולר והרויחה

מאת סדי פרדיס

בסך הכל הייתה 1987 שנה טובה לתעשיית המזון שיצואה הסתכם בקרוב ל־450 מיליון דולר ושהתחזיות אומרות כי השנה יסתכמו ביותר מחצי מיליארד. החלשות הדולר פגעה בתעשיית המזון פחות מבענפי [illegible] אחרים הואיל והיצוא מתחלק בין כמה יעדים. אירופה, אליה מכוונות עיקר המכירות, מבטיחה עתה תמורה גבוהה יותר ליצואן ומפצה על החלשות הדולר. זה בממוצע, כי מבחינה מפעלית יש יצואנים הנפגעים יותר ויש הנפגעים פחות או אפילו כלל לא.

למשל "סבעול" בקיבוץ לוחמי הגטאות לייצור מזון מן הצומח. המפעל השקיע חמישה מיליון דולר להרחבת הייצור בהנחה כי השנה יפרצו לשוק האמריקאי הענקי. עד כה נשלחה תוצרת המפעל רק לאירופה (1.6 מיליון דולר) אך אם רוצים להגדיל את היצוא מן הכרח למכור גם באמריקה. על השאלה אם קריסת הדולר תשנה את סטרטגיית המכירות משיב גדי קפלן, מנהל המפעל, בלא. תיכנון מכירות צריכה להעשות בפרספקטיבה רב שנתית. כדי להראות על מדפי החנויות בארה"ב השקיעה "סבעול" מאמצים רבים ואת הירידה בערך המטבע האמריקאי יש לראות כתופעה קוניונקטוראלית. במוקדם או במאוחר יתאושש הדולר ביחס למארק ולליש"ט ואז לא תגנה החברה את קשריה עם אירופה ותתרכז בארה"ב. מדיניות מכירות נכונה מפזרת את החלב בין מספר כדים.

1987 הייתה שנת המכירות השניה של "סבעול" המייצרת מוצרי מזון איכותיים מהצומח. היקף המכירות הגיע אשתקד ל־12 מיליון דולר כשמוצריה העקריים הם שניצל, נקניקיה והמבורגר העשויים מסויה. מוצרים אלה יקרים יותר מאחיהם העשויים בשר והם בבחינת "מוצרי בריאות" שאינם מכילים כולסטרול ומינרלים אחרים שבצדק או שלא בצדק נחשבים בעיני צרכנים רבים כמזיקים לבריאות. "סבעול" החליטה לנצל אפנה זו לשם שיווק מוצרי איכות שאינם בגדר תחליף אלא מוצר בריאותי בזכות עצמו. אם הכל יתנהל על פי התכנית, מבהיר גדי קפלן, יסתכם היצוא בשנה הנוכחית בשלושה מיליון דולר לאירופה בעיקר לבריטניה. גרמניה היא יעד חדש ביבשת העתיקה וכאמור ייעשו מאמצים לפרוץ לשוק האמריקאי.

"יורד הגליל" הצלחה מעל ומעבר למשוער. התחזיות ניבאו למפעל השוקולד "יורד הגליל" ילדות קשה ואף נעורים לא קלים. המונופול (כמעט) של חברת עלית בשוק הממתקים הבטיח לחברה הותיקה והמנוסה שליטה בשוק המקומי ורבים סברו, גם עלית עצמה, כי החברה החדשה תתקשה למצוא פתחים לתוצרתה. אולם מקץ שנתיים של ייצור רשמה החברה החדשה השגים ניכרים והיא מוכרת כיום כ־40 אחוזים מכל הטבלאות הנמכרות בישראל. על מידת ההצלחה ניתן ללמוד מהקושי שרווה בהשגת שוקולד מתוצרת המפעל הצפוני. חנויות רבות וזוהר הקיוסקים לא הופיע על מדפיהם את השוקולד ששמו יצא לתהילה מיד עם הופעתו בזכות האיכות המעולה. הטעם העדין והשמנתי שלו. "יורד הגליל" פשוט לא הצליח להדביק את הביקוש לתוצרתו ורק בחנויות הגדולות ובסופרמרקטים ניתן היה להשיג שוקולד "אינטרמצו", שם הפירמה לתוצרת המפעל. רק עתה עלה בידי החברה להדביק את הביקוש ולהגיע פחות או יותר לכל נקודות המכירה. הביקוש הגדול דירבן את בעלי המפעל (שותפות של "כנר", חברת "שטולברק" לייצור ממתקים מגרמניה ומשפחת פקטור מפרנקפורט) להקדים את הרחבת המפעל. בשלב הראשון השקיעו בו שמונה מיליון דולר (מהם שליש כמענק ממשלתי) ועל פי התיכנון עמדו להרחיבו מקץ חמש שנות ייצור. אולם ההצלחה שעלתה אף על הציפיות האופטימיות ביותר עודדה את הבעלים להשקיע 4.1 מיליון דולר נוספים כבר בשנת הייצור השניה, כדי להתקין קו ייצור נוסף. הבעיה היותר גדולה כרגע היא מציאת פועלים נוספים (125 כיום). הנהלת המפעל ביקשה לגייס לעבודה כמה ממפוטרי בוא לצפת. השכר בתעשיית המזון נמוך בהרבה מבתעשיית המתכת.

באשר ליצוא, זה הסתכם ב־1987 בכמיליון דולר כשארצות כמו ארה"ב, אוסטרליה, קנדה ואף מלכת השוקולד המשובח בלגיה נמנות על הלקוחות של "קרינה" שם היצוא של "יורד הגליל". מנהלי המפעל אומרים כי התחרות עם חברת עלית אינה חורגת מדפוסי התחרות המקובלים בין פירמות יריבות. הופעת "יורד הגליל" כמעט הכפילה את צריכת השוקולד בארץ ושתי היצרניות, הגדילו והרחיבו את מכירותיהן וגיוונו את מוצריהן. כך שהמשק כולו נשכר מהתחרות שנוצרה בעקבות שבירת המונופול.

יקבי הגולן צופים יצוא של שני מיליון דולר. תוך חמש שנים מרחיבים יקבי רמת הגולן את יצואם עשרות מונים. בשנת הייצור הראשונה, 1984, מכרה החברה לחו"ל יין בשווי של 21,000 דולר ואילו השנה מתכננים יצוא בהיקף של שני מיליון. בתחילה נמכרו היינות "ירדן" "גמלה" ו"גולן" רק לחו"ל ובארץ נוצר מעין שוק שחור ליינות שזכו עד מהרה לאהדת ציבור שותי היינות. וזה למרות המחירים הגבוהים כשסוגים מסויימים של יין עולים 64 שקל הבקבוק. רק בשנה שעברה ניתן היה להשיג את יינות יקבי הגולן גם בארץ. תוצרת בכמיליון דולר נמכרה בחו"ל ב־1.3 שווקו בישראל. התחזית לשנה הנוכחית היא כאמור יצוא של שני מיליון דולר.

היין מיוצר על פי ידע קליפורני והוא שונה בתכלית מתהליכי הייצור הקודמים. האיסוף והתסיסה אינם מתבצעים במרתפים חשוכים אלא במיכלים הגלויים לאור השמש ומבודדים בקפרונות. זמן האיחסון נע בין שבועות מעטים לבין 18 חודש, תלוי בסוג היין. הענבים מהם היין מופק מגודלים במיוחד עבור יקבי הגולן והבציר נערך על פי הנחיות היקב, בדיוק של יום ושעה. הכרמים ניטעים לפי כושר הקליטה של היקב ואשתקד נצרכו כ־800 טונות ענבים. ה"קברנה־סוביניון" תוצרת 1984 [illegible] של תחרות היין הבינלאומית בלונדון בין הטובים ביותר בסוגו. זהו היין שמחירו מגיע עתה ל־46 שקל לבקבוק.

אלתורים אינם פתרון

מאת מוריה אבימלך

האלתורים להבאת פועלים מפורטוגל, פועלים מלכסיקו, ואפילו פועלים ממחנות הפליטים בעזה שיקבלו שלוש שעות הדרכה בעזור להגיע למקומות עבודה בישראל, אינם תחליף להתייחסות כוללת לקשר הכלכלי של המשק הישראלי אל השטחים. על פני השטח מתגלה קשר זה במספר הפועלים מהשטחים המגיעים לעבודה בחקלאות, בתעשייה, בבניה ובשירותים. מבט מקיף יותר מגלה מידת השפעה עמוקה על מבנה המשק, מבנה היצוא הרכב ההון ומבנה השכר. [illegible] מדי רצינו להכיר בעובדה שלקשר הזה יש גם השפעות פוליטיות, בטחוניות ומוסריות. גם מחיר יש לקשר הזה, ואף שהדברים אינם ניתנים לבידוד, ואי אפשר לקבוע חד משמעית אם העניינים בשטחים היו חריפים פחות לולא היה הקשר הכלכלי כפי שהוא, אי אפשר להתעלם מהמחיר הקשה שאנו משלמים היום עבור הנוחיות שבהעסקת כוח עבודה זול ועדין מהשטחים.

התעשייה, השירותים וענפי החקלאות שנקלעו היום למצוקת כוח אדם בעקבות האירועים בשטחים לחוצים היום לפתרונות זמניים, והרשויות הממונות נוטות להעתר לדרישותיהם. אך השאלה אם במקביל הם חושבים את החשבון הארוך יותר, של כל מקום עבודה בנפרד, של כל סקטור ושל המשק כולו.

מזכיר התק"ם דוחה טענות של המושבים על פרישה ממטה המאבק

מאת שמעון וייס

מזכיר התק"ם, ישעיהו (שישי) פרי, דוחה בתוקף את הטענות המושמעות על־ידי בכירים בתנועת המושבים, כאילו פרשו אנשי התק"ם ממטה המאבק של ההתיישבות. בשיחה עם עתונאים בסוף השבוע אמר פרי כי הוא נמנע מלהשתמש במילים בוטות, אך הטענות אינן נכונות ואינן מוצדקות.

פרי אמר כי התק"ם לא פרש משום מאבק ושותפות. "היה מצע משותף שכלל ביצוע הסכמים והסדרים", הסביר מזכיר התק"ם. "במסגרת זו אנחנו עמדנו על מימוש חלקנו באותו מושג שנקרא "הסכמים והסדרים" והתפתח ויכוח עם חברים בתנועת המושבים־שתבעו לבטל את ההסדרים משום שחששו לתקיפותם. אבל זה היה־בניגוד לסיכם המשותף בינינו ולכך התנגדנו".

פרי ציין עוד כי היקף ההסכם שהושג בין התק"ם לבנקים ולאוצר מגיע ל־580 מליון דולר ואחד ממרכיביו העיקרים הוא מחיקת חוב של 178 מליון ש"ח המוטלת על התנועה והאגודות. הוא ציין עוד שבניגוד לפירסומים המוקדמים, טרם נחתם ההסכם, אלא רק הוסכם עליו בעל־פה. הוא הביע תקוה להחתימה קרובה עליו מצד כל הגורמים המעורבים בו.

קבוצת עו"ד כצמן רכשה את השליטה בבנק „כרמל" מידי „טפחות"

בנק ישראל אישר את הרכישה

המשקיעים רכשו 35% מההון ו־67% מהשליטה ב־2.5 מיליון דולר

בנק ישראל אישר את רכישת הבנק למשכנתאות „כרמל" על־ידי קבוצת משקיעים, מידי בנק טפחות מקבוצת בנק המזרחי. הקבוצה כוללת את עו"ד חיים כצמן ואת אנשי העסקים איתן שכנה, אלי קינר ורפאל ריזר.

אמנון נויבך, לשעבר יועץ כלכלי לראש הממשלה, סמנכ"ל כספים בטאיטקס ונסגן הממונה על התקציבים באוצר מיועד להיות יו"ר הבנק.

עו"ד כצמן הודיע כי „בנק כרמל" בבעלות החדשה, ירחיב את מסגרת פעילותו, ויגוון את סוגי המשכנתאות המקובלים. מלבד הלוואות לזוגות צעירים, הלוואות משלימות, הלוואות להרחבת דירות ולשיפוצים – יעסוק „בנק כרמל" בעידוד וקידום עסקים בענף הבנייה והמקרקעין.

בנק כרמל הרויח בשנת 1987 כמיליון שקל המהווה תשואה נאה על ההון העצמי שהוא כ־5 מיליון דולר.

קבוצת המשקיעים רכשה מידי „טפחות" 35% ממניות ההון ומניית שליטה המייצגת 67% מזכויות ההצבעה במחיר של 2.25 מיליון דולר.

יתרת מניות בנק כרמל נמצאות בידי בנק הפועלים (9%) קרנות הנאמנות של בנק הפועלים והציבור הרחב.

המשקיעים מתכוונים להגדיל את ההון העצמי של הבנק באמצעות הנפקה והשקעת הרווחים.

מפעלי ים המלח ייצאו בדצמבר בהיקף של 36.1 מיליון דולר

מאת דני גוב

מפעלי ים המלח הצליחו לייצא בדצמבר האחרון סחורה בהיקף כספי של כ־36.1 מיליון דולר כשמתוך כך היה חלקו של [illegible] כ־15 מיליון דולר. הנהלת החברה אומרת, כי זהו נתון שיא במיוחד בהתחשב בעובדה, שעשרה מימי החודש היו ימים גשומים, שמנעו העמסת האניות בנמל אשדוד. בחברה מציינים בעידוד את העובדה, שמחצית השנה אפריל־ספטמבר, הסתיימה ברווח מתואם של 32 מיליון שקל. כתבנו מציין, כי לאחר תקופת המשבר האחרון, נרשמה עליה מסוימת במחירי האשלג בעולם. דבר שיתרום, ללא ספק, לרווחיות החברה בסוף השנה.

יצוין, כי עד כה השקיעה החברה כ־200 מיליון דולר בפרויקט מקלף להרחבת יצור האשלג. במקביל להשקעות בהרחבת כושר הייצור משקיעה החברה גם בשיפור התשתית הלוגיסטית. בתחילת 1987 היא סיימה השקעה של 36 מיליון דולר בהקמת מסוע להובלת אשלג מסדום עד למסילת הברזל במישור רותם.

החברה תמשיך ותשקיע, כך נודע, גם בשנים הקרובות כדי לשמור על כושר הייצור. ב־1986 החלה החברה מממשת תכנית השקעות של 40 מיליון דולר להרחבת כושר הייצור ב־200 אלף טונות.

פדיון המשביר לצרכן גדל ב־1987 ב־9% ל־240 מיליון שקל

פדיון רשת המשביר לצרכן הסתכם בשנת 1987 ב־240 מ' ש"ח, גידול של 9% לעומת 1986. מאיר גוית, מנכ"ל הרשת מסר כי גידול ניכר היה במחלקות הביגוד והטקסטיל (15%), גרביים (10%); תמרוקים (26%), צורכי נסיעה (45%), לעומת עלייה נמוכה או ירידה קלה במחלקות כלי הבית, הצעצועים, ספורט, מכשירי כתיבה.

במחצית הראשונה של שנת 1987 היה הגידול בולט ואילו במחצית השנייה הזמנן הגידול. רשת „המשביר לצרכן" מייחסת את השינוי ליציבות במחירים שהפסיקה את „בהלת הקניות" וכן לגידול בנסיעות לחו"ל, שם בוצעו חלק מהקניות למשפחה.

ברשת „המשביר לצרכן" מציינים כי בשנת 1987 חל גידול ריאלי של 28% לעומת אשתקד במכירות מרוכזות לארגונים, מוסדות, מפעלים וועדי עובדים הן במסגרת „הסכמי ביגוד עבודה", והן במסגרת מכירות „תווי קניה".

„קונגרסים וימי עיון הם בזבוז כסף וזמן"

הקונגרסים, הסמינרים וימי העיון בהם משתתפים מנהלים ועובדים בכירים שונים הם בזבוז עצום של זמן וכסף. כך עולה מסקר של חברת "רוברט הלף", הגדולה בעולם להשמת כוח אדם קבוע ומפני בענפי המשובים והשכנתאות.

הסקר מבוסס על ראיונות עם מנהלים בכירים ומנהלי כוח אדם ב־108 מתוך 1000 החברות הגדולות בארה"ב. מהסקר עולה, כי מנהלים שוהים בממוצע 6.4 ימים, בשנה בסמינרים וימי עיון מחוץ לעיר ו־4 ימים, בשנה בכאלה הנערכים בעירם. מנהלים בדרג ביניים שוהים בממוצע בארועים אלה 8.6 ימים מחוץ לעיר ו־4.3 בעירם. עובדים בדרגות שונות שוהים 3 ימים בארועים כאלה מחוץ לעיר ו־2.9 ימים בעירם.

הסקר אומר, כי למעשה מבזבזים המנהלים בארועים ובכנסים אלה 26 ימי עבודה בשנה. המנהלים הזוטרים יותר מבזבזים 12 ימים.

הנשאלים אמרו, כי להערכתם רק 49% מהזמן המושקע בארועים אלה מנוצל היטב.

הלוואות מוזלות לתעשיינים גם בבנק דיסקונט בדומה להסדר בבל"ל ובבנק הפועלים

התעשיינים יוכלו לקבל מעתה הלוואות מוזלות לצרכיהם השוטפים, גם מבנק דיסקונט, לאחר שהסדר דומה הושג באחרונה עם שני בנקים גדולים אחרים, לאומי והפועלים. ההלוואות ינתנו לחברי התאחדות התעשיינים בלבד.

בחודשים האחרונים הגיעה ההתאחדות להסדר עם בנק לאומי ובנק הפועלים, לפיו ניתנו הלוואות בתנאים מועדפים עד סך כולל של 50 מיליון דולר (בשני הבנקים יחד). תנאי ההלוואות, שמציע עתה בנק דיסקונט לתעשיינים, זהים לאלה של בנק לאומי ובנק הפועלים (בעיקרן הן הלוואות דולריות בריבית ליבור פלוס 4.5% לתקופות שמעבר ל־39 חודש בממוצע).

בהתאחדות אומרים, כי במקביל ניתן לפי ההסדר הנוכחי לקבל הלוואות בשקלים בריבית של 9.6% לשנה.

בהתאחדות מעריכים, כי ההסדרים האחרונים עם הבנקים יסייעו לתעשיינים לצאת ממצוקות מסוימות. עופר ירקוני, מנהל המחלקה לכלכלת תעשיה ועסקים בהתאחדות אמר, כי להערכתו סדרת ההסדרים האחרונה עם הבנקים, לפיהם ניתנו תנאים מועדפים לתעשייה, תסייע לתעשיינים על רקע המשברים בתזרימי המזומנים שנוצרו לנוכח הדולר והמשבר בשוק ההון העולמי.

דני גוב

חברת המלח של קבוצת דנקנר תגייס בבורסה 6 מיליון דולר

מאת דני גוב

חברת המלח – "תעשיות מלח לישראל" – השייכת לקבוצת דנקנר, מתכוונת לגייס הון מהציבור במהלך 1988 כדי להשקיע במפעלי המלח באילת ובעתלית. בכוונת החברה לגייס חלק מההון הדרוש על ידי הנפקה לציבור. המועד המדויק להנפקה ייקבע לפי תנאי שוק ההון בארץ. תכנית ההשקעות הנוכחית של החברה מהווה המשך לעבודות פיתוח בהיקף ניכר בעתלית ולהגדלת התפוקה באילת ב־30% בשנים 1986־1985.

צפוי גידול ניכר ביצוא

שמואל דנקנר, מנכ"ל הקבוצה אמר שלשום באילת, כי החברה מבקשת לגייס כ־4 מיליון דולר ובסך הכל 6 מיליון דולר יושקעו בפיתוח מפעלי המלח באילת ובעתלית במהלך השנים 1988־1990. עם השלמת ההרחבה ב־1990 תגדל התפוקה ב־50% ויורחב מגוון המוצרים. מרבית התפוקה הנוספת תופנה ליצוא. צוות העובדים של החברה יגדל בכ־40 איש (כיום עובדים במפעל באילת 70) ובשאר המפעלים בעתלית ובקליה גם 70 איש.

שווקי היצוא העיקריים של החברה הינם אפריקה והמזרח הרחוק בעיקר רואנדה, הונג־קונג וסינגפור. בשנת 1987 הסתכם היצוא לשווקים אלה ב־20,000 טונות. לאחרונה חתמה החברה על חוזה להספקת כמויות ניכרות של מלח ים טבעי במערב אירופה. הדרישה למלח ים טבעי, בניגוד למלח מכרות או מלח אגמים, הולכת וגדלה בעולם המערבי. מוצרי החברה ישווקו באירופה באמצעות רשתות למזון טבעי.

איך מייצרים מלח

בתחנת שאיבה מדרום לנמל אילת מתחיל תהליך ייצור המלח של חברת "תעשיות מלח לישראל". שתי משאבות, האחת בהספק של 460 קוב לשעה והשניה בהספק של 570 קוב לשעה מאפשרות להפיק בסופו של תהליך 70 אלף טונות מלח בשנה. המשאבות שואבות את מי הים המכילים 2.97% מלח ומזרימות אותם למרחק של 4.5 ק"מ אל מערכת בריכות בהן שוקע המלח.

המים עוברים במערכת הבריכות מרחק של 1.5 בזרימה סיבובית, לא ישרה, עד לבריכה שהיא בבחינת "תחנה סופית", שבה המלח שוקע והופך לגבישים. החברה מחזיקה כ־1000 דונם שטח בריכות מצפון לאילת. במהלך שנה אחת נבנית בבריכה הסופית שכבת מלח בגובה של 65 ס"מ ממנה מפיקים את המלח העושה בסופו של דבר, לאחר תהליך עיבוד קצר ואריזה, את דרכו לשולחן של הצרכן הסופי. לשם המחשה, דרכו לטיפת מים אחת לוקח שנה תמימה לעבור מפתח השאיבה בים ועד להפיכתה לגוש מלח בבריכה הסופית. אגב, בבריכה הסופית ריכוז המלח במים גדל לשעור של 25% וזהו הרכב שבו המלח שוקע והופך לגביש. כמות המים בבריכה הסופית היא 10% בעצם מהכמות המקורית, משום ש־90% מהמים שנשאבו בים מתאדים במהלך ה"סיבוב".

ריכוז המלחים בים המלח למשל גבוה פי 6־7 מאשר הריכוז במי ים רגילים ולכן עדיף, לדברי דנקנר, לנצל את מי הים הרגילים להפקת המלח הרגיל. מי הים מכילים מלחים אחרים כמו קלציום, מאגנזיום ופוספט ואולם שעורם ביחידת מים זעיר מדי מכדי שניתן יהיה לנצלם בניצול מסחרי.

מגינים על אילת משטפונות

מפעל החברה באילת ממוקם על שטח שנקרא "מלחה". המפעל הוקם ב־1978 כשב־1986 הוקמו כמה בריכות צפוניות, שהגדילו בכשליש את שטח הבריכות במקום. מאחר והמקום מועד לשטפונות גדולים מהוואדיות הסמוכים נבנתה במקום תעלה. התעלה מאפשרת ניקוז מי השטפונות והובלתם לים. התעלה תציל את המפעל מנזקים כבדים במקרה של שטפון. היא גם תציל את אזור בתי המלון חוף הים מהרס מוחלט במקרה של שטפון כבד. דנקנר מספר שנעשו סקרים לגבי השטפונות עוד ב־1976 על תדירות השטפונות. מ־1978 היו כמה שטפונות קלים. "המערכת תעמוד בשטפונות", אומר אפרים גלבוע, מנהל המפעל באילת, "ואנחנו משוכנעים ששטפון גדול יגיע, לכן בנינו שילוב של סוללות הגנה ותעלת ניקוז".

חברת תעשיות מלח בישראל מחזיקה שלושה מוקדי ייצור באילת, בקליה ובעתלית. החברה מעסיקה 140 עובדים בשלושת האתרים ותפוקתה הנוכחית כ־95,000 טונות לשנה. המפעל בעתלית הוקם ב־1922 והמפעל באילת לפני עשר שנים.

חברת המלח אשר הוקמה על ידי פיקא ב־1922, נרכשה על ידי קבוצת דנקנר ב־1952. זה היה למעשה הנדבך התעשייתי הראשון של קבוצת דנקנר. באותה עת היתה החברה בעלת מפעל מלח אחד, בעתלית והעסיקה כ־208 עובדים. התפוקה השנתית היתה כ־15,000 טונות מלח שכולם שווקו בארץ. כיום כאמור תפוקה השנתית היא כ־95,000 טונות מהם 65,000 טונות במפעל באילת והיתרה בעתלית וקליה. ב־1987 שווקו 20,000 טונות לחו"ל. צבי מור, המנהל ההנדסי של המפעל אומר, כי ישנה סבירות גבוהה שיימצאו למלח של החברה שווקים בחו"ל, בכל מקום שהחברה מוכרת היום. החברה היתה יכולה להגדיל את היקף הייצור שלה משום שהשוק העולמי מסוגל לקלוט. החברה מקווה, לדברי מור, לייצא השנה בכמה מיליון דולר רק לשוק המערב האירופי של מלח טבעי.

הבעלות בחברה מתחלקת בין משפחות דנקנר־ג'יבאו (90%) לבין משפחת הפך (10%). בד בבד עם ההשקעות הרצופות בפיתוח, מחלקת החברה דיבידנד מדי שנה מאז 1981. הדיבידנד שחולק ב־1987 הסתכם ב־1.6 מיליון שקל בעוד הרווח הנקי לאחר מס בחצי האחרון של 1987 (אפריל־ספטמבר אשתקד) הגיע ל־1.4 מיליון שקל.

מפעל המלח באילת הינו המפעל התעשייתי הגדול והמבוסס ביותר בעיר. אשתקד זכה המפעל ב־5 כוכבי יופי בתחרות תעשיה יפה בישראל יפה. במפעל אין ועד והעובדים מתקבלים לעבודה על בסיס חוזים אישיים.

התאחדות התעשיינים תפעל למנוע איחוד קרנות הפנסיה

באמצעות פנייה לבית הדין לעבודה

מאת חיים ביאור

התאחדות התעשיינים תנסה למנוע – באמצעות תביעה לבית הדין לעבודה – את איחודן של קרנות הפנסיה ההסתדרותיות. כך אמר עו"ד יוסי גסניר, ראש אגף עבודה ומשאבי אנוש בהתאחדות.

עו"ד גסניר דיבר ביום עיון שיזם הסניף התל־אביבי של קרן „מבטחים" לנציגי מועצת פועלי תל־אביב. לדבריו, התוכנית לאחד שש קרנות פנסיה עלולה לפגוע ב„מבטחים" שמצבה הפיננסי הוא איתן יחסית.

„התעשיינים, כגורם מפקח, לא יסכימו ש„מבטחים" תשנה את יעודיה בלי הסכמתם. אין לנו עניין ש„מבטחים" תתאחד עם קרנות העלולות למוטט או להחליש אותה. לא ייתכן שקרנות בעלות איזונים שאינם טובים יפתרו את בעיותיהן הכלכליות על חשבון „מבטחים"", הטעים נציג התעשיינים.

שמחה לנגר, מנהל מחוז תל־אביב של „מבטחים", הביע צער על „פרסומים מגמתיים המעמידים את קרנות הפנסיה באור שלילי". הוא טען כי ממלאי תפקידים מרכזיים באגף לבטחון סוציאלי שבהסתדרות תרמו מצידם ל„קמפיין", המטיל ספק ביכולתן של הקרנות לממש את התחייבויותיהן כלפי המבוטחים".

בתגובה על הנאמר ביום העיון ציין אברהם אחיעזרא, סגן יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, כי איחוד הקרנות נועד לחזק את מערכת הפנסיה כולה ואין בו כדי לפגוע בקרן פנסיה כלשהי, לרבות „מבטחים". הוא הוסיף כי האגף מעוניין לשמור על איתנותן של קרנות הפנסיה, לפיכך לא יעלה על הדעת שיטיל ספק ביכולתן לממש את התחייבויותיהן למבוטחים.

משק עולמי / ביל כספי

עליה גדולה לדולר

השינוי בשער הדולר

מטבע	שער	שינוי שבועי באחוזים
ליש"ט*	1.7715	+2.1271
מרק גרמני	1.6865	+2.8981
פרנק שוויצרי	1.378	+2.7591
פרנק צרפתי	5.6875	+2.7088
גילדן הולנדי	1.894	+2.9068
ין יפני	130.85	+1.9875
דולר קנדי	0.7764	−0.0129
שקל ישראלי	1.5593	−0.8709

* השער ביחס לדולר

הדולר האמריקאי עלה מאוד ביום ששי האחרון. שערו ביחס ליאן היפני עלה ב־3.85 אחוזים, ביחס למרק עליה של 3.47 אחוזים ואילו עליית הדולר ביחס ללירה שטרלינג באותו יום ששי הסתכמה ב־3.11 אחוזים.

העליה בשער הדולר בולטת במיוחד לנוכח ירידות השערים הגדולות בימים הקודמים של השבוע. אך מה שגרם לירידת שערו של הדולר בימים שני עד לחמישי הוא שגרם לעליית שערו ביום ששי: הנתונים המסחריים של ארה"ב לחודש נובמבר.

בניגוד לציפיות לגרעון גדול במיוחד, גרעון חודשי של עשרים מיליארדי דולרים, הגיע הגרעון החודשי בנובמבר ל־13.2 מיליארדי דולרים בלבד, עדיין גרעון גדול מאוד, אך קטן בהרבה לעומת הציפיות ולנוכח הגרעון החודשי באוקטובר 17.631 מיליארדי דולרים.

הנתונים המסחריים החיוביים העלו מייד את הביקושים לדולרים ושער הדולר עלה. עד ליום ששי ירד הדולר כי המשקיעים חששו מגרעון מסחרי גדול מאוד ועקב כך מכרו דולרים. הירידה בשערו של הדולר עד ליום ששי נבלמה, במידת מה, בעקבות התערבות של הבנקים המרכזיים.

האם שערו של הדולר ימשיך להתחזק או שמא הוא ירד מחדש? המומחים בניו יורק חלוקים בדעותיהם: יש הסבורים שהדולר עשוי להתחזק, אך האחרים, והם הרוב, סבורים שהדולר לא יוכל להתחזק לאורך זמן. הפסימיסטים טוענים שגרעון מסחרי חודשי של 13 מיליארדי דולרים הוא עדיין גרעון מסחרי גדול מאוד, שקשה לממנו. הדולר האמריקאי עשוי לרדת מחדש אלא אם ארה"ב ומדינות המערב ינקטו צעדים, כדי להקטין את הגרעון המסחרי, ועל ידי כך יקטינו את היצע הדולרים המסחריים בשוקי העולם.

שערי הריבית יציבים

שערי ריבית דולריים

ריבית בסיסית (PRIME)	8.75
ריבית לנכיון שטרות	6.50
ריבית לקרנות פדרליות	7
ריבית ליבור חצי־שנתי	7.56
ריבית ליבור – חצי־שנתי	
לישט בריטית	9.25
מרק גרמני	3.47
פרנק שוויצרי	2.88
גילדן הולנדי	4.48
ין יפני	4.38

שערי הריבית במרכזים הפיננסים של המזרח הרחוק, של מערב אירופה ושל צפון אמריקה, היו יציבים למדי אף כי מטבע הדברים האירועים בשוקי הכספים השפיעו במידת מה על הריביות.

בעקבות הירידה בשערו של הדולר במרבית ימי השבוע עלו במקצת שערי הריבית הנגזרים, יש אומרים בעידודו של הבנק המרכזי של ארה"ב.

ואכן, בשווקי העולם היתה צפויה עליה בשערי הריבית הדולריים לנוכח החשש מגרעון מסחרי גדול בנובמבר ומירידה כתוצאה מכך, בשערו של הדולר.

הכוחות שפעלו על שערי הריבית הדולריים והעלו אותם במקצת, פעלו בכיוון הפוך במערב אירופה ובמזרח הרחוק והשערים שם ירדו במקצת.

השבוע המצב נזיל וספק אם יהיו שינויים כל שהם בשערי הריבית, למרות שמומחים העריכו ששערי הריבית במערב גרמניה ויפן ירדו, נגיד הבנק המרכזי של יפן אמר מפורשות ונגיד הבנק המרכזי של גרמניה אמר ברמז, שלא יהיו ירידות שערים. לנוכח הצהרות אלה, ספק אם שערי הריבית בשתי המדינות ירדו השבוע.

בינתיים, הנתונים המסחריים המפתיעים, הקפיאו את שוקי האשראי ובימים הקרובים לא צפויות התפתחויות או שינויים כל שהם.

ירדו מחירי המתכות היקרות

מחירי הקומודיטיס

זהב (אונקיה)	473.60	דולר
כסף (אונקיה)	6.985	דולר
פלטינה (אונקיה)	482.70	דולר
נחושת (טונה)	1330	ליש"ט
אלומיניום (טונה)	1154	ליש"ט
קפה (טונה)	1230.5	ליש"ט
סוכר לבן (טונה)	248.20	דולר
גרעיני חיטה (בושל)	3.3025	דולר
כותנה (ליברה)	0.6466	דולר
נפט ברנט (חבית)	16.55	דולר
נפט דובאי (חבית)	15.36	דולר

מחירי הזהב הפלטינה והכסף ירדו במשך השבוע, בעקבות היצעים מימושים רבים. ההיצעים הושפעו מהעליה בשער הדולר ביום ששי האחרון: כאשר משקיעים התייאשו מהחזקת מתכות יקרות למטרות השקעה.

למרות שמחירי הזהב הכסף והפלטינה ירדו ביום ששי, הם לא עלו בימים הקודמים של השבוע כששער הדולר ירד. מתקבל הרושם שלפי שעה המתכות היקרות איבדו את תפקידן המוניטרי.

ירידות מחירים גדולות נרשמו גם במחירי הנפט הגולמי והמזוקק וזה לנוכח החלטת סעודיה וכוויית להתעלם מהמחיר הרשמי של אופ"ק, 18 דולרים החבית, ולמכור נפט במחירים מוזלים: הסעודים מכרו ב־17 דולר החבית לחברות אמריקאיות והכוויתים ב־16 דולר החבית לחברות יפניות.

מחירי המתכות הבסיסיות עלו, לנוכח העליה בהיקף הפעילות היצרנית בעולם. יש ביקושים תעשייתיים גדולים לכל המתכות הבסיסיות, אך בניגוד למרבית המתכות האחרות מחיר הנחושת ירד ביותר מתשעה אחוזים, בגלל הצפת השווקים בנחושת מדרום אמריקה ומארה"ב.

בריטים רוכשים חברת ענק אמריקאית

חברת B.A.T. אחת מחברות האחזקה הגדולה בבריטניה החליטה להרחיב את השקעותיה בארה"ב על־ידי רכישת חברת FARMERS חברת הביטוח העשירית בגודלה בארה"ב. שווי העיסקה ארבעה מיליארדי דולרים שהם 60 דולר למניה, מחיר שהוא גבוה ב־36 אחוזים משער מניות פארמרס יום לפני שנודע על העיסקה.

דובר החברה הבריטית, אשר מרבית השקעותיה מרוכזות בענף הטבק והנייר אמר, שבעקבות הירידה בשערו של הדולר ועליית שער הליש"ט, לחברות בריטיות כדאי להשקיע בארה"ב. דבר זה נכון גם לגבי משקיעים ממדינות אירופה אחרות וגם מהמזרח הרחוק. מומחים בניו יורק מצפים להצעות רכש נוספות לחברות אמריקאיות, לפחות כל עוד שער הדולר נמוך.

שערי מטבע חוץ ביום 18.01.87

המטבע	בנקנוטים: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5747	1.5943	1.5737	1.5933	1.5752	1.5950	1.5840
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.92	0.96	0.91	0.96	0.9329	0.9445	0.9337	0.9453	0.9329	0.9447	0.9381
1 ליש"ט	2.71	2.84	2.73	2.86	2.74	2.87	2.7817	2.8165	2.7797	2.8144	2.7896	2.8247	2.8005
1 פרנק צרפתי	0.27	0.28	0.26	0.28	0.27	0.28	0.2762	0.2797	0.2768	0.2802	0.2766	0.2801	0.2780
100 ינים יפאניים	1.18	1.23	1.19	1.24	1.18	1.24	1.2067	1.2217	1.2068	1.2219	1.2061	1.2212	1.2129
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.81	0.85	0.81	0.86	0.8310	0.8413	0.8299	0.8402	0.8318	0.8423	0.8352
1 פרנק שוויצרי	1.12	1.17	1.12	1.18	1.12	1.18	1.1444	1.1586	1.1447	1.1589	1.1430	1.1574	1.1501
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2594	0.2627	0.2592	0.2624	0.2601	0.2634	0.2609
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.28	0.30	0.24	0.25	0.2446	0.2477	0.2893	0.2929	0.2444	0.2474	0.2460
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.24	0.2433	0.2463	0.2434	0.2464	0.2433	0.2463	0.2445
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.37	0.39	0.37	0.40	0.3840	0.3888	0.3857	0.3885	0.3839	0.3887	0.3862
1 דולר קנדי	1.20	1.25	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2226	1.2378	1.2209	1.2361	1.2217	1.2370	1.2298
1 דולר אוסטרלי	1.04	1.14	1.07	1.15	1.08	1.16	1.1149	1.1288	1.1118	1.1249	1.1134	1.1274	1.1195
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.67	0.79	0.50	0.70	0.7866	0.7964	0.7842	0.7940	0.7975	0.7974	0.7889
10 פרנקים בלגיים	0.44	0.46	0.43	0.46	0.43	0.46	0.4453	0.4509	0.4469	0.4525	0.4467	0.4523	0.4491
10 שילינגים אוסטריים	1.30	1.36	1.30	1.36	1.30	1.37	1.3261	1.3426	1.3249	1.3415	1.3278	1.3445	1.3336
1000 לירות איטלקיות	1.24	1.31	1.25	1.32	1.25	1.34	1.2720	1.2878	1.2716	1.2874	1.2728	1.2888	1.2778
1 סל (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9274	1.9514	1.9301	1.9542	—	—	1.9390
1 דינר ירדני	4.38	4.65	4.46	4.74	4.49	4.79	—	—	—	—	—	—	4.6094
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0309
1 לירה מצרית	0.66	0.70	0.64	0.68	0.70	0.76	—	—	—	—	—	—	0.7484

هكذا من الاصل

מבחן אירופי נוסף בדרך לאוקיאניה

השאיפה הישראלית – לטפס על גבם של „הסוסים הבלגים"

מאת שמואל קליגר

נבחרת הכדורגל הישראלית תנסה לשוב את הכבלול הנכון, בהתאמה היום ב־4.45 אחה"צ באצטדיון ר"ג את נבחרת בלגיה. התחושה בנבחרת הישראלית היא, שהיום זה יהיה שונה מבעבר והפעם זה חייב להצליח, בעיקר [illegible].

קשה להבין את הרקע לאופטימיות של המאמן מיליינקו ביוויץ', שהפגע בהמון עצבי במסיבת העיתונאים המסבסכת וניכר היה בבראה פניו, כי הוא סומך על הבחורים שלא יאכזבוהו שוב לאחר תצוגת הנפל נגד נבחרות מלטה (1:1) ושווייץ (2:0) לפני שבועות אחדים.

„אני בטוח, שזה יקרה במשחק נגד הנבחרת החזקה של בלגיה", אמר לנו המאמן בתום האימון האחרון. הוא ביקש להדביק אותנו באמונתו בתוצאות העבודה הרצינית, שנעשתה בנבחרת לאחר המשחק נגד שווייץ, בעיקר בתחום העלאת הכושר הגופני. עובדה זו באה לביטוי גם ביכולת השחקנים במסגרת קבוצותיהם במשחקי הליגה. אשר על כן, מוכן המאמן להתנבא, כי המשחק בצידנו יהיה טוב יותר גם כשהכדור בידינו עדיף על הנבחרות הקודמות.

אפשר רק להצר על העובדה, שאוחנה לא הגיע לישראל וכי כשה כיני ההולה שוחרר („הכל, כיני דווקא נמצא בקו עלייה"). גם לבנבה סבעונב ואלי דריקס היה מקום בהרכב. לעומת זאת נראה בהרכב בהופעה בכורה בינ־ארצית את שוער מכבי ת"א אבי חורי; במרכז ההגנה – את אבי כהן, שהגיע מסקוטלנד ואף נטל חלק באימון, ובהולנדיה החוזר נבבא את רוני רוזנטל, הבכיר את הדרך לקבוצת בריז' טוב יותר מכל שחקן ישראלי אחר.

ישראל תפתח, איפוא, בהרכב הבא: השער: אבי רן (בית"ר ירושלים), פרסלני, אבי כהן (ריינג'רס), קלינגר; אלי כהן, איזוניר, מלמילאן, עובדיה; ביילובסקי, הזגבל. במשחק יותרו 3 הילופים לרבות השוער ואפשר ויטלו בו חלק 3 מבין 5 השחקנים הבאים: פביאן, תקוה, איזנברג, דוידי, צבר.

„אחרי המשחק נגד בלגיה נכנסת ישראל לשלב הדיש להכנות למשחק אוקיאניה. נקווה שהחל מהמשחק נגד בלגיה ועד למשחק האחרון שלפני היציאה למשחקים הקדם אולימפיים יגלו השחקנים שיפור הן במישור הקבוצתי והן במישור האישי. היריב נחשב כמעצמת כדורגל, אף כי הופיע לכאן שלא בהרכב החזק ביותר שלו. אנו התאמנו בחודש האחרון במיגרש בוצי, אך צריך לקוות לטוב", אמר המאמן.

בין־ארצי

כדורגל

המאמן משליך יהבו על מרכז מגרש לוחם חזק, שבו יבלוט מושי איזוניר, אותו מגדיר המאמן כ„שחקן אביר". לעומת זה, ההוראה הבסיסית שלו לשחקנים תהיה: "לתקוף!" והקשר יכיד לכך בחור בשחקנים בעלי אופי התקפי – גם כשהכדור בשחקני הגנה כבעיים.

כשנתבקש המאמן להגיב על דברי המאמן האורח (אמר שלשום במסיבת עיתונאים, כי מדובר במשחק אימון בלבד, שאין לתוצאתו משמעות מיוחדת, אבל מיהיר, כי ישמח מאוד אם, אכן, זו תהיה התייחסות הבלגים למשחק ויספגו 3 שערים. המאמן אמר: „איני מאמין בכך, באשר כל נבחרת באה עם מוטיבציה לנצח ואין משחקים לא חשובים. ברגע זה, בגלל האווירה הקיימת רצוי שיהיה משחק טוב של ישראל ותוצאה חיובית". מיהיר הכעים, כי לא איבד את סבלנותו לנוכח ההפסדים הקשים באשר „הפסדים עושים קבוצה".

המאמן גילה, כי אפשר ותוצאה במשחק נבחרת העתודה נגד נבחרות חובבי איזור מיסלרייך ממערב גרמניה (מחר, בהרצליה) יוליכו על צירוף שחקנים מצטיינים לנבחרת הבוגרת, שימשיכו להאבק על חולצת הנבחרת. המאמן יוסיף אימון (ביום ב') ולאחריו יתפזרו השחקנים לבתיהם ויתכנסו שוב ערב כל משחק (המשחקים הבאים יהיו ביום ד').

המאמן התייחס גם לפרשת אוחנה וביטל את האפשרות, כי השחקן אינו מעוניין להיכנות עם הנבחרת לקראת אוקיאניה. „קשה לו, אולי, להחליט, אבל כפות המאזניים שלו נוטות ודאי לצד הנבחרת יותר באשר לקבוצתו הבלגית", הוא אמר.

4 שרידי מקסיקו בנבחרת הבלגית

מאת שמואל קליגר

גם בלי זאן מארי פאף ואנצו שיפו, בלגיה היא נבחרת „מבהילה" (נזכיר רק: מקום רביעי במונדיאל במקסיקו 1986 תוך שהיא רומסת בדרכה את רוסיה הגדולה ואת ספרד האימתנית. בשנים האחרונות ניצחו הבלגים פעמיים את הולנד ובן את הסקוטים וההולנדים. בקיצור נבחרת עם רקורד מרשים.

בעניין, אך אין לאורחים במה להתפאר אם לוקחים בחשבון את המיפגש האחרון ב־1978, כאשר הפסידו ביפו 1:0 משער של בלמיליאן בבעיטת עונשין ישירה. אבל דרכה של הנבחרת האורחת במפעלים האירופיים וגם בגביע העולמי מדברת בעד עצמה ואינה צריכה ראיות נוספות.

אמנם, ההרכב הנוכחי כולל רק 4 שחקנים מן ההרכב הראשון, שהצטיין במשחקי מקסיקו, אך גם כך אין להקל ראש באורחים, שהרשימו אמש באימון קל שערכו באצטדיון ר"ג.

אתמול ערכו השחקנים טיול לגליל ביום שטוף שמש והופתעו מהעדר השוטרים. „סמכנו שבארצנו על מהומות והפגנות, אבל היכן הדילים [illegible]", הם תמהו.

המאמן גי טייס מסר לפרסום את ההרכב, שיפתח במשחק: פודרהום; גרונ, קלייסטרס, דיקן, מונמנה; אמרס, ון דר אלסט, קלסנס, קרייב; דה הרייה, ונדן לינדן.

ישפוט במשחק אנטל הוזאק מהונגריה בעזרת הקוונים אריה פרוסט וחיים ליפקביץ'.

רוסי חובט בקנגורו

מנצחו של עמוס מנסדורף באוסטרליה, הרוסי צ'סנוקוב, ממשיך לטפס. אתמול גבר על הגרמני הצעיר שטיב והתברג בין „הגדולים" באליפות

תוצאות צפויות בהשלמת המחזור

כדורסל

מאת משה כהן

ארבעת משחקי ההשלמה של המחזור ה־13 בליגה הלאומית בכדורסל היו אמש פורמאליים בלבד ולמעשה כל התוצאות היו צפויות.

אפילו נצחונה המוחץ של הפועל חולון על מכבי ר"ג אינו צריך להפתיע, שכן הרמת־גנים כבר עשו את שלהם העונה וכנראה שהמנטאליות של ראשי המועדון היא רק להשאר בליגה הלאומית. בכל מקרה הנצחון החולוני עשוי לספר את המוראל בקרב חניכיו של מרדן קסלר.

הנצחון המשמעותי ביותר שייך למכבי חיפה, שניצלה את מגרשה הביתי, כדי לזכות בנצחון על יריבתה במרכז הטבלה, אליצור רמלה. לנצחון זה יהיו השלכות על מיקומן הסופי של שתי הקבוצות.

מכבי ת"א עשתה חזרה מטעמת לקראת משחקה ביום חמישי מול פרטיזן בלגראד. קבוצה כמו הפועל ירושלים לא מסוגלת להוות יריב שקול למיקי ברקוביץ וחבריו.

בית"ר ת"א זכתה ללא קושי בנצחון מוחץ על קבוצתה המפוררת של מכבי נתניה והרושם העיקרי מהמשחק הוא [illegible] למרק סמפסון, שוליך ללא עוררין בראשות טבלת מלך הסלים [illegible].

בתום משחקי המחזור ה־13 ניתן לקבוע, שההצגה המרכזית היתה ביום ראשון, כשהפועל ת"א זכתה בנצחון חוץ מול אליצור נתניה. נצחונה הביתי של הפועל גליל־עליון מול מכבי חיפה היה צפוי.

36 נקודות יתרון לאחר שאננות

מאת אבי וינרמן

שחקני הפועל חולון לא נזקקו אמש לגלות את מלוא יכולתם כדי להביס את קבוצתה השאננה של מכבי ר"ג בתוצאה 77:113 (35:56).

קשה לנתח את יכולתם של החולונים, שכן מולם שיחקה קבוצה חלשה וחסרת יומרות. כנראה שהרמת־גנים עשו כבר את שלהם [illegible]. בחולון גילו יכולת טובה ראשון [illegible] ושמואל זיסמן [illegible] שריכזו ללא דופי את משחק חבריו. המשחק היה חד־צדדי בכל שלביו ובדקות הסיום שיתפו שני המאמנים את שחקני הספסל.

סמפסון שיפר את מעמדו ב„מלך הסלים"

מאת יוסי משורר

מרק סמפסון ניצל אמש את משחקה של בית"ר ת"א מול מכבי נתניה לשיפור מעמדו בראשות טבלת מלכי הסלים. סמפסון שקלע 46 נקודות הוליך את חבריו לנצחון מוחץ – 72:115 (45:52).

המשחק היה חד־צדדי בכל שלביו ורק שאלת ההפרש הותירה את הצופים המעטים באולם הקר של אוניברסיטת ת"א. אמש הוכח שוב, כי מקומה של מכבי נתניה אינו בליגה הלאומית ושחקניה השלימו למעשה עם ירידתם לליגת המשנה. שחקני ה„מנורה" לא נאלצו לגלות את מלוא יכולתם ולעיתים הם שיחקו בהילוך ראשון. רק מרק סמפסון, הרץ לתואר „מלך הסלים" עמל בכל דקות המשחק כדי לשפר את מאזנו.

יכולת בינונית הספיקה לאלופה

מאת ארז שבו

גם יכולת בינונית הספיקה אמש לשחקני מכבי ת"א להביס בהיכל הספורט ביד־אליהו את קבוצתה החלשה של הפועל ירושלים בתוצאה 64:85 (36:43).

חניכיו של רלף קליין לא שכנעו ביכולתם ובדקות רבות הצליחו האורחים מסבירה להוות יריב שקול למאגי וחבריו, אבל אחוזי הקליעה הנמוכים של הירושלמים ויכולת קליעה טובה של ג'מצ'י ומאגי מנעו בדקות הסיום כאבי ראש ממנהלי האלופה.

פלוארס ניצח את ה„ותיק" ויליאמס

מאת יצחק צ'יבין

קבוצת מכבי חיפה זכתה אמש בנצחון חשוב, לאחר מאבק שקול נגד ויליאמס וחבריו מאליצור רמלה – 89:103 (45:52).

שחקני עיר הכרמל נהנו מיכולתם הטובה של ג'ון פלוארס, ששלט ללא עוררין מתחת לסלים, עדי גורדון שריכז היטב את משחק חבריו ודורון שפע, שלאחר תקופת „יובש" ממושכת גילה יכולת קליעה טובה.

האורחים מרמלה ראויים לחופן מחמאות, שכן ברוב דקות המשחק הם הצליחו להוות יריב שקול לחיפאים ורק בדקות הסיום נאלצו להניף דגל לבן.

פתיחת המשחק היתה שייכת לחיפאים – 0:9, אבל שחקני רמלה לא נבהלו והצליחו בהמשך להשוות את התוצאה – 21:21. להקתו של ויליאמס המשיכה להדהים ובדקה ה־10 הורה לוח התוצאות על 25:27 לזכותם. במצב זה החלו החיפאים לקלוע ממרחק והדבר איפשר להם לרדת למחצית עם יתרון של 7 נקודות (45:52).

בפתיחת המחצית השניה עוד הצליחה רמלה לשוב לתמונת המשחק – 54:53, אבל פלוארס המצויין דאג לעלות את קבוצתו ליתרון – 69:78, שגדל עד לשריקת הסיום.

הטבלה הלאומית

1.	מ. ת"א	13	1083:1270	26
2.	ה. ת"א	13	1085:1213	23
3.	גליל	13	1030:1134	22
4.	חולון	13	1045:1170	22
5.	א. נתניה	13	1132:1149	21
6.	מכבי ר"ג	13	1201:1303	20
7.	מ. חיפה	13	1329:1295	19
8.	ה. חיפה	13	1183:1164	18
9.	א. רמלה	13	1192:1048	18
10.	הפועל ים	13	1161:1090	16
11.	ב. ת"א	13	1204:1127	16
12.	מ. נתניה	13	1199:954	13

מכבי ת"א 85 (43)
הפועל ים 64 (36)

שופטים: וידוביץ וקליינגר
צופים: 1000
מגרש: היכל הספורט

★ מכבי ת"א: ג'מצ'י 26, מאגי 2, דניאל 11, באולר 8, סימס 6, ליפין 5, קורליוס 2.
★ הפועל ים: האריסון 20, חנן 15, בראון 6, בראוד 4, קנג 3, סלינס 2, אטלס 2, ישראל 2.

הפ' חולון 113 (56)
מכבי ר"ג 77 (35)

שופטים: בריין ורמות
צופים: 800
מגרש: חולון

★ חולון: דאוסן 26, בורמוד 25, דיסמן 15, אורונג' 14, טרי 13, אלימלך 8, בוגין 7, מולכו 3, ברציון 2.
★ מכבי ר"ג: קילינג 22, בינו 19, מאיר 15, ריכליס 8, אורדיסי 7, מוסקוביץ, תיר ושילר 2 כ"א.

מכבי חיפה 103 (52)
אליצ' רמלה 89 (45)

שופטים: הרמן ושגב
צופים: 2000
מגרש: רוממה

★ מכבי חיפה: פלוארס 29, גורדון 21, שפע 20, בינין 15, רוזנברג 12, שטינהאור 6.
★ אליצור רמלה: ובסטר 24, מקנזי 23, ויליאמס 21, חזוז 10, גנדלמן 9, פולק 2.

בית"ר ת"א 115 (63)
מכבי נתניה 72 (30)

שופטים: פישר וגלילי
צופים: 100
מגרש: אוניברסיטת ת"א

★ בית"ר ת"א: סימפסון 46, יעקובי 27, מורד 14, שטייף 8, הוגארד 6, גינצבורג ומוסקוביץ 5 כ"א, סלינס 4.
★ מכבי נתניה: שלכטר 26, רוס 11, בלאט 10, רייסנר 8, אפוסה, הראל וקרטר 4 כ"א, רייס 3, דוכיס 2.

יוגופלסטיקה הגיעה ללא קוקאץ' הפצוע

מאת משה כהן

הפועל ת"א: לנצל את ההזדמנות הנדירה לזכות בבריכים העליה למשחק חצי גמר בגביע קוראץ'. זאת תהיה הערב מטרת ה„אדומים", שיארחו את יוגופלסטיקה ספליט, שהגיעה אמש לארץ ללא כוכבה הפצוע, טוני קוקאץ'.

רק שמונה משחקני יוגופלסטיקה הגיעו אמש לארץ ומייד לאחר בואם הם ערכו אימון באולם אוסישקין. לפני יומיים זכתה יוגופלסטיקה בנצחון חוץ מרהים על ציבונה זאגרב והיא מוליכה בראשות טבלת הליגה היוגוסלאבית ללא הפסד.

אולם, לשחקני הפועל יש את יתרון הביתיות וכנראה שגם יתרון איכותי. אם חניכיו של משה ויינקרנץ יציגו את יכולתם מהשבועות האחרונים, סביר להניח שהערב תהיה שמחה רבה באולם אוסישקין.

העתודה תתמודד עם נבחרת פולין

מאת ג. אשר

נבחרת העתודה של פולין תתמודד מול נבחרת העתודה של ישראל ב־8 בפברואר. המשחק יתקיים בכפר־סבא ויקדים ביומיים את המפגש של שתי הקבוצות הבוגרות, שיערך ב־10 בחודש פברואר ברמת־גן.

מפגש העתודה התאפשר לאחר שפולין הודיעה, כי תגיע עם סגל רחב, שיכלול גם נבחרת עתודה.

קודם לכן, ב־3 בפברואר, תשחק נבחרת ישראל מול נבחרת רומניה. המשחק יתקיים בבאר־שבע.

ב־6 בפברואר יפגשו בחיפה נבחרות רומניה ופולין. המשחק יתקיים בקרית־אליעזר בחיפה.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל אישרה לקבוצת מכבי נתניה לארח ב־2 בפברואר את קבוצת בלרדייס מברלין ב־2 בפברואר. קבוצת הפועל באר־שבע תארח במחצית השניה של פברואר את גראץ מאוסטריה.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל תדון בשבוע הבא בתלונה של רשות השדור על שידורי קול השלום ממגרשי הכדורגל. רשות השדור תתבקש להעביר את חובה להתאחדות עד למחצית השניה של חודש פברואר.

הנוער סחט 1:1 מנב' מישל ריין

מאת שמואל קליגר

נבחרת הנוער בכדורגל, בהדרכת שלמה שרף, קצרה אתמול הישג נאה, כשנפרדה מנבחרת איזור מישל ריין ממערב־גרמניה בתיקו 1:1.

„אני מאוד מרוצה מהיכולת של הבחורים לפני היציאה לחופשה עד ה־23 לפברואר", אמר לאחר סיום המשחק המאמן שלמה שרף.

הגרמנים בעלי גיל ממוצע 22־23 עלו ליתרון ראשון לאחר הפסקה עקרה משערים, אך הבאר־שבעי גיל ספפורטס השווה בבעיטה חזקה מ־16 מ'. בקרב האורחים בלטו 3 שחקנים הנמנים על שורות באייר לברקוזן מהבונדס ליגה.

בלטו בנבחרת הנוער: השוער אלבז, הבלם דן בן שמעון ומבקיע השער גיל ספפורטס.

נבחרת הנוער הופיעה בהרכב הבא: אלבז; צפין, רן בן־שמעון, פמיליה (בן־עזרא), אלטיט; בן־הרוש, אהרונוב, יצחק זוהר, פדר (שמואלי); ספפורטס, מוהדר (שימי דאף).

המזכיר הבטיח השביתה הוסלה

מאת שמואל קליגר

לאחר יום אחד בלבד של שביתה חזרו בהם כדורגלני הפועל ת"א ושבו להתאמן לאחר שהדי קאופמן, מזכיר מועצת פועלי ת"א, הבטיח להם להסדיר בקרוב את נושא התנובות המשכורות לשחקנים.

לאחר ששבצרנו בבעת ההבטחות ובסיכומי מימוש, הסכימו השחקנים לחזור לאימונים [illegible] ערך אימון בהדרכת יצחק שנאור.

מעניין לציין, כי משה סיני, שלא יופיע היום במדי נבחרת ישראל בשל מחלתו, התאמן אתמול במדי קבוצתו.

בקצה הבידרון — ברוך דגון

הקאייק של מזרחי חוזר מן הכפור

אבירם מזרחי היה אחד הישראלים המפתיעים באולימפיאדת לוס־אנג'לס 1984. חותר הקאייקים – אלמוני לגמרי – העפיל לחצי־הגמר במתחר ל־500 מ' והחמיץ את הגמר בחצי־קאייק. הכותרות מלפני יותר משלוש שנים החזיקו מעמד ימים ספורים. אחר־כך שב ושקע עם הקאייק שלו באלמוניות.

שנתיים נעלם מן הזירה. בבטן הצטברו אצלו טענות רבות. לא מצא את מקומו כספורטאי מצטיין בענף קטן, המתקשה להפוך את הפעילות הספורטיבית שלו למקור פרנסה קבוע. מזרחי הטיל עוגן.

בחודשים האחרונים הוא צץ לפתע מן הכפור ושב לחתור. ביער את האבק מהקאייק, מירק את המשוט וחזר למשטר אימונים. באליפות העולם האחרונה בדואיסבורג, גרמניה, הפתיע אפילו את עצמו, כשהעפיל שוב לחצי־הגמר. אולם, שנתיים של היעדרות מפעילות אישית הותירו אותו שוב מחוץ לשלב הסופי.

מזרחי רואה באליפות הזאת ציון דרך. ההישג הטוב יחסית צרף אותו למעגל האולימפי ויצר אצלו מוטיבציה מחודשת להתחבר לסיאול. היחידה לספורט הישגי הציבה בפניו קריטריון קשה ומזרחי נערך לקראתו במלוא הרצינות. ארבע־חמש שעות במים, אימונים „יבשים", כושר גופני – אותו תפריט, שכל־כך הצליח באולימפיאדה האחרונה.

מה עוד השתנה אצל מזרחי? העתיק את מגוריו לקבוצת כנרת. לאחר לוס־אנג'לס השתלב בפרוייקט סל"ע, המשלב לימודים עם עבודה בקיבוץ. אבירם נענה להצעה מכנרת ותרגם את שעות העבודה לאימוני מועדון הקאייקים המקומי. לאחר שנה החליט לתקוע יתד במקום. עתה הוא משמש מאמן במועדון, המשתייך למועצה האזורית וכולל 70 חותרים.

כמות החותרים במועדון, מדגיש מזרחי בן ה־26, היא גדולה גם במושגים מערב־אירופיים. הוא זוכה, לדבריו, „בתמיכה אבהית" ומקבל אשראי רב לפיתוח הענף. ההתחככות במשך שנתיים בחותרים הצעירים החזירה לאבירם מזרחי את התיאבון. עתה הוא נאבק בחניכו דני שפרירי על הכרטיס האולימפי והשניים מושכים זה את זה ומקזזים שניות יקרות משעון העצר.

המבחן שלהם יהיה במאי הקרוב בבלגיה. בתחרות יוקרתית זו ישתתפו מיטב החותרים בעולם והישראלים יצטרכו לקבוע הישג משובח לפחות בשליש הראשון של המשתתפים, כדי להבטיח את מעמדם בסגל האולימפי.

שתי שנות הבצורת פגמו במידה רבה בכושר התחרותי שלו. גם תאונת דרכים, לאחר השיבה למים, תקעה מקל בגלגליו. מזרחי לא הרים ידיים. „יש לי היום תנאי אימון טובים יותר מאשר לפני לוס־אנג'לס. אני חש, כי הפער ביני לבין חותרי הקאייקים בעולם הולך ומצטמצם. בבלגיה אהיה בכושר המתאים למבחן אולימפי", הוא מדגיש.

קרב צמרת במוקד משחקי השארית

מאת ג. אשר

משחק הצמרת בין המוליכה, הפועל ירושלים לבין המדורגת שלישית, קבוצת הפועל טבריה, יעמוד היום ב־2.30 במוקד משחקי השארית בליגה הארצית. המשחק בין שתי הקבוצות נדחה בשבת האחרונה בגלל מגרש ביצה.

חניכיו של יהושע פייגנבוים מודעים לעובדה, שנצחון ביתי על הפועל טבריה יגדיל את הפער בין שתי הקבוצות ל־10 נקודות, ולעומתם ישימו [illegible] את הדגש על משחק התקפי. [illegible] יצטרכו לפצח את הגנת [illegible].

ירושלים, לאחר הפסד חוץ להדרה ונצחון בגביע על הפועל באר־שבע, תנסה להבטיח את זכייתה בבכורה עוד לפני תחילת משחקי הפלייאוף. מנגד, חניכיו של רב עצמון ינסו לצמק את הפער עד כדי 4 נקודות. עופר דן, הסקורר של טבריה, ינסה לפצח את הגנת ירושלים.

השנייה בטבלה, קבוצת הפועל חיפה, תנסה לזכות בנצחון ביתי על האחרונה בטבלה, קבוצת הפועל עכו. חניכיו של רוני דרדה, שאימן בתחילת העונה את הפועל עכו, מתקשים אמנם להבקיע, אולם כדורגלם שער אחד מספיק כדי לנצח. שכן, אריה חביב עדיין לא ספג שער מאז עבר אליהם.

עכו זכתה בנצחון במסגרת הגביע על מכבי רמת־עמידר, אך [illegible], כי גם האופטימיסטים בכבר אינם מאמינים שקבוצתם מסוגלת להשאר בארצית.

המשחק השלישי יהיה ביתו בין הפועל יהוד לבין מכבי שעריים. שתי הקבוצות קרובות מאוד לתחתית ונצחון של אחת מהן יתן לה מנת חמצן.

סוללה של ענקים תעמוד בדרכה של מכבי ת"א ביום ה' בבלגרד

גביע האלופות

מאת שמואל טל

מוקדם עדיין לחלק כתרים, אבל נדמה לי, כי לא אשקר אם אכתיר את אלופת יוגוסלאביה בכדורסל, קבוצת פרטיזן בלגראד, כהפתעת הסיבוב הראשון של בית הגמר לאלופות. ביום חמישי הקרוב תתייצב פרטיזן למשחק הסיום של הסיבוב הראשון, נגד אלופת ישראל, מכבי ת"א, עם המאזן הטוב והמרשים ביותר מבין שמונה המשתתפות.

פרטיזן ניצחה עד כה בחמישה משששת המשחקים שקיימה, כולל שני נצחונות חוץ בקלן וברצלונה. היא הוכיחה, כי מלבד ציבונה זאגרב של דראזן פטרוביץ, יש ליוגוסלאבים עוד כמה קבוצות מהדרג העליון.

פרטיזן היא הקבוצה הגבוהה ביותר בבית הגמר. ממוצע הגובה של החמישיה הראשונה שלה עומד על 2.06 מ'. לרשותה מספר שחקני נבחרת מעולים, המעניקים לה את הנסיון שחסר לצעירים.

חיזוק משמעותי קיבלה הקבוצה עם הצטרפותם של שני כדורסלני הקבוצה, שבתחילה לא היו מיועדים לשחק. האחד הוא [illegible] פסאטביץ' (2.07) שהתגייס לצבא, אך שוחרר לטובת קבוצתו, בניגוד למסורת היוגוסלאבית, שאינה מאפשרת לחיילים לשחק בקבוצותיהם. והשני, זארקו אבדרוביץ', שקיבל חנינה ושוחרר מבית הכלא, בו ישב משום שדרס אישה, כשנהג ברכב בהיותו בגילופין.

כוכבה של פרטיזן הוא הרכז הבינ־לאומי אלכסנדר גורגוביץ' (20, 1.97), שלמרות גילו הצעיר מקנה בטחון לקבוצתו. יש לו יד מצויינת והוא יודע גם לשמור היטב. לצידו דוראן גרבוביץ', עושה צרות (גם למאמנו), אך בעל יד זהב המנצל את גובהו (2.01) כדי להתגבר על יריביו.

ועכשיו לרשימת הענקים, איתם יצטרכו להתמודד קווין מאגי וקאן בארלו, שבוודאי יראו כננסים מול הסוללה הגבוהה. הגבוה ביותר ולאדו דיוואץ (2.12) בן ה־19, שעלה משורות הנוער. לצידו, נמוך ממנו בסנטימטר, מירוסלאב פסאוטסקי בן ה־20, המופיע במדי נבחרת הנוער היוגוסלאבית. ענק נוסף ורק בן 16 אוברוד איגיאבטוביץ' (2.08).

משלימים את הסגל איבו באוקיץ' (21, 2.01), בוזיק אדקאן (16, 1.99), ריאן לאקיצ'ביץ' (19, 1.99) ואוליבר פופוביץ' (16, 2.01).

מאמן הקבוצה הוא דושאן וויושביץ', צעיר בן 28, אמנם חסר נסיון, אך בשנתו הרביעית כמאמן הוא שואף להוליך את קבוצתו לזכיה בכתר האירופי, כמו שעשה בעבר בסנה סאריינו וציבונה.

אגב, למכבי ת"א יש רקורד טוב נגד פרטיזן. בעונת 79/80 ניצחו המכבים בבית 71:87 ובבלגראד 91:95. בעונת 81/82 חזרה התמונה על עצמה ושוב ניצחו המכבים בבית 83:84 ובחוץ 86:88.

סיאול מבקשת מהצפוניים וקובה לבוא לאולימפיאדה

סיאול 18 (רויטר־עתי"ם).– הוועד האולימפי של דרום קוריאה קרא היום לצפון קוריאה ולקובה לנטוש את החרם שהטילו על המשחקים האולימפיים, העומדים להערך בקיץ זה בסיאול.

הפניה הושמעה על אף הרעת היחסים בין צפון ודרום קוריאה, בעקבות ההאשמה שהועלו בשבוע שעבר [illegible] שצפון קוריאה אחראית [illegible] שבו היו 115 אנשים.

„אנו פונים במיוחד לצפון קוריאה ולקובה לשקול את עמדותיהן ולהשתתף במשחקים האולימפיים בסיאול, כדי לסייע למימוש התקוות והחלומות של המין האנושי, המבקש להפוך את העולם כולו למשפחה אחת", נאמר בהודעת הוועד האולימפי.

הקריאה הושמעה, על אף העובדה שבתזמת היה המועד האחרון למסירת הודעה על ההשתתפות במשחקים האולימפיים.

במספר שיא של 161 מדינות הודיע על הענות להזמנה להשתתפות במשחקים, האמורים להתחיל בחודש ספטמבר.

בנוסף לצפון קוריאה וקובה, רק אלבניה, אתיופיה ניקרגואה ואיי סיישל הן החברות האחרות בוועד האולימפי הבינ־לאומי, המונה 167 מדינות, שלא נענו להזמנה להשתתף באולימפיאדה בסיאול.

יו"ר הוועד האולימפי הדרום קוריאני אמר: „המשחקים האולימפיים יהפכו לפסטיבל גדול של הרמוניה לאנושות כולה, בעל ומעבר להבדלי אידיאולוגיות והם יסייעו לסיים מלחמות ולקיים קץ ליריבות ובכבוכים".

פיונגיאנג הודיעה, כי תחרים את המשחקים, לאחר שהסמו"ם סגועד להעניק לצפון קוריאה לארחות סגיה של האולימפיאדה נכשל.

גליל עליון תפרד הערב

קבוצת הפועל גליל עליון תסיים הערב את הופעותיה במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע בספרד, מול קבוצת [illegible].

הספרדים זכו בנצחון במשחק הראשון שנערך בין שתי הקבוצות באולם בית־ציפורי. אין ספק, כי הספרדים טובים יותר והם ישאפו לזכות בנצחון גם במשחק הגומלין. חניכיו של מולי קצורין סובלים ממגפת השפעת ומפציעתו הממושכת של דוד ליף. בגלל איחור בנחיתת הקבוצה בברצלונה, בוטל האימון שנועד להתקיים ביום ראשון.

רק אמש קיימו שחקני הגליל אימון, באולם בו יערך המשחק.

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת שינוי
תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקראת תכנית במס' 3746, שינוי מס' 37/86 לתכנית המתאר המקומית לירושלים.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ירושלים, שכ' כרם, רחוב מרדכי צבי ואילן, מספרים 14–12–10–8–6–4 רח' כפר נחום, רח' כנרת. גוש 30069, חלקות 130, 129, 128, 127, 126, 125 וחלק מחלקה 267. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי ייעוד שטח מאזור מגורים 4 לאזור מגורים 4 מיוחד.
ב. קביעת בינוי בהתאם לנספח מס' 1.
ג. הגדלת זכויות הבניה מ־70% המותרים ל־168% בחלקה 125, ל־183% בחלקה 126 ל־195% בחלקה 127. ל־157% בחלקה 128. ל־149% בחלקה 129. ול–152% בחלקה 130.
ד. קביעת קווי בנין אפס (0) בצדדים צפון דרום ומזרח של החלקה.
ה. הגדלת תכסית הבניה בקומה.
ו. קביעת הוראות בינוי הריסת התכנית.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב, בפרוט הנימוקים ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליה היא מתבססת [illegible] רח' הלל 23 ירושלים/מטה יהודה רח' אהלואר רוממה, ירושלים/בית שמש בנין המועצה, בית שמש.

אלי מימה
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, ירושלים

כ"ד טבת תשמ"ז
14 ינואר 87

בית ליסין

הקיץ של אביה–גילה אלמגור הערב 19.1, מחר ד' 20.1 ב־21.00 – הצגות ה־200 – לא תותר כניסת מאחרים
המסע – יוסף שילוח בהצגת יחיד הערב 19.1 ב־21.00 – הצגות ראשונות
יתומים הערב 19.1 מתנ"ס בית דגן ב־20.30, מוצ"ש 23.1 בית ליסין ב־20.30
רבקה רז – ערב שירי רומנסות ספרדיות מחר ד' 20.1 ב־21.00
מועדון הזמר עם להקת תות – מנהל מוסיקלי: מרטין מוסקוביץ, תנועה: רונית עמית ה' 21.1 ב־20.30
אחד משלנו ו' 22.1 ב־21.00 – הצגות ראשונות
ערב עם הזמר שם טוב לוי בליווי עמוס הדמי – גיטורה ו' 22.1 ב־22.00
בעל שימושי מאד ו' 22.1 מופת נס ציונה ב־22.00, מוצ"ש 23.1 מתנ"ס יהוד ב־20.30 הצגות ה־150
טליה שפירא משחקת עם סיפורים ושירים שבת 23.1 ב־11.00
אלוף פרצופים – ג'וליאן שגרן, רולנדה קאן – לילדים שבת 23.1 ב־11.30
ג'ורג' וג'וני – ג'ינג' רבין שרה גרשווין מוצ"ש 23.1 ב־21.00
פסטיבל מל ברוקס מתח גבוה הערב 19.1, המפיקים מחר ד' 20.1, ה' 21.1 ב־23.15 שגעון בחלל
הניקן מרווח צמוד לתיאטרון
ויצמן 34 כיכר המדינה תל־אביב
טל' הקופה: 216653, 257966
ישראכרט

עירית תל־אביב־יפו מגישה:

בוקר באך

בוקר חדש. מוסיקה ווקאלית בשבת הקרובה, 23.1.88 ב־11.00 בבוקר, ב„חמאם" ביפו. סדרה מוסיקלית בסימן יצירותיו של באך עם המקהלה הקאמרית של תל־אביב בניצוח מיכאל שני ובהשתתפות הקהל.
כרטיסים להשיג ב„חמאם" טל: 837000, 838627 וב„הדרן" טל: 248844.
* לקהל תחולק חוברת תווים ובה הרפרטואר שיושר במסגרת הסדרה.

בוקר באך. אתה באך?

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	1	2	מעונן
אמסטרדם	4	5	מעונן
בואנוס איירס	18	30	בהיר
הלסינקי	-2	8	שלג
הונג קונג	16	19	בהיר
וינה	-2	3	גשום
ז'נבה	1	10	בהיר
טוקיו	6	9	בהיר
טורונטו	-3	7	בהיר
יוהנסבורג	16	27	גשום
לונדון	-1	5	מעונן
ליסבון	6	12	בהיר
מדריד	6	8	גשום
מונטריאול	-8	0	מעונן
ניו יורק	20	21	מעונן
סאן פאולו	21	32	מעונן
פאריס	7	8	מעונן
פרנקפורט	1	4	מעונן
ציריך	0	3	שלג
ריו דה ז'נרו	24	37	בהיר
שטוקהולם	-1	1	מעונן
שיקגו	0	8	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל' [illegible]
ירושלים: רח' יפו 31, טל' [illegible]
חיפה: דרך הים 2, טל' 384655
באר־שבע: רח' האבות, טל' [illegible]

swissair

הכל אותו דבר אבל...

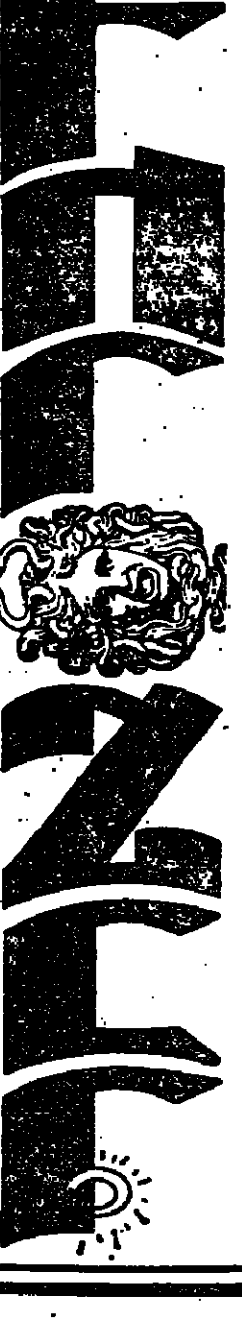

פועלי כל העולם – את הממשלה הזאת אי אפשר להפסיק!

מי בא ללחוץ את ידו של הנשיא הרצוג לפני תחילת הריצה? ● מהו הפתרון המהפכני לבעיית החניה בתל־אביב ● האם גרמניה מרוצה מרמת מחנות המעצר במדינת ישראל המתקדמת? ● והעיקר: ממה נהרגו עד היום יותר יהודים, מהמהומות בשטחים או ממלחמת לבנון?

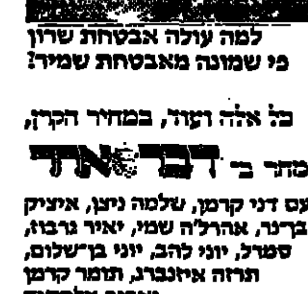

למה עולה אבטחת שרון פי שמונה מאבטחת שמיר?

כל אלה ועוד, במחיר הקרן, מחר ב־דבר אחר

עם דני קרמן, שלמה ניצן, איציק ברנר, אהרל'ה שמי, יאיר גרבוז, סמרל, יוני להב, יוני בן־שלום, תרזה איזנברג, תומר קרמן ואביב אלחסיד

כל הקונה „דבר אחר" חינם, מקבל את „דבר" בעד כסף

למנויי דבר

עד סוף החודש אפשר לחדש את המנוי לשנת 1988 במחיר הישן.
הקדימו חידוש המנוי והימנעו מהוצאות מיותרות

דבר היום

משקיפים מיותרים

ישראל מנהלת מערכת יחסים רב־משמעית עם אירגון האו"ם. ברוב החלטותיה של העצרת הכללית היא מולולת, משום הרוב התמידי שיכולים הערבים לגייס בעזרת הגוש הסובייטי וכן המדינות המתקראות בלתי־מזדהות, אף שבהקשר הישראלי־ערבי הן לעולם מזדהות עם הצד הערבי. להחלטות העצרת תוקף הצהרתי, בדרך כלל, אם כי יש וישראל מתרגשת גם מהצהרות, בעיקר זו שהשוותה את הציונות לגזענות. להצבעות במועצת הבטחון מתייחסת ישראל ביתר תשומת־לב, בעיקר כמדד לתמיכה האמריקאית. כל החלטה שלא לממש את זכות־הווטו המוקנית למשלחת האמריקאית, באמצעות הימנעות מהצבעה וביתר שאת באמצעות הצטרפות למתנגדי ישראל, מחוללת בירושלים צפירות עולות ויורדות. אבל האזעקה היא בהקשר הדו־צדדי, הישראלי־אמריקאי, לא הישראלי־או"מי, כי האו"ם הוא רק השלם הקטן מצירוף החלקים הלאומיים המרכיבים אותו. ביום שבו תטיל מועצת הבטחון עיצומים מעשיים על ישראל ותגנה לאוכפם, תהא ישראל בלאו הכי כי ארה"ב שותפה להחלטה זו ולפיכך המשבר קשה מנשוא. כל עוד נראה יום זה רחוק – וג'ורג' שולץ ניסה להפיג חששות בכיוון זה, בהצהירו לפני כשבועיים כי ארה"ב לא תרבה הצטרפות להצעות אנטי־ישראליות באו"ם – הדאגה בירושלים מעטה.

עם זאת יש לישראל עניין, לעתים, בשימוש במנגנון האו"ם להסדרת היבט זה או אחר של יחסיה עם מדינה ערבית. עם ראלף באנץ' ושיחות רודוס נחלה גישה זו הצלחה. ועדות שביתת־הנשק הצליחו פחות, הכוחות השונים של משקיפי האו"ם תלויים ברצון הצדדים יותר מאשר בתבונת המזכ"לים: או־תאנט אמנם סייע לנאצר להחריף את משבר 67', אבל ישראל וסוריה מקפידות לשמור על הסכם־ההפרדה בגולן, הגם שבינתיים הלך קורט ולדהיים ובא ואבייה דה־קוויאר.

כך הלך גם תת־המזכ"ל אורקהארט ובא במקומו גולדינג, שסייר בשטחים במצוות מועצת הבטחון ומוסר למזכ"לו השבוע את הדיווח שנשלח להביא. מובן שישראל לא תסכים למשקיפי או"ם במצוות הפליטים בפרט ובשטחים בכלל: אין שם על מה להשקיף, כי השיקוף מתבצע יום־יום, בניגוד לניתוח המתמהמה. לא זכור שהאו"ם הצליח לשרבב את משקיפיו לקרבות בין השיעים והפלשתינאים בלבנון, שם נמצאים הפלשתינאים במצוקה רבה פי כמה מאשר בשכם ובעזה. גם טרם נחשפה נחישות כלל־או"מית לכפות אמברגו־נשק על אירן, הנחשבת לצד המתעקש להמשיך במלחמת המפרץ. האו"ם יתכבד להמשיך ולהעניק לפליטים סעד ותעסוקה, בעוד שישראל צריכה לרדת מעמדת המשקיף וליזום בעצמה טיפול במצב, לא בגלל או"ם, אלא בגלל אום־אל־פחם.

דוברות אילמת

מאת יורם לוי

שלשום אחר הצהריים צפצפו מכשירי האיתור אצל עשרות כתבי חוץ, כתבים מקומיים וצלמים. ההודעה שמסר דובר המחוז הדרומי של המשטרה היתה אחידה וכללה הזמנה להשתתף במסיבת עיתונאים מיוחדת על ההתנגשויות שהיו ביום שישי בהר הבית בין המשטרה למתפללים. כל העיתונאים הוזמנו לשעה 5 לפנות ערב לחדר התדריכים במטה משטרת ירושלים.

במסיבת העיתונאים מסר מפקד משטרת הבירה הנ"צ יוסף יהודאי, בעזרת מפה של הר הבית, את גרסת המשטרה לכל מה שאירע. הוא סיפר כי המשטרה התערבה רק לאחר שהשוטרים הותקפו באבנים וכיצד הוכה באכזריות לוחם היחידה המיוחדת ללחימה בטרור לאחר שנתפס על ידי ההמון לתוך מסגד אל־אקצה. הוא הכחיש טענות אנשי הווקף כי השוטרים ירו גז מדמיע לתוך המסגדים והביע צער כי במהלך פיזור המתפרעים נפגעו גם חפים.

לכאורה אין דבר יותר הגיוני מאשר להסביר לנציגי העיתונות והטלוויזיה מכל העולם את שיקולי המשטרה בפיזור ההתפרעות. אך פה קבור הכלב. מדוע נעשה הדבר 51 שעות לאחר ששככו הרוחות ולא שעה או שעתיים לאחר מכן?

בבדיקה שערכתי התברר כי היוזמה למסיבת העיתונאים לא באה מן המשטרה אלא דווקא ממשרד החוץ. התברר כי ברחבי העולם שודרו תמונות ועדויות קשות על התנהגות המשטרה בפיזור ההתפרעות והתגובות שהגיעו למשרד החוץ היו בהתאם. בעקבות כך המליץ משרד החוץ לזמן את העיתונאים הזרים, בסיוע אנשי לשכת העיתונות הממשלתית, כדי לתדרך ולהסביר להם את עמדת המשטרה.

זאת ועוד: במהלך ההתפרעות נחטף ונפצע כאמור איש הימ"מ ואקדחו נגנב. זה מקרה חמור שלא זכור דוגמתו בירושלים. כל פניותיהם של העיתונאים לראיינו או לצלמו נדחו "מטעמי ביטחון". התוצאה היתה שמרבית כלי התקשורת הציגו ערבים חבולים ופצועים. שלשום כבר הותר לראיין ולצלם את עופר שפיצר והעיתונאים הזרים הוזמנו בהילו ורחימו לבית החולים כדי לשוחח עמו.

אך כל הפעולות נעשו מאוחר מדי. התמונות הקשות שודרו כבר במהדורות החדשות של יום שישי והתגובה – אולי יומיים לאחר מכן. פיקוד המשטרה חייב להבין שהתגובה מאבדת מן האפקטיביות שלה אם היא אינה צמודה לאירועים. באירוע כמו ההתפרעות שהיתה בהר הבית התמונות עושות את שלהן. על כך יש להוסיף את הפתיחות שמגלים הערבים לתקשורת לעומת הסתגרות מן העבר השני. והרי זה מרשם בטוח לכישלון.

הקו שצריך להנחות את המשטרה הוא שכל אירוע של עימות בין יהודים וערבים, ועל אחת כמה וכמה בהר הבית, הוא למעשה אירוע פוליטי כאשר הפן המשטרתי הוא משני. אין מדובר בחקירת פשע שיש בה חשיבות להסתרת פרטי חקירה היכולים לסייע בפענוחה. הבדל זה צריך להיות ברור לקברניטי המשטרה בבואם להחליט על מדיניות הדוברות המשטרתית. במצבים עדינים ורגישים מעין אלה יש לאפשר יד חופשית יותר למפקדי המחוזות המרחבים ולדוברים המשטרתיים להסביר את עמדת המשטרה במהירות, בלי לוותר על אמינות וכך למנוע מקרה כמו זה של יום שישי שבו שלט "הצד השני" כמעט יומיים ברציפות בתקשורת העולמית. חבל שהמשטרה לומדת את הלקח בדרך הקשה אבל מוטב מאוחר מאשר אף פעם.

אני מפסיק לעשן

מאת אריה ארד

שלום לך זורח גוהל,

היום, כ־18 בינואר, מלאו ארבעים שנה מאז שהתחלתי לעשן. היה זה ביום הולדתי ה־14, שסבתי המנוחה הרשתה לי לעשן לראשונה סיגריה שלמה מתחילתה עד סופה, כמובן מאחורי גבם של הורי.

אני דור מי־יודע־כמה למעשנים כבדים. סבי מצד אמי עישן שתי קופסאות ביום, את סבי מצד אבי אינני זוכר כלל ללא סיגר עבה בפיו. אבי עישן עד יום מותו, בגיל 78, שלוש קופסאות "בלסון" ביום, ומאז שהתגייסתי לצה"ל, אני עצמי מעשן שלוש קופסאות ליום, "בלסון", כמובן, כאבי.

אזהרות הרופאים והאגודות למיניהן להפחדת העם אינן מרתיעות אותי בזית ואני מוכן כאבותי למות בבוא יומי עם סיגריה בפה. אולם אינני מוכן לשאת, שאתה ושכמותך יוהדיש אותי בגרגרת. בשום פנים אופן לא אסכים, שכדי להבטיח לך גם להבא שכר של 14 אלף דולר בחודש וכדי לוודא שיהיה לך מצנח זהב ("גולדן פאראשוט", בשפתך), תנצלו אתה וקלגסיך את הנאתי הקטנה לרעה.

יש לי מלאי סיגריות עד מחר. אם עד אז לא תודיע את הפסקת הסיגריות הסדירה (לא תתחייבו לחדול מלשגע אותי בעתיד הנראה לעין, מחרתיים אפסיק לעשן לנצח. כאשר ארע, שבכך אני עושה מעשה צנוע של אזרחות טובה ועוד אני תורם תרומה קטנה להרגעת תאוות־הבצע שלך ושל אנשיך, אפסיק לעשן בחיוך על השפתיים.

כמידת הכבוד שלה אתה ראוי,

חמושים באבנים

מאת דני רובינשטיין

אנחנו מפסידים את המערכה על מסך הטלוויזיה בארה"ב משום שאנחנו מפסידים את המערכה בשטחים עצמם

"החזית העיקרית של ישראל נטושה לא בשטחים עצמם, אלא מעל מסך הטלוויזיה האמריקאית" (חגי אשד, "דבר" מיום שישי האחרון). קביעה זו מרחיקה לכת מעט, אבל היא משקפת בהחלט את הזירה החשובה, שבה ספגה ישראל את המכות הקשות של השבועות האחרונים.

כיצד זה קורה? הרי מבחינות רבות ועקרוניות לא השתנה דבר במדיניות הישראלית בשטחים מאז פרוץ המהומות בתחילת דצמבר. גם בעבר היו הפגנות ושביתות, הרוגים ופצועים ערביים. האם רק המספר הגדול של הנפגעים והיקף המהומות הביא לגל כה אדיר של ביקורת ומחאות בפוליטיקה ובתקשורת הבין־לאומית? האמת היא שתמונת המהומות על גבי מסך הטלוויזיה האמריקאית שונה הפעם (לרעתנו) ממה שהיה בעבר בגלל שורה של סיבות.

ראשית, התודעה כי יש לאומיות פלשתינית, המבקשת לעצמה מסגרת מדינית, חדרה לתקשורת בעולם ובארה"ב. זה לא היה ב־1967 ובשנים שלאחר מכן, שבהן הצטייר הסכסוך באיזור כמלחמה בין מדינת ישראל למדינות ערב כמעט ללא קשר לפלשתינאים. היום אין כמעט פוליטיקאי, אין כמעט אנשי מחקר ואחרים בארה"ב ואולי בעולם כולו שלא מייחסים חשיבות ראשונה במעלה לגיבוש הלאומי הפלשתיני שאש"ף הוא ביטויו. ניסוח מוצלח לכך נתן בשבוע שעבר פרופ' ברנרד לואיס, מחשובי המזרחנים של ימינו וידיד אמיתי של ישראל, שאמר כי הצלחת הציונות היתה כה גדולה, שהיא הצליחה להקים לא רק ישות פוליטית אחת, את מדינת ישראל, אלא שתי ישויות, והשניה היא התנועה הלאומית הפלשתינית.

שנית, אש"ף בגלל סיבות שונות איננו נוקט אותה כמות ועוצמה של פעולות טרור כפי שהיה בעבר. בשנות ה־70, למשל, כשהיו חטיפות המטוסים (ופיצוץ מטוס סוויסאייר) ורצח הספורטאים הישראליים באולימפיאדת מינכן והתקפות באוטובוסים באביבים, בכביש החוף ובנתב"ג והיו הפצצות בסופרמרקט, בבתי־קפה, בבתי קולנוע – על רקע כזה התקבלו פחות או יותר בהבנה הצעדים הישראליים של גירוש ומעצרים מינהליים ופיצוץ בתים והפצצות בלבנון. על רקע הטרור הפלשתיני של שנים עברו היה די ברור (לפחות בדעת הקהל האמריקאית) שישראל חייבת להגיב נגד תומכי הטרור ומבצעיו מהשטחים. במלים אחרות: אז היה מעין איזון של תמונות זוועה: קורבנות אזרחיים ישראליים וקורבנות ערביים בשטחים.

המצב השתנה לרעתנו במידה ניכרת במיוחד בתקופה האחרונה כשהפעולה הפלשתינית הגדולה ביותר נגד ישראל היתה לפני כחודשים בליל הגלשונים ליד קריית שמונה. אנחנו יכולים לכנות זאת טרור, אבל משקיפים מבחוץ ראו פלשתינאים פוגעים בהצלחה במחנה צבאי ובחיילים ישראליים ומהעבר השני מפציצים ישראלים ההורגים נשים וילדים במחנה ליד צידון וחיילים הפוגעים באזרחים מהגדה ובעזה.

במצב כזה שום הסברה ישראלית אינה יכולה לעזור. יתרה מזאת, התגובות הישראליות הרשמיות, המנסות להפוך שביתות מסחר, הפגנות, חסימת כבישים ויידוי אבנים לטרור נורא, מתקבלות בלעג (ככל שאני יכול להעיד מעיתונים ומשידורים בעולם). באחד המקומות ראיתי ניסוח ישראלי האומר: משמר צה"ל נתקל במפגינים ערבים "חמושים באבנים". נוסח זה, "חמושים באבנים", מעורר במקרה הטוב גיחוך. בכל כלי התקשורת שלנו השימוש במטאפורה כמו "מארב" "הפגנה" "מטחים", מקובל מאוד כשמדובר באבנים והוא חסר אמינות אפילו שמסבירים שוב ושוב שאבן יכולה להרוג. בקיצור, התשובה הישראלית שהערבים טרוריסטים היתה יעילה בעבר מפני שהיתה נכונה ואמינה. היום בשטחים היא אינה נכונה (אפילו שיש מעט טרור) והיא גוררת מחאות וביקורת בעולם יותר ויותר. המסקנה היא שאנחנו מפסידים את המערכה על מסכי הטלוויזיה בארה"ב משום שאנחנו מפסידים את המערכה בשטחים עצמם. אין מה לחפש בדעת הקהל בארה"ב ובעולם כל עוד אין מוצאים דרך לפתרון נכון ויעיל בשטחים.

ביסמארק והמשפטנים

מאת טדי פרויס

ביסמארק אמר שמבין השוטים המשפטנים הם הגרועים ביותר. זה לא נכון לגבי ישראל, אצלנו הם מן הנאיביים ביותר

לא צריך להסכים עם הקאנצלר אוטו פון ביסמארק, שאמר שהדבר המאוס ביותר הוא שוטה, אך מכל השוטים המשפטנים הם הגרועים ביותר. הציניקן הזקן הואיל בטובו להוציא מכלל זה את פרדיננד לסל.

אין הכוונה לומר כי המשפטנים שנאספו תחת דגל החוקה לישראל לוקים בשכלם, אבל מידה רבה של נאיביות יש במסע ההתעוררות שפתחו בו. זו הנאיביות ההופכת על נקלה לפנאטיות, כפי שקרה לתנועות של יער. אותם האקולוגים המשוכנעים כי הבעיה המרכזית של סודאן ונפאל היא זיהום הנהרות שלהן; המפלגות המאמינות כי שינוי שיטת הבחירות יביא גאולה לישראל; הפמיניסטיות הרואות בשיבוץ נשים ביותר מקומות ריאליים לכנסת התגשמות שוויון האשה, והצמחונים הסבורים שאם כולם יאכלו רק מתוצרת "טבעית", הרי נמצא הגוף שבו תשכון נפש בריאה.

האם באמת החוקה היא שתבטיח כי בישראל לא יהיו פגיעות בזכויות הפרט, כי יובטחו זכויות המיעוט ולא ייעשו שום תרגילים שיציבו טנקים ברחבת הכנסת? ברוב המדינות שהמיעוטים בהן קופחו, נשללו זכויות הפרט ומחלונות בתי הפרלמנט ותחנות השידור נשקפו בוקר בהיר אחד עצבות של טנקים – היו חוקות תקפות. החוקות כשלעצמן לא הספיקו כדי למנוע את סיוטי מנחם בגין כשהגה באחד מחברי מפלגתו. כדי שהחוקות יהיו שוות את הנייר שעליו נכתבו, יש צורך בתמיכה ציבורית המתבטאת באמנות של הכוחות המזויינים, המינהל הציבורי, האיגודים המקצועיים וכמספר של דבר הממונים הבלתי מאורגנים עצמם.

מן הראוי להתחיל ברפובליקת ויימאר, המודל פר־אקסלנס של מגיני הדמוקרטיה. לוויימאר היתה חוקה לתפארת, פרי ניסוחו של פרופ' הוגו פרויס, אשר דאגה לזכויות הפרט עד למקום השלישי אחרי הפסיק. לחוקה אולטרה־ליבראלית זו קמו אויבים שמיום הולדתה ניסו להתנכל לה בכל האמצעים, בעיקר אמצעים לא־לגיטימיים. עוד לפני שמלאו לרפובליקה חמש שנים, ניסו פעמיים לחנוק אותה. בפעם הראשונה הצילו אותה האיגודים המקצועיים שהכריזו על שביתה כללית, ובפעם השניה אנשי הצבא, שנשארו נאמנים לרפובליקה ולא שעו לקריאתם של היטלר ושל מפקדו לשעבר פילדמרשל לודנדורף להפיל את השלטון שנבחר כחוק. זה היה ב־1923. 10 שנים לאחר מכן קרסה הרפובליקה. רוב ברייכסטאג איפשר למפלגה הגדולה שבבית, בתמיכת מפלגה זעירה של הימין הקיצוני, להתנער מכל הסייגים וההגבלות שהחוקה הטילה על הממשלה ולנהוג כאילו החוקה לא היתה ולא נבראה. למרבה הגיחוך לא טרח הקאנצלר החדש אדולף היטלר לבטל את החוקה. היא היתה המחסום שהדאיג אותו פחות מכל. הוא העדיף לבטל את המפלגות, את האיגודים המקצועיים ושאר ארגונים שעלולים היו לסכן את מעמדו. כדי לאפשר לו שליטה מוחלטת, ביטל גם את הממשלות של המדינות המאוגדות בפדראציה של הרייך ואחר שמת הנשיא, נטל לעצמו גם את זכויותיו. בשנות ה־30 עלה בידו מה שלא הצליח לבצע ב־1923 לא משום שהחוקה היתה שונה, אלא מפני שהמוסדות הפוליטיים נחלשו במידה מכרעת לעומת כוחם 10 שנים קודם. זה לגבי משמעותה וכוחה של החוקה.

למרבה האירוניה, בחוקת ויימאר נכלל פרק שמוכבי החוקה אצלנו מבקשים לאמצו בשביל רפובליקת ישראל: משטר הנשיאות. נשיא הרפובליקה נבחר על ידי כלל אזרחי גרמניה ובידיו הופקדו סמכויות רחבות מאוד. הן כללו בין השאר את הסמכות לפזר את הרייכסטאג, להכריז על בחירות חדשות, ומעל לכל להכריז על מצב חירום, כפי שסעיף 48 המפורסם הרשה לו. המחוקקים קיוו, על ידי חלוקת סמכויות הביצוע בין הנשיא הנבחר על ידי העם לבין הרייכסטאג, למנוע השתלטות של אחד משני המוסדות. למעשה השיגו את ההפך: הפיצול הקל על אויבי הרפובליקה לעלות לשלטון תוך כדי היעזרות בסמכות הנשיא להכריז על מצב חירום. גם לו היו עוד 10 חוקות בתוקף, לא היה בהן כדי למלא את מקום הפוליטיקאים והארגונים שלא אזרו עוז להגן על הרפובליקה. היטלר היטיב להמחיש עד כמה אין חוקה כשלעצמה פוליסה למשטר חוק בהשאירו את חוקת ויימאר בתוקף. הוא לא טרח אפילו לבטלה: הוא פשוט התעלם ממנה. החוקה אינה אלא נייר שכוחו ככוח וכרצונם הארגונים הדמוקרטיים להגן עליה.

היו דוגמאות אחרות לשלטון נשיאותי, אחדות מוצלחות יותר ואחרות מוצלחות פחות כמו בוויימאר. בפינלנד עברה החלוקה בין נשיא לפרלמנט כהלכה; בצרפת התנהלו העניינים פחות או יותר בסדר, אבל בלבנון לא היתה ההצלחה גדולה יותר מאשר בגרמניה. מובן שאין להסיק מכך הרבה על מה שעלול לקרות בישראל (ראה מאמרו של חיים י. צדוק, "דבר" מיום 15.1.88), כי הכל תלוי בנסיבות הפוליטיות, לא החוקיות: רק אם יקרה נס, נהיה כמו פינלנד כי לאור ההתפתחויות האחרונות בארצנו גדולים יותר הסיכויים כי נהיה כמו לבנון. אולם זה רק חלק מהבעיה. הבעיה האמיתית היא אם יימצאו די כוחות שכמו הכוחות האנטי־פוטשיסטיים בוויימאר הצעירה או כמו הכוחות הדמוקרטיים בספרד ב־1982 (כולל המלך), יידעו לרסן את הכוחות שיבקשו לחסל את הרפובליקה. החוקה לא תעלה ולא תוריד.

ממשלה אחת – דעות שונות. הממשלה בישיבתה שלשום על המצב בשטחים. (צילום: מגי אילון / לע"מ)

עתיד צי הסוחר

מאת יוסף מיכלסקי

[illegible] 14–16 איש באניות אירופאיות עושים 22–26 איש באניות ישראליות, [illegible] ישראלי

ההבדל בין מה שרואים שני חברים, האחד אופטימיסט והאחר פסימיסט, בהתייחסותם לחצי בקבוק יין שעל שולחנם, בא לידי ביטוי באחרונה במסיבת עיתונאים שבה הודיע מנכ"ל איגוד חברות הספנות חיים צוקר על פרישתו מתפקידו והעברת האיגוד לידי אלוף (מיל.) שלמה אראל, שהיה בין מקימי מוסד זה בשנת 1975 ופרש לפני כשלוש וחצי שנים כדי לשמש מבקר משרד הביטחון.

צוקר הוא דמות ידועה בענף הספנות. היה מכותבי ראשי האחד ממזכירי איגוד הימאים המשותף (לקצינים ולדירוגים). ידוע בקשיחותו כפרטנר למו"מ עם חברות הספנות. אחרי שמילא תפקידים אחרים במשק (גם כן קשורים בספנות), נחת באיגוד חברות הספנות. אראל פיקד בעבר על חיל הים, ובאורח טבעי עבר בחיים אזרחיים ל"מסלול ימי". לשניהם יקר עתידו של צי הסוחר, אם כי הערכותיהם לגבי הנושא המורכב של הספנות הישראלית שונות וראויות להצגה לקוראים ולו בגלל תוכניות "צים" להשקיע יותר מ־200 מיליון דולר ברכש אניות חדשות, שלא לדבר על השקעות כבדות של המדינה בתשתית הנמלים.

חיים צוקר נימק את פרישתו בנימוק שלא עלה בידו לשכנע את איגודי הימאים וההסתדרות להביא למודרניזציה של הצי מבחינת האיוש והתפעול, כלומר צמצום תקני הצוותים ושילוב תפקידים של עובדים במחלקות מכונה וסיפון באניות שמפעיל צי הסוחר. במלים אחרות: לדעתו המודרניזציה של ציוד הצי, כלומר רכש אניות, הקדים בכ־20 שנה את נושא התקנים והארגון העבודה של הימאים. מצב זה חמור מאוד משום שצי הסוחר לא יוכל בשנים הבאות לעמוד בתחרות של השוק הבין־לאומי, וגם בקווים לארץ דינו ליפול. לכן צריכה הממשלה לעצב מדיניות התואמת את הצרכים ולהנחות בהתאם את חברות הספנות והגורמים האחרים בענף – אם כי ברור שהממשלה אינה יכולה ואינה צריכה לכפות דעתה על גורמים אלה. פתרון הבעיה תלוי במידה רבה בהבנת הנושא על ידי איגודי הימאים ושיתוף פעולה שלהם. הוא, צוקר, נכשל בכך.

צוקר הסתמך בטיעוניו על השינויים שפקדו וממשיכים לפקוד בתאוצה רבה את הציים הלאומיים והצוותים המקומיים והמעבר ל"דגל נוחות" והעסקת צוותים של מדינות העולם השלישי. ביפאן החליטה הממשלה, המליצה בהתאם לכך לחברות הספנות, לצמצם את הצי הלאומי ל־20 אחוז לעומת 80 אחוז בבעלות יפאנית, אולם בדגלים וצוותים זרים. בבריטניה הצמצום מגיע לכדי 30 אחוז, בגרמניה ל־40 עם מגמה לירידה נוספת. הסיבה לכך פשוטה ולהבהרתה נשתמש בדוגמה: התברר מעל לכל ספק שצוות פיליפיני בן 12 איש באניה חדישה מסוגל לתפעל אותה, ברמה מקצועית נאותה, בעלות של ימאי ותצי־שניים נורווגיים. הוא הדין במדינות אחרות ולגבי רמתם המקצועית ועלותם של ימאים ממדינות העולם השלישי האחרות כגון טייואן.

כיום, טען צוקר, מאויישות אניות

(המשך בעמ' 8)

משמאל מזרחית לימין

עוד חצי דבר / יצחק בן־נר

בוקר טוב, חירותניקים.

נו, מה אתם מתכוונים לעשות עם השמאלנים שלכם?

מילא, צ'יץ' יכול להישאר. בין כה וכה הוא ילד פוליטי לא יציב. יום אחד הוא ליבראל, יום שני הוא נגד נשים שיבחרו רב ראשי. פעם הוא רוצה לאפשר לכהנא להופיע בפארק, ופעם הוא מחזיר את רמת הגולן כאילו היתה רמת אביב. אז הוא אמר שהשטחים הם נטל על ישראל ושהיה מחזיר אותם, להוציא ירושלים, לחוסיין. ביג דיל. אמר, אמר. ילד לא אחראי. שיטפלו בו הליבראלים. הוא חזר אליהם, לא? אז שהם באמת יטפלו בו. כי אם הליבראלים יצליחו לפתור את הבעיות האמיתיות שלהם – מהוּדעי של השאר, קיום פוליטי מול אידיאולוגיה, התמוטטות עם "חירות" – לפני שאתם תגרידו להם את המקומות הריאליים לתצי, אז הם יצליחו לפתור הכל, כולל את בעיית פיו הגדול של צ'יץ'. אבל את צ'יץ' אל תגרשו. היום הוא אומר כבה, מחר אחרת. אף אחד, חוץ מכמה כתבי מפלגות משועממים, לא מתרגש. חוץ מזה, צ'יץ' חשוב לליכוד בבחירות לעיריית תל אביב־יפו. זה, אם יתרגז, עוד מסוגל ללכת למערך. אז בחייכם. בהחירות עם צ'יץ'. כן?

אבל עמירב, זה כבר דבר אחר. עם עמירב, ללא רחמים. חסר לכם שהוא יישאר תקוע כמו עצם בתוככי גרונה של "חירות", לא לבלוע ולא להקיא, עם הכנופיה שלו. הדבר האחרון שאתם צריכים עכשיו זה מישהו עם מצפון. והעמירב הזה, לא רק שלא מודה ועוזב בפרשת הפגישות עם הפלשתינאים, שגם רבין השמאלן אומר עליהם שהם סוכני אש"ף, ולא רק שהוא מפגין לבדו מול ביתו של שרון ברובע המוסלמי בירושלים, אלא שבוודאי יש לו מחשבות מסויימות מאוד משלו לגבי יש"ע ופתרון בעיית השטחים וכל זה. והשמאל קורא לו "אדם אמיץ" ו"איש מצפון" הנה כבר יש לו שותפים במרכז "חירות" – ואוטוטו, אם לא תמהרו להוקיע ולזרוק אותו, אולי יקבלו חבריו (המתנערים ממנו בקול גדול) אולמרט ומרידור, אומץ להגיד דברים אחרים. אז לזרוק אותו, את העמירב הזה, החוצה. שיהיה נכס אלקטוראלי אצל אחרים. לא אצלכם. ואל תיבהלו מכך שהתחילו שוב לרנן עליכם שאתם מפלגה אטומה, שהכל מצטווים לומר בה בקול אחד. אתם יודעים טוב מאוד שזה לא נכון: הנה, דקל עם הטראנספר שלו ושליטא עם ה"להשכיב 50 ערבים" שלו. הם אמרו את מה שאמרו – ואף אחד לא זרק אותם החוצה מ"חירות". עזבה.

האם יוסר החרם מהפשיסטים באיטליה?

מאת שלמה שפיר

דווקא השנה, כשימלאו 50 שנה להנהגת חוקי הגזע באיטליה, סולל בטינו קראקסי, מזכ"ל המפלגה הסוציאליסטית, את הדרך לשובה של המפלגה הפשיסטית מן הכפור

מזכ"ל המפלגה הסוציאליסטית, בטינו קראקסי, שבארבע שנות כהונתו כראש ממשלה הצליח לבסס את מעמדו כפוליטיקאי המוביל בזירה האיטלקית אף כי מפלגתו תופסת רק המקום השלישי אחרי הדמוקראטים־הנוצרים והקומוניסטים, שיתף בשבוע שעבר את נציג אש"ף בישיבת הנהלת המפלגה, כמחווה על רקע המהומות המתמשכות בשטחים. באותה הזדמנות חזר, יחד עם הביקורת על מדיניות ישראל, על תמיכתו בוועידה בין־לאומית והפתרון פוליטי במסגרת ירדנית־פלשתינית. לא היה זה צעד חריג באקלים הפוליטי הנוכחי באיטליה (ולא באיטליה בלבד). עמדתן של מפלגות המרכז הקטנות, כמו תמיד, מאופקת יותר. אך הרוב הגדול בציבור האיטלקי מאוחד בהטלת האחריות להתרחשויות על מעצבי המדיניות בירושלים ובגילוי הבנה לפעולות המרי המתפשטות.

אולם הנושא הפלשתיני, עם כל מעורבותה הים־תיכונית של איטליה, אינו תופס, כמובן, מקום מרכזי באירועים הפוליטיים בזירה הפוליטית של מדינה זו כיום. בעוד שאין עוררים על המחווה של קראקסי לאש"ף, טרם נשתתקה הביקורת ביחס למחווה אחרת שלו, כאשר נועד לא מכבר לשיחה פוליטית עם המנהיג החדש הצעיר של המפלגה הניאו־פאשיסטית (רשמית "התנועה הסוציאלית האיטלקית – ימין לאומי") ג'אנפראנקו פיני, שירש לפני כחודש את מקומו של המנהיג הוותיק אלמירנטה, אשר שמר אמונים ל"דוצ'ה" בניטו מוסוליני גם בגלגול האחרון של שלטונו, היא "רפובליקת סאלו". אותה רפובליקה פאשיסטית רדיקלית הידועה לשמצה התקיימה כשנה ומחצית השנה בעזרת הגרמנים בצפונה של איטליה, לאחר שמרשל באדוליו והמלך נכנעו לבעלות־הברית והצטרפו למלחמה נגד הרייך הנאצי. בניגוד לקודמו רואה פיני, עם כל הערכתו לדמותו של מוסוליני, בעידן הפאשיסטי תקופה שחלפה ושאין להשיבה.

לכאורה, אסרה חוקתה של הרפובליקה האיטלקית – שנכנסה לתוקפה בסוף דצמבר 1947 – הקמתה מחדש של מפלגה פאשיסטית כתוצאה מההסכמה האנטי־פאשיסטית של המפלגות הדמוקרטיות והקומוניסטים. אך למעשה פועלת במדינה מאז 1948 מפלגה ניאו־פאשיסטית שעל פי רוב היא הסיעה הרביעית בגודלה בבית הנבחרים. כוחה בין המצביעים נע בין 5.5–8.5 אחוזים. בבחירות הכלליות האחרונות שוב הצביעו בעדה כשני מיליונים בוחרים. ציבור תומכיה כולל פאשיסטים לאומנים, מלוכנים שטרם השלימו עם המשטר הרפובליקאי מאז ביטול המלוכה, שמרנים וחלק מהאספסוף, והמפלגה דבקה במורשת הדוחנית וגם בגיבנים פאשיסטיים. בדרך כלל נמנעו המפלגות האחרות, מהקומוניסטים ועד לליברלים הימניים, מכל שיתוף־פעולה פוליטי עם הניאו־פאשיסטים, אף כי אי־אלה ממשלות ימין־מרכז נסתייעו ונתמכו בקולותיהם בפרלמנט. בשנות ה־70 וראשית שנות ה־80 הודקו להם גם פעולות טרור של קבוצות פאשיסטיות קיצוניות, אף כי המפלגה הניאו־פאשיסטית הכחישה כל קשר עמהן.

המחווה של קראקסי כלפי המנהיג החדש של הניאו־פאשיסטים, שנתפרשה כפריצת הבידוד של מפלגה זו, באה על רקע המאמצים שלו וגם של פוליטיקאים אחרים להבריא את תפקוד הדמוקרטיה הפרלמנטרית באיטליה. קראקסי עצמו החזיק אומנם בשלטון כמעט ארבע שנים רצופות, אך מאז סוף מלחמת העולם השנייה כבר התחלפו יותר מ־40 ממשלות באיטליה. קראקסי דוגל בהנהגת אחוז חסימה של חמישה אחוזים בבחירות לפרלמנט: במקרה כזה היו נותרות רק ארבע מפלגות: הדמו־נוצרים, הקומוניסטים, הסוציאליסטים הניאו־פאשיסטים – ו־10 האחרות היו נעלמות, בכללן הרפובליקאים, הסוציאל־דמוקראטים, הליברלים וגם הרדיקלים, המונים בשורותיהם את אילונה סטולר – "צ'יצ'ולינה", שכללה גם את ישראל במסעותיה לקידום החופש המיני. קרוב לוודאי שחלק ניכר מקולות המפלגות הקטנות משמאל למרכז היה עובר אז לסוציאליסטים. פוליטיקאים אחרים ממליצים על צמצום ניכר של מספר חברי הפרלמנט, הפרדת הסמכויות בין בית־הנבחרים לסנאט והכבדה על הפלת ממשלות על־ידי הנהגת הצבעת אי־אמון "קונסטרוקטיבית", המחייבת התלכדות רוב בשביל ראש ממשלה חלופי. אך יש גם ספקנים החוששים, כי החוקה הנוכחית, עם ליקויי שיטת הבחירות תזכה להגיע גם יובל לאישורה, בלי שהשיטה תתוקן – ממש כדוגמת הוויכוח העקר וחסר־התוצאות בדבר שינוי שיטת הבחירות לכנסת אצלנו.

אולם מלאות 40 שנה לחוקה הרפובליקאית הנוכחית והחילופים האחרונים בהנהגת המפלגה הניאו־פאשיסטית שימשו הזדמנות לא רק למחווה של קראקסי אלא גם לניסיון מחודש של ההיסטוריון הנודע חוקר הפאשיזם רנצו דה פליצ'ה לקדם את מאמציו הרוויזיוניסטיים לגבי שיבוץ הפאשיזם ב"נורמליות" ההיסטוריה האיטלקית. דה פליצ'ה, שכתב בשנות ה־60 מחקר על יחס הפאשיזם האיטלקי ליהודים ומאוחר יותר ספר על יהודי לוב ("יהודים בארץ ערבית"), התפרסם בעיקר בזכות הביוגראפיה המקיפה של מוסוליני. בוויכוח שבו פתח עוד ב־1975 הגדיר את הפאשיזם האיטלקי דיקטטורה של מודרניזציה בעלת מגמה אוטוריטרית שמאלית דווקא, שנתמכה בעיקר על־ידי שכבות הביניים העולות בסולם החברתי־כלכלי ונאבקה בפרולטריון ובבורגנות הוותיקה. כן הצביע על ההבדלים המשמעותיים לדעתו, בין הפאשיזם האיטלקי לנציונל־סוציאליזם הגרמני מבחינת המוצא, הפעלת השלטון והיעדים. הוא אף ביקש להבליט את תרומתו החיובית של הפאשיזם בתחום האינטגרציה הסוציאלית והפוליטיזציה של חלקים גדולים מהעם האיטלקי, שהיו עד אז מחוץ לתהליך הפוליטי. אחד מטיעוניו העיקריים היה כי המיתוס האנטי־פאשיסטי באיטליה מסייע להגמוניה הקומוניסטית של התרבות החילונית במדינה. באותה רוח חזר וקרא דה פליצ'ה לנטוש סיסמת האנטי־פאשיזם כיום ואף חייב ביטול הסעיף בחוקה האוסר הקמת מפלגה פאשיסטית, הואיל והודות ל"לידה המאוחרת" של הפוליטיקאים ורוב הציבור, ממילא הותר כיום הקשר עם תקופת המשטר הפאשיסטי. מבקריו, ובכללם שר החוץ הדמו־נוצרי הוותיק ג'וליו אנדריאוטי, דחו נמרצות הצעה זו, שכן למרות קיומה של מפלגה ניאו־פאשיסטית במציאות, עלול תיקון החוקה להתפרש כריהאביליטציה של הפאשיזם, גם אם דה פליצ'ה אינו מתכוון לצלליו המרובים.

השנה ימלאו 50 שנה להנהגת חוקי הגזע באיטליה, בלחץ בעל הברית הנאצי של מוסוליני. אף על פי שמאזן המדיניות האנטי־יהודית של איטליה הפאשיסטית עד להדחת מוסוליני ביולי 1943 ("רפובליקת סלו" הגרורה תחת פיקוח גרמני היא כבר פרק שונה) טוב לאין ערוך מזה של גרמניה הנאצית, מובן שהקהילה היהודית באיטליה חוששת מכל יוזמה פוליטית ואינטלקטואלית העלולה להצניע את צללי המשטר הפאשיסטי. אולם עם כל ההבדלים הלא־מבוטלים בין הפאשיזם האיטלקי לנאציונל־סוציאליזם, עלולות להיות למאמצי הרלטיביזציה של דה פליצ'ה הזמנה גם השלכות שליליות לגבי ויכוח ההיסטוריונים הנטוש כיום בגרמניה ועידוד עקיף למגמות להצניע את ייחוד פשעיו של אותו משטר.

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת דבר

[illegible]

יצחק מאור מאשרות יעקב, איחוד, שאני מכבדו ומעריכו מאוד, מגייס את כושרו האינטלקטואלי כדי להוכיח שאת סיבות האנטישמיות יש לחפש „בחידון הגלוני... האנטרנומלי אצל הגויים...” ולא במיבנה החברתי־הכלכלי של היהודים („דבר” 24.12.87). אם הנחה זו היא נכונה, כי אז צריך יהיה לגייס רבבות פסיכיאטורים ואמצעי ממון אדירים כדי לרפא את האנושות כולה ממחלה איומה זו.

הציונות מצאה פתרון יותר פשוט ורדיקאלי. יצחק מאור עצמו נתן דוגמה לכך: הוא חי בקיבוץ ועסק שנים רבות במלאכת הסנדלרות ולא הבטיח לעצמו קריירה אקדמאית, אוניברסיטאית, למרות שיש לו כל הכישורים לכך. הוא הגשים את העיקרון שעמד ביסוד התנועה הציונית, כי כל עוד לא יהיו יהודים עובדי אדמה, פועלי תעשיה ומיכרות ויינצו בעבודתם הגופנית הפשוטה של הגויים בכל ארצות העולם, לא תהיה תקומה לעם היהודי, מכיוון שלא ישתחרר מאווירת הקנאה, העוינות והשנאה האופפת אותו.

אבותינו, בשבתם על אדמתם בארץ־ישראל, פיתחו חקלאות למופת. הצטיינו בגידול עצבי יין וזיתים לשמן. כאשר נאלצו לצאת לגולה, עסקו בייצור שמן ויין בארצות אירופה כספרד ואיטליה. בגזרת הכנסיה הקאתולית במאה ה־8 שאסרה על העסקת עבדים נוצרים על־ידי בעליהם היהודים, נאלצו היהודים לעבור לפרנסות של מסחר, שולחנות ומקצועות חופשיים. התמנות היהודים במקצועות הללו עוררה את קנאת עמי הארצות שבהן חיו היהודים והחריפה האשמה, כי היהודים אינם עוסקים בעבודות הפשוטות והמפרכות את הגויים להיות להם חוטבי עצים ושואבי מים. היהודי נחשב כמי שעם להתפוס עבודות קלות ומשאיר את הקשות לגויים. בסרט „שואה” מופיעות נשות העיירה ליד טרבלינקי, שכל יהודיה השמדו בה, והסבירו את שנאת היהודים בכך, כי הנשים היהודיות היו מטופחות ויפות מכיוון שלא סיגפו ידיהן העדינות בעבודות הקשות.

הצטיינות היהודים במדע ובטכנולוגיה מוסיפה רק שמן למדורת השנאה והקנאה. העובדה, שיותר מ־20% מחתני פרס נובל הם יהודים — שאנו גאים בה — רק מוסיפה גחלים לאש השנאה המתלקחת. גם לאחר השואה, שהשמידה שליש מעמנו, לא פסקה אנטישמיות ברחבי העולם. היא מתפשטת והולכת גם בארצות קפיטליסטיות, גם בארצות הקוראות לעצמן סוציאליסטיות ואפילו בעולם הקרוי „השלישי”. מספר הפרופסורים והסטודנטים באוניברסיטאות גדול פי כמה מאחוז היהודים בארצות שבכל המשטרים. בברית־המועצות אסורה האנטישמיות לפי החוק. לפיכך, מכנים אותה בקוסמופוליטיות, משכיליות הציונות — הכוונה ברורה לעם הרוסי.

תשובת הציונות היתה: חזרה לעבודת כפיים. בשלהי המאה העשרים קשה לקרוא לכל הסטודנטים והפרופסורים היהודים, שיפשטו את גלימות וילבשו בגדי עבודה. התנועה הקיבוצית הגישה הצעה של מיזוג עבודה גופנית ורוחנית — וזהו כיום הפתרון היסודי הטוב ביותר. בטוחני, כי יצחק מאור יסכים לכך בכל לב.

יעקב הורביץ
עין החורש

אבני בוהו

ההיסטוריה האנושית לא יודעת לספר על מקרה שבו עם נכבש לאויביו כתוצאה מסקילה. כל אבני יהודה, שומרון ועזה לא יספיקו כדי לגרום לנו לכרוע ברך לפני האבנים המתעופפות.

שבע מדינות ערב, על גדודיהם, התותחים והטנקים, האווירונים וכלי זינם האחרים, לא יכלו לנו עם קום המדינה. אז היינו מתי מעט וכלי נשקנו היו סכינים במצב לא משופר. היום, כשלרשותנו לוחמים מאומנים וגעושים על כלי זינם המשוכלל, איש לא יעלה על הדעת, שאויבינו יוכלו לנצחנו. אשר על כן ובאין ברירה, החליטו שונאינו לשלח בנו ילדים ונשים מצויידים ברוגטקות ואבני קלע, כשהעולם, בכלל זה העם היהודי, צופה בהשתאות במחזות אלה.

צעירינו שבים הביתה משרות הקרב עם שריטות בלב, גם עם שאינם נפגעים פיזית. שלא לשאול את השאלה — עד מתי יוכל מצב זה להימשך, פירוש הדבר להיות אטומי לב ומוח.

עלינו להחליט מה אנו מעדיפים: שטחי אדמה ויהיו אלה יקרים לנו באשר יהיו, המשופעים בתושבים שונאים ומתקוממים שלעולם לא ישלימו איתנו. או ארץ ישראל קטנה יותר ואשר לנצח יהיו בה בעיות לאין סוף, אולם בממדים פחותים בהרבה. המותר לנו להטיל על בנינו את המחיר, שאותו יצטרכו לפרוע, בוודאי בנפש דואבת, הצריה ופגועה? אסור להמשיך לנהוג מתוך שיגרה, כאילו לא קרה דבר.

מרדכי אות׳יקר
תל־אביב

אמונה איתנה בקיומנו ובעתידנו

לא מכבר טיילנו מטעם הסתדרות הגימלאים, סניף גבעתיים, ב„מפעלי ים־המלח” ובבית היוצר (המוזיאון) של המפעלים הללו. מר שלמה דרורי, מדריך המבקרים, סיפר לנו את תולדות המפעל ובוניו, מאז היותו רק חלום במוחו של נובומייסקי, עד אחרון האישים הבונים והמקדמים והביאו את המפעל למצבו המבורך המשגשג, ועוד לא אמרו די, אלא פועלים, יוצרים ומקדמים.

שלמה דרורי רואה ב„מפעלי ים־המלח” מקור ראשי להתפתחות הכלכלה בארצנו ולרווחתה. הוא יודע להדביק את שומעיו באמונתו זו. דבריו נאמרים בגאווה צנועה על הכושר הטכנולוגי־מדעי של בוני המפעלים, שהגיעו להישגים טכנולוגיים וכלכליים, העולים לאין־ערוך על ההישגים של כל מרעני הטכנולוגיה במקצוע זה בעולם כולו.

דבריו צמודים לדגם המייצג את ים־המלח, המפעלים ומוצריהם. הוא מסביר את הבעיות הטכנולוגיות והמדיניות של המפעל, השוכן בלב־ליבו של המזרח הקרוב, ובו מקורות לאינדלים של חומרים שערכם הכלכלי רב מאוד בהווה, והפוטנציאל שלו — הכלכלי ואף המדיני, עם התקדמות הטכנולוגיה העולמית לקראת האלף השלישי — הרבה יותר עשיר וחשוב. שלמה דרורי מדליק בנפש שומעיו נר ציוני המחמם ומאיר, מעודד ומבטיח.

מנעורי אני מזהה את הציונות החלוצית ואת החלוציות בהגשמה אישית בכל מעשה חיובי בארץ. אבל להגדרה בהירה ותמציתית לציונות חלוצית לא הגעתי. מפי שלמה דרורי שמעתי הגדרה זו פעמים מספר, אגב דבריו על האישים שיסדו ובנו את המפעלים ותיכננו את פיתוחם לשנים הבאות. שלמה דרורי זורע אמונה בלב שומעיו. אני אומר זאת בשם כל שמונים הגימלאים ששמעו איתי יחד את דבריו. וצר מאוד שמעטים מבני הנוער מבקרים במפעלים ושומעים את הסברו. הן אנו מבקשים לעודד ולחזק את האמונה בעתידנו בארץ ובתפקידנו בקרב עמי האיזור. דברי שלמה דרורי הם מקור עשיר באמונה זו. בתי־הספר וקיני הנוער חייבים לראות את הביקור במפעלים כזכות גדולה וכהישג חינוכי חשוב. על האחראים לחינוך בישראל לכלול את הביקור הזה בין הפעולות החינוכיות הראשונות במעלה.

יצחק בן־יוסף
גבעתיים

[illegible] — אבל פוליטית

כמנהיגי וחברי רשימת הגימלאים שעומדת להתמודד בבחירות לכנסת שמים שוב ושוב את הדגש על העובדה, שהם באים מכל צבעי הקשת הפוליטית, אבל הרשימה איננה מפלגתית. עד כאן אני מאמינה להם. אבל כשעוקבים אחרי התבטאויותיהם בעל פה ובכתב, אפשר להגיע למסקנה אחת: הרשימה הזאת הוקמה כדי למשוך בוחרים פוטנציאליים מן המערך, ורק מן המערך, ולתת תתמושת לליכוד נגד המערך.

מר אבא גפן תוקף כמעט בכל פעם שהוא מופיע או כותב את שמעון פרס, שלמה הלל ונאווה ארד וכן כמה אישים מן ההסתדרות שגם הם שייכים למערך. לא מוצאים אף התקפה מצידו — התקפה שמית — על אנשים מן הליכוד, או מן המפלגות הדתיות. וחבריו מתנהגים בדיוק כמוהו.

נכון, שהגימלאים מקופחים (בעצם, מי לא חושב שהוא מקופח) אבל „שוכחים”, בשעת הצורך, שההתדרדרות האמיתית במצב הגימלאים התרחשה כשהליכוד היה בשלטון במשך 7 שנים, ושרי האוצר עד היום משורות הליכוד. ומי „הכל יכולי” וישב ראש ועדת הכספים? נכון — מר אברהם שפירא מאגודת ישראל. ומי שולט על הביטוח הלאומי — ניחשתם, הליכוד.

כל אלה אמנם לא מחוקקים, הם „רק” מבצעים.

אז קמה בכנסת שדולה של 60 חברי כנסת למען הגימלאים, ואולי הם לא עושים את כל שאפשר לעשות. חברי השדולה שייכים לכל המפלגות, ואם אשמים אז כולם אשמים ולא רק נאווה ארד. אבל, רק אותה תוקפים בשם המלא.

מר אבא גפן וחבריו מסרבים להצהיר איך הם יצביעו בכנסת בשאלות פוליטיות כמו סיפוח או הקשר בין דת ומדינה. הם מנפנפים לנו עם „משאל־עם”, תהליך שאיננו קיים כלל בחוקי ישראל. הם גם רוצים להיות לשון מאזניים כדי לסחוט ממישהו. אני אישית מוותרת על הכבוד להיות במחנה של סחטנים, אפילו כשזה יזכה אותי עוד בכמה שקלים בחודש. ספק, אם הם ישיגו יותר מזה.

לפי דעתי, חייבים הגימלאים להשפיע על מצב המדינה לפי מצפונם והשקפותיהם הפוליטיות ולא רק דרך „התור שבגרוש”, כפי שאמרנו פעם, ולהילחם על זכויותיהם בגופים מאורגנים בתוך המפלגות שלהם — דבר שבהחלט אפשרי.

יהודית עשת
כפר סבא

חוק הרפה

שוב נכנעה הממשלה והביסה אותנו, אזרחיה הנבועים: בישיבתה מיום 10.1.88 בלעה הממשלה, בלא פוצה פה ומצפצף, את התכתיב הדתי, ואישרה — לפחות בשלב ראשון — את חוק הרפה („חוק ההסמכה”). דעת הרוב, רצון העם וקביעת בית־משפט ישראלי — כל אלה כקליפת־השום הם אל מול להט דתי, יהיה ביזוננו ויעדו אשר יהיה.

עד מתי נחרוק שינינו בזעם־אידיאותים וכמה בזיונות עוד נתבזה — אנו הרוב הגדול בארץ? עד מתי ימכרונו מנהיגינו בעבור כסא בכנסת וכורסה בממשלה על בשרנו למרנו, שכל אזרחי המדינה ימשיכו את חייהם כמו מאומה לא קרה, בעוד אנו, הירושלמים, „נאכל” אותה, עד הסוף, כדברי משוררנו הלאומי — „השמש זרחה, השטה פרחה והשוחט שחט”...

אין בלשוננו מלה אחרת לענין זה זולתי המלה חרפה, והחוק הנדון לא חוק ההסמכה ייקרא, איפוא, אלא „חוק החרפה”!

נאוה כץ
ירושלים

חוק ההסמכה — כניעה לחרדים

הבטחתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, לכפר״ל, לתמוך בחוק ההסמכה על מנת לאסור פתיחת בתי־קולנוע בשבת, היא יריקה בפרצופו של הציבור החילוני הגדול שנמאס לו מהתעלולים של המפלגות הדתיות.

אפשר לייחס את רפיסות הנפש ואכזבות המחשבה של מר שמיר לחוסר יכולתו להפעיל אומץ נפשי והחלטיות. גם תאוותו של מר שמיר לשרוד על כסאו, שאינה יודעת גבול, שאין עימה לא שיקולי מצפון או כבוד עצמי, משחקת תפקיד בהבטחתו זו.

תמיכתו הציונית של מר שמיר בחוק ההסמכה עשויה לעלות לליכוד במחיר כבד מנשוא. מתרבים הסימנים המצביעים על כך שאזרחי המדינה החילוניים שנפשם נקעה מראש ממשלה חילוני המשתכשך במי־האפסיים של הדתיים, יצביעו בהמוניהם בבחירות הקרבות עבור המפלגות הקטנות הנאבקות באומץ לב בהשתלטות הדתית.

שרה בן־משה
תל־אביב

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

טראומות טובות

בחנות הספרים „מהה”, שהיא גם בית־קפה, הצטופפו שלשום בערב הרבה מאד „מי־ומי” בעולם הספרות, המו״לות והתיאטרון, שבאו להרים כוסית לכבוד הופעת ספרו החדש של חיים באר (בתמונה) „עת הזמיר”. בין הבאים היו יותר חובשי כיפות משנראים במעמדים כאלה בדרך־כלל, ולא בכדי אמר הצייר דני קרמן כי הוא „מן המיעוט הלא־דתי של חברי חיים באר”. קרמן היה מן המברכים באירוע, נוסף לעורכת „דבר” חנה זמר שדיברה על באר הסופר כבן־אדם, אהרן קראוס מנכ״ל „עם עובד” שהוציא את הספר. חיים באר עצמו סיפר כי אחרי הופעת „נוצות” היתה לו טראומה מהיותו „סופר של ספר אחד”, ואילו עכשיו יש לו טראומה של „סופר של שני ספרים...” אגב, בין הנוכחים היה גם שמואל הספרי, מי שהמחיז וביים את „נוצות” בשביל התיאטרון הקאמרי, הצגה חדשה הזוכה להצלחה גדולה. רק המקרה הביא לכרונמיות של צאת הספר החדש וההצגה המבוססת על הספר הקודם, עד שאמרו לבאר „בלי עין הרע” מצירוף ההצלחות.

עידכון דאשתקד

סיעת המפד״ל החליטה להתעדכן בנעשה בשטחים והזמינה לדיון אתמול את מנכ״ל משרד הבטחון. לכל ילד ברור שמנכ״ל משרד הבטחון הוא אדם המעורה במערכת. אלא שבסיעת המפד״ל לא יודעים כנראה מיהו מנכ״ל משרד הבטחון והאיש שסקר בהרחבה ואף השיב על שאלות חברי הסיעה היה לא אחר מאשר המנכ״ל לשעבר של משרד הבטחון מנחם (מנדי) מירון. לא היינו נטפלים לטעות אנוש זאת אלולא דיווח אמש כתב קול ישראל בכנסת חיים זיסוביץ בהרחבה על התדריך שנתן מנכ״ל משרד הבטחון לסיעת המפד״ל ועד כדי כך פירט את מה שהתרחש בחדר הסגור, שלמדנו שח״כ אבנר שאקי בא בתביעות אל המרצה, כמובן מתוך מחשבה שהוא מדבר אל אדם הנושא בתפקיד ומוסמך להשיב על מה שהוצג בפניו. ובכן, מנכ״ל משרד הבטחון זה יותר משנה הוא דוד עברי ואילו מנדי מירון הוא איש עסקים, לפעמים אפילו כותב מאמרים ב„דבר” (יחד עם דני הלפרין) ויש להניח שהוא יודע משהו על הנעשה בשטחים, אבל את זאת יודעים גם חברי סיעת המפד״ל בוועדת חוץ ובטחון.

במרכז אירוע הפתיחה של המרכז לקשרי תרבות ישראל והתפוצות עמד המשורר הרוסי בולאט אקודז׳אבה (משמאל) שקרא משיריו. כ־300 אורחים הצטופפו באולם „בית תבורי” בתל־אביב והקשיבו בישיבה ובעמידה לקריאת שירים בעברית וברוסית מפי מיכאל ורשבטסק, שמואל עצמון יוסי ידין ויוסי תבור. בין האורחים היו שמעון פרס וישראל קיסר (בתמונה עם בקי פריישטדט) והמשוררים דוד אבידן ויאיר הורוביץ.

מאריך את שהותו

סר פיטר מאקסוול־דייוויס המלחין והמנצח האנגלי בן ה־53, מבקר לראשונה בישראל. הערב ינצח על התזמורת הפילהרמונית הסימפונית ירושלים בקונצרט חד־פעמי שיכלול את יצירותיו — סימפוניה מס. 2 ו„חתונה אוקרנית וזריחה” (בהשתתפות נגן בחמת־חלילים סקוטי). זמנו בארץ הוקדש עד כה, לחזרות, לפגישות ולראיונות. ביום ראשון בערב הופיע במפגש מטעם „איגוד הקומפוזיטורים בישראל”, באקדמיה למוסיקה בתל־אביב ושוחח על נסיונותיו המוסיקליים. מאקסוול־דייוויס מרבה לנצח גם על יצירות של אחרים (אצלנו בחר בסימפוניית „יופיטר” של מוצארט). בשהותו בירושלים הוא עסוק בחיבור יצירה קאמרית חדשה, ליובל ה־85 של ידידו ויליאם גלוק, מי שהיה מנהל תכניות המוסיקה ב־בי.בי.סי, ואשר נקראת „משכנות”. היוזמה לביקור בארץ באה מידידו הוותיק של המלחין, הכנר אייזק שטרן ובעידוד האמרגנית האנגליה ג׳ודי ארנולד שיש לה משפחה בישראל. שטרן ביצע לראשונה, בשנה שעברה, את הקונצ׳רטו לכינור של מאקסוול־דייוויס, בפסטיבל סנט מאגנוס באיי אורקני בצפון סקוטלנד, ביצוע ששודר והוקרן ברדיו ובטלוויזיה הבריטיים. מאקסוול־דייוויס חי שישה חודשים בשנה בבית כפרי על צוק סלע באיים הצפוניים והמשקיף אל הים הצפוני והאוקיאנוס האטלנטי. בינתיים הוחליט האורח להאריך את שהותו בארץ בכמה ימים, כדי לסייר ולטייל גם מחוץ לירושלים. מכאן ייצא, בסוף השבוע, לקונצרטים בארה״ב ויהיה נוכח בנגינת הקונצ׳רטו שלו על ידי שטרן והפילהרמונית של לוס אנג׳לס בניצוח אנדרה פרבין.

ישראל דליות

לא גינוי חד־צדדי

סגן נשיאת הבונדסטאג המערב־גרמני הסוציאל־דמוקרטית אנמרי רנגר (בתמונה) ידועה כידידה ותיקה של ישראל ותנועת העבודה. במשך תקופה ארוכה היא מכהנת גם כיו״ר האגודה הפרלמנטרית גרמניה־ישראל, וקרוב לוודאי שתבוא אלינו לביקור נוסף לרגל חגיגות 40 שנה ליסוד המדינה. בימים אלה מתחה גם היא ביקורת על התנהגות צה״ל בשטחים, אך בד בבד לא חסכה ביקורתה גם ממדינות ערב, שפרט למצרים לא הכירו בצורה רצינית ואמינה את הנכונות לדו־קיום בשלום עם ישראל. סגן נשיאת הבונדסטאג מקווה שגורבאצ׳וב ורייגן יגיעו לכלל הסכם לגבי פתרון של שלום במזרח התיכון ותומכת קודם כל בזימון ועידת שלום בין־לאומית. היום תשמע הסיעה הסוציאל־דמוקרטית בבונדסטאג דברי הסבר על המצב מישראל גת, יו״ר המחלקה לקשרים בין־לאומיים של מפלגת העבודה, שידווח אתמול על המצב במושב הסיעה הסוציאליסטית בפרלמנט האירופי בשטרסבורג. הדובר לענייני חוץ של הסוציאליסטים האוסטריים פטר יאנקוביץ׳ תבע מהאינטרנציונל הסוציאליסטי שיגור המשלחת לאיזור כדי לעמוד על ההתרחשות בשטחים.

ש. שלמה

הטרדה מינית

צוות מקצועי לטיפול בפניות בנושא הטרדה מינית בעבודה הוקם על־ידי הסתדרות עובדי המדינה. את הצוות מרכזת יונה סומך, חברת המזכירות של הסתדרות עובדי המדינה ומשתתפים בו עורך־דין, פסיכולוגית ועובדת סוציאלית, שיסייעו וידריכו את הנתקלים בהטרדה מינית בעבודה. יונה סומך מטעימה כי שמירה על זכויות הפרט היא חלק מהטיפול הניתן לעובדים על־ידי הסתדרות עובדי המדינה. הפניות שיגיעו יטופלו תוך הקפדה על שמירת פרטיות המתלונן.

חיים ביאור

פרטים חדשים

בעצרת השנתית לזכר 44 חללי ספינת המעפילים „אגוז”, אשר טבעה בים התיכון בדרכה ממרוקו לישראל, שהתקיימה בשבוע שעבר בירושלים, בהשתתפות ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, ראש־עיריית ירושלים, טדי קולק, הראשון לציון, הרב מרדכי אליהו והרב הראשי הצבאי האלוף הרב גד נבון, גילה אלוף (מיל׳) עוזי נרקיס (בתמונה) פרטים חדשים על מעורבות חיל הים הצרפתי בחיפושים אחר הספינה האבודה. נרקיס, שכיהן בשנת 1961 כנספח צה״ל בפריס, הוזעק בשעת לילה מאוחרת על ידי פעילי העלייה ממרוקו, לאחר שהקשר עם הספינה „אגוז” נותק. הוא התקשר לראש לשכתו של ראש הממשלה וסיפר לו על הספינה. דברה, לאחר ששמע את הפרטים, נתן אישור להפעיל את חיל הים הצרפתי מבסיס חיל הים בטולון. משך עשרים וארבע שעות ביצע חיל הים הצרפתי סריקות בים התיכון, באיזור בו נעלמה הספינה, עד שהסתבר שהספינה הרעועה טבעה באיזור גיברלטר.

יקיר צור

האופנוע והסוס

בבית אריאלה נערך השבוע ערב שיוחד לאופנוענים ואופנועים. בכניסה לאולם הוצגו „נורטון” נדיר משנת 1932 ודגמי אופנועים חדישים. איתן אבירים שהנחה את הערב ראיין את המשורר רוני סומק ואת הפסיכולוג ד״ר דוד רודי שלדבריו מסמל האופנוע דחפים של מין ומוות, ומחליף בחברה המודרנית את הסוס. „הרכיבה על אופנוע, כמו כל תופעה ממכרת, היא סוג של מחלה” טוען רודי. „אולם האופנוע הוא מחלה חיובית”.

תחרות המועמדים

שחמט

מאת אהרן איטרס

ביום שבת 23.1.88 יפתח בסנט־ג׳ון שבקנדה הפסטיבל הבין־לאומי, שיעמוד במרכז אירועי השחמט בעולם בחודש הקרוב.

במוקד הפסטיבל תהיה תחרות המועמדים לאליפות העולם. רק נסתיימה ועידת הפיסגה בין קספרוב לקרפוב, וכבר צפוי מחזור משחקים חדש לקראת הדו־קרב הסופי שייערך ב־1990.

בתחרות ייערכו 7 דו־קרבות בני 6 משחקים כ״א: הפינאליסט מהמחזור הקודם, אנדריי סוקולוב, בן 24, מברה״מ יהיה הפיבוריט בהתמודדות עם הקנדי קווין ספראגט, 33. ארתור יוסופוב, 27, מברה״מ לא יתקל בקשיים כנגד בן־ארצו, יאן אלבסט, 25, שרק לאחרונה קיבל את תואר רב־האמן. זקן המשתתפים ומנצח התחרות הבין־אזורית בזגרב, ויקטור קורצ׳נוי, 56, ינסה להמשיך בהצלחותיו, בעת האחרונה, כנגד האיסלנדי יוהאן הארטרסון, 25, אשר העפיל במפתיע לשלב זה, לאחר שניצח בתחרות המקבילה בשיראק. מנצחי התחרות הבין־אזורית בסובוטיצה, האנגלי ניגל שורט, 22, וההונגרי גיולה סאקס, 36, יפגשו שוב להתמודדות מרתקת ושקולה (בסובוטיצה ניצח סאקס את יריבו). בכיר שחמטאי המערב, ההולנדי יאן טימן, 36, אשר העפיל למקום השלישי בדירוג מד־הכושר העולמי ל־31.12.87 עם 2675, ינסה למנוע הפתעה מצידו של הרוסי הצעיר ואלרי סאלוב, 23. ההונגרי לאיוש פורטיש, 41, שהעפיל לשלב זה לאחר שניצח בדו־קרב את האנגלי ג׳ון נאן 1:3 בתחרות בשיראק, יתמודד בקרב, שרבים צופים כי תהיה בו התמודדות נוספת, עם הרוסי רפאל ואגאניאן. הקרב האחרון יהיה על טהרת מדינות המערב, ובו יפגשו האמריקאי יאסר סירוואן, 28, והאנגלי המצליח יונתן ספילמן, 31.

אל שבעת המנצחים יצטרף הטוען לכתר, אנטולי קרפוב, לשלב 1/4 הגמר שייערך במאי 1988. שלב חצי הגמר יתקיים בינואר/מרץ 1989 והגמר במאי/יוני 89. המנצח יתמודד עם אלוף העולם, גארי קספרוב, על הכתר העולמי.

בפסטיבל, שיסתיים ב־20.2.88, יטלו חלק למעלה מ־1500 שחקנים ובהם כ־50 רבי־אמנים, מ־65 מדינות עם קרן פרסים של 400,000 דולר. האירועים הבולטים יהיו: 2 תחרויות בין־לאומיות בהשתתפות 100 השחקנים הטובים ביותר, אליפות העולם בבזק בהשתתפותו של גארי קספרוב עם קרן פרסים של 100,000 דולר (!) ומשחקים סימולטניים עם אלוף העולם.

באר־שבע מובילה

אלופת המדינה, קבוצת באר־שבע א׳, הגדילה את יתרונה בפיסגת הליגה הלאומית, בתום הסיבוב השלישי שנערך בשבת. הקבוצה הביסה את רובינשטיין ירושלים בתוצאה ½4:½ (א. גרינפלד, רכליס, דיקר ופיירציק ניצחו את ריכטר, דרוקוב, סלסין וביכלר, לדרמן וגוסטיים סיימו בתיקו), והיא מובילה עם 11 נקודות.

במקומות שני־רביעי מדורגות הפועל ת״א, הפועל הוד־השרון/פ״ת ומכבי חיפה עם ½9 נק׳ כ״א, לפני אס״א ת״א 8, הפועל פלדקליין ראשל״צ ½6, הפועל הרצליה 6, רובינשטיין ירושלים והפועל רחובות ½5 נק׳ כ״א וביכורי־העיתים א׳ ת״א ½3 נק׳.

יתר התוצאות: הפועל תל־אביב–הפועל רחובות 1:4 (בירנבוים, גלפר וכנען ניצחו את סבידישווילי, צ. גל ופייגה, ברוק ונגר סיימו בתיקו עם קסימוב וקסו), מכבי חיפה — הפועל הרצליה 1:4 (מגור, קרפ וקפלבצקי ניצחו את סבי, סטפק ושרף, פרץ וקלצ׳בסקי סיימו בתיקו עם אליוסף ותמרי), הפועל הוד־השרון/פ״ת — הפועל פלדקליין ראשל״צ ½4 : ½ (סופר, לב, ע. גל ויקידביץ׳ ניצחו את ויינגר, גוטקין, שוורץ וקריסטול, והמשחק בן־מנחם — זברסקי הסתיים בתיקו), אס״א תל־אביב — ביכורי העיתים א׳ ת״א 1:4 (כגן, קריידמן, אבנר וכרמל ניצחו את י. שרנצל, אבני, קגנובסקי ושבתאי, ולהב הפסיד לאפק).

בליגה הארצית הושגו התוצאות הבאות: מכבי ת״א/אשדוד — הפועל חדרה 2:3, הפועל בל״ל ת״א — הפועל ראשל״צ ½2 : ½2, הפועל תעשיה־אוירית — אס״א ירושלים ½1:½3, אליצור פ״ת — הפועל פ״ת/הוד־השרון 2:3, ביכורי־העיתים ב׳ ת״א — מכבי לסקר חיפה ½2:½2.

הטבלה: אליצור פ״ת, הפועל ראשל״צ, הפועל בל״ל ת״א 9 נק׳ כ״א, הפועל תעשיה־אוירית ומכבי ת״א/אשדוד ½8 כ״א, הפועל חדרה ½7, ביכורי־העיתים ב׳ ואס״א ירושלים ½6 כ״א, לסקר חיפה 6 הפועל פ״ת/הוד־השרון ½4 נק׳.

ניצחון לאלון גרינפלד

האמן הבין־לאומי אלון גרינפלד זכה בניצחון מזהיר. בתחרות הבין־לאומית הפתוחה שנערכה בגרונינגן שבהולנד, בצברו ½7 נק׳ מ־9 משחקים.

התחרות נערכה במקום אליפות אירופה לנוער, שהתקיימה בגרונינגן כ־25 השנים האחרונות, דבר שאיפשר למארגנים לזמן כמאה שחקנים ובהם רב־אמן ולמעלה מעשרה אמנים בין־לאומיים.

גרינפלד הקדים את רב־האמן ההולנדי ג׳ון ואן דר וויל, והא.ב.ל. רוברט קצ׳ינסקי (פולין), יורג היקל (מערב־גרמניה ומנצח התחרות בחולון) וג׳מס האוזל (אנגליה) וא.פ. יודאן ואן הסטה (הולנד) 7 נק׳ כ״א.

בין המשתתפים היה גם האמן הבין־לאומי המערב־גרמני ג׳ראלד הרטנק, שזכה במשותף בבכורה בתחרות שנערכה אשתקד בחולון, אך הפעם לא דורג בצמרת, למרות שהציג יכולת טובה, כפי שנראה המשחק הבא:

לבן: ג׳מס האוזל
שחור: ג׳ראלד הרטנק

הגנה צרפתית

1. ה4 ה6 2. ד4 ד5 3. פג3 רב4 4. ה5 פה7 5. א3 רג3+ 6. בג3 ג5 7. מהז4 מהג7 8. מהז7 צז8 9. מהה7 גד4 10. פה2 פבג6 11. ו4 רג3 12. מהד3 ב6 13. פג3 פו5 14. רד2 פגד4 15. פב5 פג5 16. מהב5+ רד7 17. מהב2 צג8 18. 0־0־0 פד4?! 19. רד3 מהג5 20. רב4 פה2+!

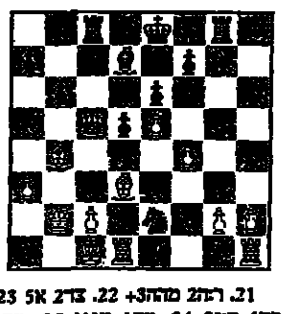

21. רה2 מהה3+ 22. צד2 א5 23. רד3 צז2 24. צה1 צג4! 25. מד1 רא4 26. ו5 צו1 27. הה6 צה1+ 28. מה1 מהו1+ 29. רו1 צז4 30. הד7+ 31. צד7 צה2 32. מד2 צד1+ הלבן נכנע.

משחקים קצרים (מיניאטורות) זוכים תמיד לתשומת־לב, עקב ניצול מבריק של שגיאה גסה. כך היה המשחק בין שני ההולנדים:

לבן: פיק
שחור: ולד

גמביט המלכה

1. ד4 ד5 2. ג4 ג6 3. פו3 פו6 4. פג3 רג4 5. פה5 בה5 6. ז3 רב7 7. רז2 א6 8. א4 ה6 9. 0־0 פבד7?! 10. רג6! רג6 11. פג6 מהג8 12. אב5 אב5 13. פא7! מהב7 14. פג5 רה7 15. פג7+! השחור נכנע.

(15... מהג7 16. פב5).

★ בתחרות חנוכה לנוער שנערכה בקיבוץ רמת־יוחנן, בניהולו של ישראל רייס, אשר הקים רק העונה את המועדון המקומי, ניצחה הנבחרת הותיקה מכפר־מסריק בתוצאה 6:30 (18 לוחות בסיבוב כפול).

★ בתחרות אימונים שנערכה בהפועל פ״ת (11) ניצח ירון עמית עם 9 נק׳, לפני יחיאל סגנך 8. ניהל: זאב שליסלברג.

עתיד צי הסוחר

(המשך מעמ׳ 1)

אירופיות בצוות של 14־16 איש לעומת 22־26 באניה זהה ישראלית ובאירופה ממשיכים לצמצם את הצוותים באניות בדגל לאומי, בעוד שבישראל הדבר כמעט בלתי אפשרי. מציאות זו מצערת דווקא כיום משום שחסר כוח אדם ימי לצי הסוחר, במיוחד בקרב הדירוגים ולכן יש הזדמנות פז לעשות את הרפורמה הדרושה.

אראל לא שלל את הממצאים של צוקר, אך למרות זאת טען שמחובתו לנסות ולתרום לעתידו של צי הסוחר: הוא הזכיר שבשנות ה־70 לפני פרוץ שביתת הימאים הגדולה אשר הסבה הפסדים של מיליוני דולרים, כמעט נפל הצי בשל סכסוכי העבודה ואי־יכולת לתפעל אותו מאותה סיבה. החברות הישראליות התאוששו, ושוב, למרות המשבר הקשה שפקד את הענף בכל העולם, הצליחה „צים” לצבור רווחים נאים בשנתיים האחרונות ולשלם חלק גדול מחובותיה. עכשיו עומדת החברה בפני מימוש תוכנית פיתוח גדולה. אראל טען שחלקה של ישראל בספנות עולמית מתבטא בפרומיל אחד, ואם נמשיך לפעול בתבונה בשוליים אלה, נחזיק מעמד. „צים” השכילה לשמור על אמינותה ולקוחותיה ולצוף מעל פני הים, לכן אין לאבד תקווה שגם איגודי הימאים יבינו את המצב וילכו לקראת השינויים הדרושים.

לא פחות חשוב שהממשלה תגלה יחס אוהד ומציאותי יותר כלפי חברות הספנות הישראליות דוגמת יחסה לענף המלונאות, למשל, כלומר תכיר סוף סוף שספנות היא ענף יצוא, או ענף יצוא עקיף, תשחרר אותו מתשלומים בלתי מוצדקים כגון מס מעסיקים שאינו נהוג לגבי המלונאות, ועוד. צעדים איטיים וצבועים אלה ישמרו, לדעתו של אראל, את צי הסוחר הישראלי.

הודעה לבעלי היחידות של

„אלמוג” — קרן צמודה בנאמנות לתשלומים שוטפים
„צבר” — קרן להשקעות משותפות בנאמנות

תשלום הדיבידנד החודשי במזומן פטור ממס־הכנסה לחודש ינואר 1988 כדלקמן:

ב„אלמוג” — 6.8% מהערך הנקוב
ב„צבר” — 5.5% מהערך הנקוב

התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע״מ החל מיום 28.1.88 בגין יחידות שתהיינה במחזור ביום 20.1.88.

לבעלי יחידות למוכ״ז המחזיקים התעודות ברשותם יבוצע התשלום כדלקמן:

ב„אלמוג” — בתמורה ולאחר הפקדת תלוש מס׳ 138
ב„צבר” — בתמורה ולאחר הפקדת תעודותיהם.

תלושים ותעודות למוכ״ז ניתן להפקיד באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

המרת הדיבידנד ביחידות חדשות — ללא שיעור הוספה.

בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום 28.1.88.

לבעלי יחידות למוכ״ז המחזיקים התעודות ברשותם תבוצע המרת הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום ההפקדה.

מנהל הקרן: **פועלים — קרנות נאמנות בע״מ.**
הנאמנים: **בנק הפועלים בע״מ.**
בנק דיסקונט לישראל בע״מ.

פועלים־קרנות נאמנות

דבר

לפני 60 שנה

ריב אדירי הנפט

מלחמת הנפט נכנסה היום לשלב חריף, עם פירסום הודעה נמרצת ע״י כלי מבטאה של חברת „רויאל דוטש” (בת בריתה של „של”) המודיעה כי היא מתכוונת להלחם ב„סטאנדארד אויל” האמריקאית בכל ארץ שהיא, אשר שמה תשלח „סטאנדארד” את „התוצרת הרוסית הגנובה”.

חמי טבריה בידי חברה יהודית

מוסרים כי זכיון חמי טבריה, הנמצא כיום בידי ערבים מבירות ומטבריה, עובר לחברה עברית, שבין בעלי מניותיה נמצאים עסקנים ידועים. שכמענו כי הזכיון חל לא על חמי טבריה בלבד, אלא על כל מעיני הרפואה שבארץ, הגלויים והעתידים להגלות.

לפני 40 שנה

ה־35 לקבורה בכפר־עציון

הוחלט לערוך את לויתם של השלושים וחמשה בכפר־עציון ולא להביא את הגוויות לירושלים. הלויה תערך היום.

פעולות ה„הגנה”

פלוגות „הגנה” פוצצו עמדות צלפים בסלמה ובתל ארזיא. ליד גשר נחל אלכסנדר הפתיעה יחידת ההגנה כנופיה מזויינת והניסה אותה.

יחידות ההגנה ערכו פעולת־סיור תוקפנית בהרי חברון לשם גילוי קן־פורעים ומפרביהם בעקבות רצח השלושים וחמישה.

לחברת שיווק ארצית
דרוש
מנהל מכירות אזורי
אם אתה:
1) נכון לעבודת שטח קשה.
2) בעל ניסיון במכירות והפעלת אנשים
3) בעל כושר התמדה ושכנוע.
4) עד גיל 30.
5) בעל רכב.
6) יועדפו תושבי ירושלים.
אנו מציעים תנאי שכר מפתים
הסכם העסקה אישי
לקביעת ראיון טלפן 03-814903

המחלקה המשרדית
חבר
לסניפנו בתל־אביב
- כתבניות למעבדי תמלילים IBM ותוכנה אינשטיין, א-ב, C.P.T WORDMILL - אפשרות לשעות גמישות.
- כתבניות בשפה הספרדית (ברמת שפת אם) למעבדי תמלילים "לניר" או אינשטיין.
- כתבניות מסוף "לוטוס" מיידית תנאים טובים.
- מזכירה כתבנית + תעודת בגרות מלאה לעבודה קבועה בשעות 14.00-18.30 בתנאים טובים.
- פקיד מרכזיה + מודיען לעבודה מיידית קבועה בשעות 12.30-20.30 + יום ו' עד 15.30. גיל עד 43 נסיון קודם + המלצות - חובה.

לעבוד בחבר להרגיש בבית
חברה לשרותי כח אדם
ת"א בניין מגדלור, בן יהודה 1 טל: 03-5101420
ירושלים: טל: 02-234265
חיפה טל: 04-663966
• הצטיידו בתעודות זהות והמלצות.
• שעות הקבלה 08.00-18.30

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

ORS שרותי כח אדם
למחלקה הטכנית בתל־אביב דרושים:
- מסגרים ברמות שונות, חולון, בת־ים, פ"ת, ת"א, בני ברק.
- עובדי ייצור עם רקע בתחום המתכת, חולון, הרצליה, אריאל (יש הסעות).
- כל סוגי הרתכים בכל אזור המרכז – תנאים טובים
- חשמלאים מוסמכים, ת"א חולון.
- מחסנאים, מפ"סים ועובדי מחסן בכל הרמות, חולון, פ"ת, ת"א.
- מכונאי אחזקה מנוסים, חולון, ב"ת, ת"א.
- נהגים עם רשיון ג' עד 15 טון להליכה בלילה, פ"ת חלוקה ביום, ת"א וכן נהגי מוסדיילה, פ"ת.
- חשמלאי רכב, מכונאי רכב, פחחי רכב, צבעי רכב, פ"ת, ת"א, יפו.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות אל אגי או ציפי בימים א־ה בין השעות 08.30-16.00 וביום ו' עד 12.00.
יש להגיע עם פנקס מילואים, שבי ותעודות השכלה.
העובדים בחברתנו נהנים משכר גבוה ותנאים סוציאליים מלאים.
כתובתנו: כיכר אתרים 134, תל־אביב.

הטובים עובדים קבוע ORS

המחלקה הטכנית
חבר
לסניפנו בתל־אביב
- מכונאי אחזקה - נסיון מעל 3 שנים בתעשיה לפ"ת.
- מכונאי דיזל/בנזין - נסיון מעל שנתיים לפ"ת.
- מכיני משלוחים - לאחר שרות צבאי למחסן בפ"ת.
- עובדי ייצור - בוגרי בתי"ס מקצועיים, פרופיל 72. למפעל בטחוני במרכז.
- מנהל עבודה - נסיון בענף המתכת (כרסום/חריטה) לניהול צוות עובדים.
- מלגזן, בעל הסמכה, נסיון לפ"ת בשתי משמרות.

לעבוד בחבר להרגיש בבית
חברה לשרותי כח אדם
ת"א, בניין מגדלור, בן יהודה 1
טל: 03-5101420
• הצטיידו בפנקס מילואים, ת. שבי והמלצות • שעות הקבלה 08.00-18.30

למשרד אדריכלים בת"א
דרושים:
★ אדריכלים
★ הנדסאי אדריכלות
עדיפות תינתן לבעלי נסיון.
טל: 03-245198
08.00-15.00

למפעל לייצור תמרוקים
★ סוכן מכירות
מנוסה. רצוי בעל כושר שיכנוע
לאזור בלעדי בנים רק, רכב חובה.
למתאימים תנאים מצויינים
03-797373, 03-785786

הזדמנות חד פעמית לנציגי מכירות!
בלעדיות על אזורים ועל לקוחות
לתאום פגישה עם צדוק
03-281835, 03-292882

לחברת ייבוא באזור התעשיה בהרצליה דרושה
פקידה/קלדנית
מ־9.00 – 17.00
שישי מ־8.00 – 13.00
052-558133

דרושים
נגרים מקצועיים למפעל רהיטים
03-586871/3, 03-807879

לאולמי שמחות
דרוש טבח
עם ניסיון רב והמלצות
תנאים טובים
03-848868, 03-858051
לטלפן בין 14.00-19.00

לחברה מסחרית בתל־אביב
דרוש:
פקיד גביה
העבודה כוללת קשר טלפוני עדכון והמעקב אחר תשלומי לקוחות.
★ רצוי רקע בהנהלת חשבונות
נא לפנות אל: ת.ד. 502 תל־אביב

דרוש
סדרן להוביל
עם רשיון נהיגה
לפנות ליצחק
טל. 03-430974
בין השעות: 11.00–12.30
15.00–19.00

ארגון ישראל
המערכת ללימודי מבוגרים
דרושים
מורים
לשעות הבוקר והערב
★ עיצוב פנים.
★ נגרות פנים.
לפרטים נא לפנות למלי: 03-308917

שניר
סוכנות לביטוח בע"מ
סניפים: תל־אביב, נתניה, חיפה
דרושים
1. מפקח רכישה – בביטוח חיים
לאזור המרכז (תנאים מצויינים למתאימים)
2. מועמדים לקורס בביטוח־חיים
שיפתח במחצית חודש פברואר
יתקבלו מועמדים:
– בעלי השכלה תיכונית ומעלה
– מעל גיל 24
– בעלי רכב
מסלול קידום אפשרות לניהול
לקביעת ראיון נא לפנות:
לנתניה ות"א לאורית: 223830, 03-225201
בחיפה למיכל: 04-666743

מנורה חברה לביטוח בע"מ

לחברת ש.ב.
דרושים:
1. סיירים לסיור לילה
באזור בני־ברק
עד גיל 45, + רשיון נהיגה, תפקיד פקידותי בצה"ל.
2. שומרים עד גיל 55
למשמרות יום ולילה, יוצאי צבא.
טל: 03-370452

למפעל בראשל"צ
פקיד משלוחים
בהזמנות
גיל 28–35 השכלה תיכונית
יכולת אירגון
לפנות בכתב־יד בצירוף קורות חיים
ת.ד. 16086 ת"א

לחברת נורקייט
באיזור לוד
דרושים
★ טבחים
★ מחסנאי מזון
נא לפנות לסעדון בטלפון 08-238926

להפקיד:
איש כ"א ומשק
בחברת מחשבים בתל־אביב
דרוש צעיר בעל ניסיון וכישורים מתאימים. אפשרויות קידום.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד, בפרוט קורות חיים וניסיון. לת.ד. 20139 תל־אביב 61201.

דרוש/ה שרטט/ת אדריכלות
עם נסיון
03-281094 03-7524670

עבודות נקיון
לאזור תל־השומר
לעבודת בוקר או אחה"צ
טלפון: 03-379989
לאביהוד

דרוש רתך־מסגר
שיודע לרתך ארגון
תנאים טובים
03-808607
(לא בשישי)

לחברה ארצית לשיווק והפצת ציוד טכני
דרוש
איש מכירות
תושב גוש דן, בעל רקע טכני ורשיון נהיגה.
מועמדים העונים על הדרישות דלעיל יפנו בכתב יד ובצירוף קורות חיים לת.ד. 1334 ת"א 61013,
עבור א/43251.

למפעל פלסטיק באזור השרון
דרוש
מנהל מחלקה
בעל נסיון מוכח בהפעלת הזרקת ציוד הזרקה.
לפנות בכתב־יד, כולל קורות חיים והמלצות לת.ד. 10800 תל־אביב.

לחברת שיווק בת"א
דרושה:
מזכירה
עם ידיעת אנגלית על בוריה
למשרה מלאה
03-301492
03-395155

למושב חצבה
דרושה
קלדנית להנהלת חשבונות
לתקופה ממושכת, רצוי בעלת נסיון
לפנות לטלפונים:
057-81511, 057-81513

משרד החוץ
המחלקה לשיתוף פעולה בינלאומי
הקריה רוממה – ירושלים
אנו מחפשים מועמד מתאים
למשרת מנהל כללי
של חברת יזמה ויצוא ממלכתית בתחום הדרכות כוח האדם והשקעה.
עם המועמד שייבחר ייחתם חוזה לשנה אחת בדרגה 10 כלכלנים (במשכורת חו"ל) בתוספת השתתפות בהוצ'. קיימת אפשרות להארכת החוזה לשנה נוספת.
מועמדים בעלי תואר אקדמאי בכלכלה או מנהל עסקים, בעלי ידיעה מושלמת באנגלית ובעלי נסיון מעשי של לפחות 5 שנים, מתבקשים לשלוח קורות חיים אל:
מש"ב, ת.ד. 13666 ירושלים 91136.
המועד ייסגר ב־15 לפברואר 1988.

דרוש
מהנדס מכירות
לשיווק קווי ייצור בתחום כבישה ועיבוד פח
לפנות בכתב יד ובציון הכשרה וניסיון לת.ד. 2121 למס' 1 נתניה
מיקוד 42120

ORS שרותי כח אדם
לעבודה קבועה בחברתנו
דרושה
מזכירה עברית אנגלית
– הדפסה בשתי השפות
– יחסי אנוש מעולים
– רצוי ידע בספרדית.
– העבודה בתל־אביב
– בין השעות 8.00־1700 בימים א'–ה'
8.00־1300 ביום ו'
תנאים מצויינים למועמדת המתאימה
או.אר.אס כיכר אתרים 134 תל אביב
טל. 03-202460

הטובים עובדים קבוע ORS

למפעל תעשייתי באזור חיפה
דרוש
מנה"ש ראשי
בעל נסיון במיכלול נושא מנה"ש כולל מיחשוב
נא לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. אמ/1678 תל־אביב

למוסך מרכזי
דרוש/ה
מנהל/ת
עם נסיון ברכב כבד וציוד מכני הנדסי.
כושר ניהול עובדים ותעודות הסמכה
נא לפנות בכתב יד עם פרוט קורות חיים לת.ד. 2134 ת"א 61020, עבור מס' 10.
– סודיות מובטחת –

לחברה בינלאומית
דרוש/ה
קופאי/גזבר
הכישורים:
★ נסיון בעבודת קופה
★ בוגר תיכון ומעלה
★ שליטה בעברית וידע באנגלית
נא לפנות בכתב־יד לת.ד. 33263 ת"א עבור "קופאי/גזבר"
בציון כתובת ומספר טלפון להתקשרות.

למוסד ציבורי
דרושות
פקידה
בעלת נסיון עם ידע במחשב הדפסה
מזכירה – כתבנית
הצעות מועמדות בפרוט קורות חיים ונסיון לשלוח לת.ד. 7133 ת"א מיקוד 61071

למסעדת פועלים בכפר־סבא
(130 איש)
דרושים
★ מנהלת מסעדה
★ עובדי נקיון
★ עובדי חדר אוכל
תנאים טובים למתאימים
טל. 03-871812 03-594530

להולידיי דרושים
מקדמי מכירות
הכנסה טובה ובטוחה
בכל הארץ.
פרטים: 03-454203, 03-445924

למשרד רואי חשבון גדול בת"א
דרושה
מזכירה ראשית
★ נסיון קודם במשרד רו"ח או עורכי־דין
★ כושר ניהול צוות עובדים
★ כושר ניהול משא ומתן
★ ידע באנגלית – יתרון
משרה מלאה.
להתקשר: 03-664561 לשלמה

ארגון ישראל — המערכת ללימודי מבוגרים
דרושה
פקידה למח' הפדגוגית
★ השכלה תיכונית מלאה.
★ ידע בהדפסה.
לפרטים נא לפנות למלי 03-302033 לדורית.
דרוש
עובד אחזקה לעבודה ע"פ שעות.
לפרטים נא לפנות למלי 03-300917

לח' שיווק ארצית ותיקה
דרושה
מזכירה – למחלקת יבוא
הכישורים הדרושים:
★ עברית־אנגלית על בורין כולל הדפסה וטלקס.
★ נסיון מוכח וידע ביבוא.
★ משרה מלאה.
★ עבודה מעניינת ובעלת אתגר.
תנאים טובים למועמדת המתאימה.
קורות חיים בכתב יד לת.ד. 53112, ת"א
– סודיות מובטחת –

לחברה קבלנית לעבודות אינסטלציה תעשייתית סניטרית והסקה מרכזית
דרוש
מנהל עבודה מנוסה
עם ניסיון של 7 שנים לפחות
לקבלת פרטים נא לפנות בכתב לת.ד. 18 קרית אונו

דרושה
פקידה כתבנית
לאחר שרות צבאי
לעבודה במשרה מלאה
שעות העבודה מ־10.00 – 18.00
לפנות לטלפון 03-621065 (מלכה)

לחברת בניה בת"א
דרושה
הנדסאית בנין/ מהנדסת בנין
לחצי משרה
לצורך הפעלת מערכת מחשב בנושאי לוחות זמנים ובקרה תקציבית.
נסיון קודם הכרחי
יש לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 33616 ת"א עבור מס' 7.

דרושים
אנשי/נשות מכירות
להפצת כרטיסי הגרלה בנקודות מכירה קבועות וניידות בכל גוש־דן, אזור השרון, רחובות וראשון לציון.
מתאים גם לעקרות בית, סטודנטים ופנסיונרים.
רווחים מצויינים
227417 222203 231924

פיתוח והקמת מערכי שיווק
גיוס, אימון והשמת אנשי מכירות
טל. 03-495802
עבור אחד מלקוחותינו נקלוט:
★ אנשי מכירות
★ מנהל/ת מכירות
המתאימים יוכשרו בקורס "אמנות המכירה" ויהנו ממשרה טובה, משכורת ותנאים מצוינים.
מיון והתאמה ביום ה' 21.1.88 בשעה 17.00, במלון "קונקורד", רח' טרומפלדור 1 פינת הירקון ת"א
– נא לדייק –

אמקור
לאמקור בע"מ
דרושים/ות
★ מהנדס/ת בכיר/ה
עצמאי/ת ומנוסה בניהול פרוייקטים
בתכנון וייצור מזגני אויר ביתיים.
★ מבלטן מעולה
עצמאי, בעל נסיון של 5 שנים לפחות בעבודות פח.
★ טכנאי/ת – שרטט/ת מכונות
בעל/ת נסיון
★ חרט – משחזן
נא לפנות בכתב לת.ד. 2850 ת"א מיקוד 61027 או טלפונית: 03-627575

לחברה מסחרית בתל־אביב
דרושים/ות
למשרה מלאה
מנהלי/ות חשבונות
סוגים 2 ו־3
בעלי/ות נסיון של 5 שנים לפחות במחלקת חשבונות של חברה מסחרית או תעשייתית.
בהצעות עם פרטים מלאים על השכלה, נסיון וכו', נא לפנות לת.ד. 390 תל־אביב 61003.

דרושה/ה
מורה
בדחיפות מיידית
לאולפן לעברית בעין הוד מאחור.
מגורים במקום
טלפון בעבודה 06-535337
בבית – 06-535440, 06-535682

לחברה ליבוא ושיווק ציוד רפואי
דרוש
איש מכירות מלאי
בעל נסיון
בדבר פרטים, נא לפנות טלפונית: 03-331263

לת.ד.ן – מפעלי דפוס נצרת בע"מ
למשרדי ההנהלה בתל־אביב
דרושה פקידה
★ למשרה מלאה
★ בעל נסיון של שנתיים לפחות
★ ידע בהדפסה עברית ואנגלית
לפנות לת.ד. 37115 תל־אביב

דרוש
אדם
הבקי בכלים חקלאיים:
קטפות, טרקטורים כבדים, מכבשים וכו'.
יתרון ליוצא קיבוץ או קיבוצניק בחופשה.
נא להתקשר לטלפון 03-622671
בין השעות 08.30–15.00
לפנות לאורלי

יכין חברה חקלאית בע"מ
לבית־אריזה כפר־סבא
דרוש/ה
פקיד/ת חשבונות
הכישורים:
★ בוגר/ת תיכון
★ נסיון של 5 שנים בעבודה
★ כושר ניהול צוות עובדים
★ נסיון בקבלת קהל פרדסנים
★ התמצאות בעבודת מחשב
המעוניינים/ות יפנו בכתב יד לאגף כח אדם, ת.ד. 332 ת"א 61002.
מועמדים/ות מתאימים/ות בלבד ייענו.

דרושה
מנהלת משרד
כישורים:
1. עברית, אנגלית וצרפתית. ברמה של שפת אם
2. הפעלת מחשב.
3. ייצוגית ובעלת כושר שיכנוע.
לקביעת ראיון נא להתקשר
טל: 03-876720, 03-879995

לחברה כלכלית בת"א
דרוש
כלכלן – מנהל עסקים בכיר
תואר שני במינהל עסקים
רצוי תואר ראשון בתחום טכנולוגי
על המעוניינים לפנות לת.ד. 36236 ת"א 61361 "עבור כלכלן"
–סודיות מובטחת–

דרוש:
מנהל ליצוא ימי
- השכלה תיכונית – שליטה בשפה האנגלית.
- ידע מוכח בטיפול במשלוחי־יצוא ימי והבלגות.
המועמדים ישלחו בכתב יד את פרטיהם ונסיונם הקודם לת.ד. 1156 ת"א 61010 עבור מס' 444/88.

טנא נגה
טנא נגה מוצרי חלב גלידות ושלגונים
ת.ד. 497 קרית מלאכי 70900
למחלקת השיווק
אחראי אזור
★ רצוי נסיון בשיווק מזון
★ בעל רשיון נהיגה
מגורים באיזור שבין רחובות אשדוד אשקלון/קרית־גת
בדבר פרטים נא לפנות לכח־אדם
טלפון 08-582444–5 או בכתב

עירית בת־ים
מכרז פומבי 10/87
בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים שומבים תש"ם 1979) מכריזה בזה עיריית בת־ים על משרות פנויות כדלקמן:
מנהל/ת הספריה העירונית המרכזית
1. השכלה פורמלית מתקדמת בתחום הספרנות, רצויה השכלה אקדמאית.
2. נסיון מעשי של במספר שנים בספרנות.
3. כושר אירגון וניהול.
4. יכולת הפעלת צוות עובדים.
5. שליטה טובה בשפה העברית ויכולת התבטאות בכתב ובע"פ.
מנהל/ת המוזיאון העירוני
1. השכלה פורמלית בתחום האומנות, רצויה השכלה אקדמאית.
2. ידע ונסיון בארגון תערוכות.
3. יכולת ארגונית וניהולית.
4. יכולת לקיים מגע נאות עם מוסדות וחוגי הדע.
5. שליטה טובה בשפה העברית ויכולת ביטוי בכתב ובע"פ.
התפקיד מחייב עבודה בשעות בלתי שגרתיות.
בקשות למכרזים יש להגיש בכתב יד להלשכת המנגנון ת.ד. 10 בת־ים בצרוף מסמכים המעידים על הכישורים הדרושים עד 31.1.88.
אהוד קנבון ראש העיריה

לבית הארחה מעלה החמישה
דרושים/ות
מלצרים/יות
מגורים במקום
להתקשר לאברהם אשכנזי
טלפון: 02-342591

מתרגם
דרוש מתרגם/ת
השולט/ת באיטלקית ועברית
למטרת תירגום ספר מאיטלקית לעברית.
בעלי ידע מהולם בעברית ובאיטלקית יתקשרו בטלפון: 03-371792, לקביעת ראיון.

למפעל מזון באזור רחובות
דרושים:
★ מנהל מפעל
★ טבחים
★ מזכירה
עם ידע בהנהלת חשבונות
לפנות לטלפון עד 16.00 08-412585
בערב 08-451878

هكذا من الأصل

■ סינגפור

הממשלה נגד ה„רוויו"

לי קואן יו, ראש הממשלה העצמאי היחיד שהיה אי פעם בסינגפור, נכנס לחיים הציבוריים כעורך־דין אנטי־קולוניאליסט. הקריירה הבאה שלו כפוליטיקאי לא צינה, בכל הנראה, את אהבתו לאולם בית המשפט. ב־1987 הוא התחיל בתביעת דיבה נגד עתון מאלזי חשוב. השנה הוא מכוון את חיציו אל השבועון „פאר איסטרן אקונומיק רוויו", אל עורכו דרק דייוויס ואל הסופר מייקל מאליק. את כולם הוא תובע לדין על הוצאת דיבה והשמצה. לי, באמצעות „לי את לי" (החברה שהקימו ראש הממשלה ואשתו), תובע פיצויים והתנצלות.

ב־17 בדצמבר הטיל השבועון ספק בגירסת ממשלת סינגפור בדבר נסיבות „הקשר המרקסיסטי", שהביא למאסרם של 22 מהפכנים מסועפים בחודשים מאי ויוני. אחדים מאלה שנאסרו היו פעילים בכנסיה הקתולית, ובעקבות מאסרם נערכה פגישה בין לי לבין הארכיבישוף של סינגפור. המאמר בשבועון, כי 17 בדצמבר, מסר תיאור של פגישה זו מאת אדגר ד'סוזה, עוזר סינגפורי של הארכיבישוף, שעקר לא כבכר לאוסטרליה וחנה את הכמורה. לי אומר כי הגירסה שמסר ד'סוזה על הפגישה (אשר לא נכח בה) מרמזת כי ראש הממשלה הוא „בלתי סובלני כלפי הכנסיה ורודף את כמריה ואת עובדיה הלא־כמורתיים".

כל זה נדון בהרחבה בטורי המכתבים של „הרוויו". ג'יימס פו, שמאלן לשעבר ושותף טניס תכיב, המשמש עתה מזכיר העתונות של לי, אומר כי „הכומר העריק" הוציא דיבה על לי וכי היתה זו חובתו של השבועון לבדוק את אמיתות סיפורו. תשובתו של דייוויס, העורך, היא כי ד'סוזה לא הוציא דיבה על איש וכי השאלה אם השבועון מאמין לתיאורו או לא איננה רלוונטית. (דייוויס טוען כי אם בנו של הדיקטטור הצפון־קוריאני יכריז כי אביו הוא התגלמות־מחדש של בודהה, טענה זו תרווח משום שיש לה ערך חדשותי, בין שניתן או לא ניתן להאמין בה).

את „הרוויו" אין להשיג עכשיו בסינגפור. הממשלה, בנצלה חוק שנתקבל ב־1986, פרסמה בעתון הרשמי כי השבועון „מתעסק בפוליטיקה הפנימית של סינגפור" וציוותה לקצץ את תפוצתו במדינת האי מכ־9,000 – השבועון נמכר בעולם הרחב בכ־74,500 עותקים – עד 500. דייוויס, בהעירו כי בזמנו החרימו השבועון על־ידי דיקטטורים מן היו"ר מאו ועד פרדיננד מארקוס, אומר כי הוא מעדיף לא למכור שום עותק של כתב־העת בסינגפור ובלבד שלא לאפשר לממשלתו של לי לברור את קוראיו של „הרוויו".

על פני השטח נראות הצרות הנוכחיות של „הרוויו" עם לי כעוד פרק אחד ביחסים המתוחים של השבועון עם ממשלת סינגפור. זו גירשה במשך השנים כמה וכמה כתבים של „הרוויו" (זה שישה חודשים אין כתב מערכת במשרדי השבועון, והמועמד הנבחר נדחה זה עתה). אבל פעולותיה של הממשלה נגד העתונות חורגות מעבר לכתב־העת האחד הזה. מכירות השבועון „טיים" הוגבלו בסינגפור מאוקטובר 1986 עד יולי בשנה שעברה; מכירות המהדורה האסיאנית של „וול סטריט ג'ורנל" קוצצו מאז חודש פברואר האחרון; ו„אסיאוויק" (אשר בו מחזיק „טיים" ברוב המניות) הוגבל מאז אוקטובר.

אשמתם היתה שהם לא הדפיסו, מלה במלה, מכתבים של דוברי סינגפור המוחים על מאמרים שונים. אבל „הרוויו" הדפיס במלואו, מכתב אחרי מכתב, ובכל זאת סבל; זאת למרות הצהרה מאת בנו של לי, הסיין לונג (בעצמו שר), כי לא היו מגבילים את תפוצתם של כתבי־עת בין־לאומיים אילו ניתנה לממשלה הזכות המלאה להשיב על מאמרים שהיא אינה מסכימה אתם.

מה טובה צומחת לממשלה מפעולות אלה חידה היא. „התעסקות בפוליטיקה פנימית" כרוכה, לכאורה, בחיטוט בעניינים העלולים לגרום צרות במדינה רבת לאומים. אבל לפחות אחד המאמרים הפוגעים נראה רחוק מאוד מהגדרה זו (נושאו היה שוק המניות המשני), ומכל מקום – המאמרים וההכחשות הממשלתיות להם הודפסו בעתוניה של סינגפור, בלי ספק באישורה של הממשלה.

ייתכן שלי וממשלתו פשוט אוהבים מלחמה, ותהיה אשר תהיה דעתם של אחרים על אפסותה. אבל רישום בעתון הרשמי, שנועד לפגוע בהכנסות הפרסומת של העתונים, מעניש בעיקר את הקוראים בסינגפור. זה גם הופך להבל את יומרתה של סינגפור להיות למרכז מידע אזורי. כמה עצוב שממשלה, אשר לפני שנתיים הפצירה באנשי סינגפור להיות יותר יצירתיים וחדשניים, תגביל לאחר מכן את חופש הביטוי ואת זרימת המידע החופשית, שבהם תלויים הדברים הללו.

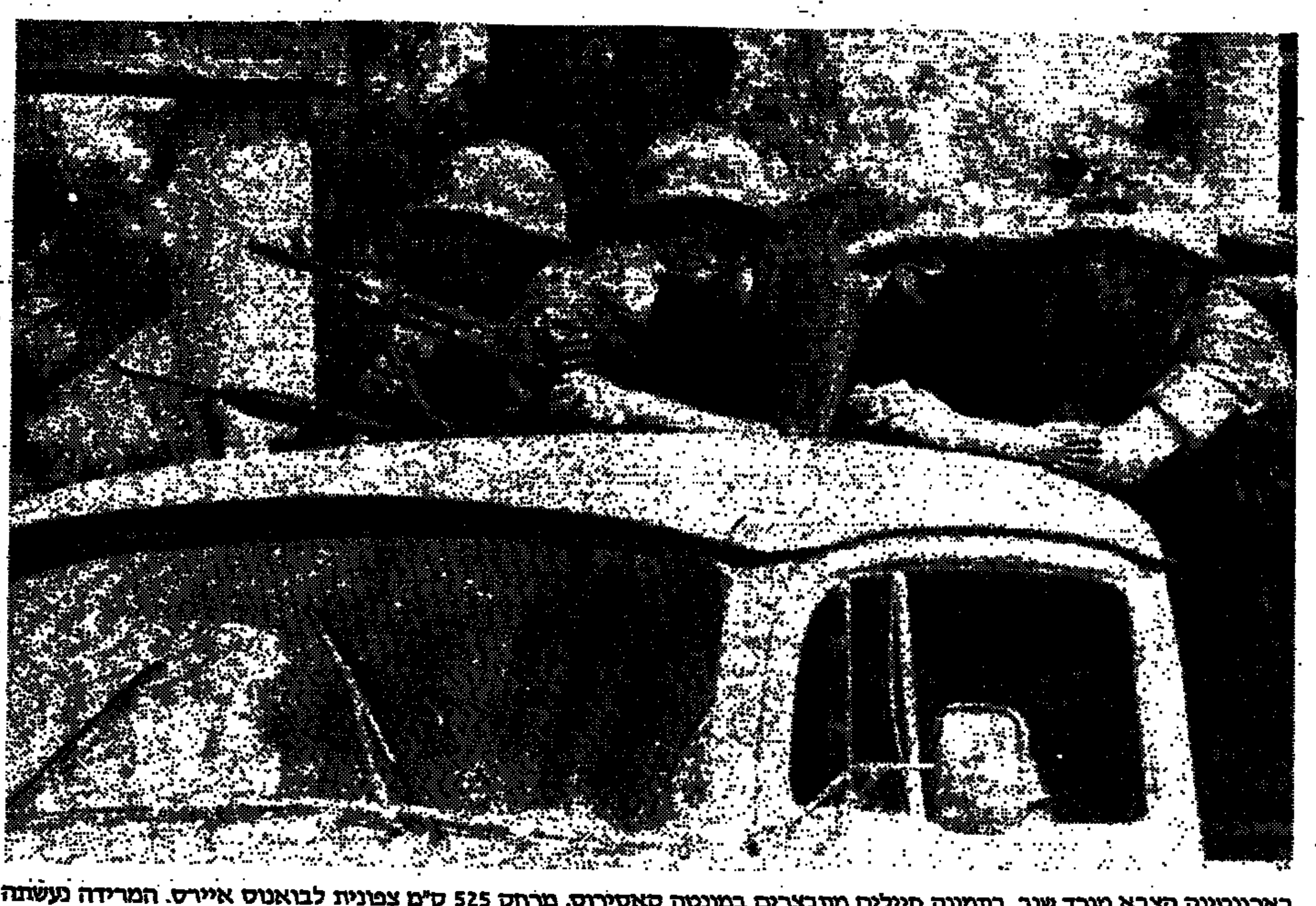

בארגנטינה הצבא מורד שוב. בתמונה חיילים מתבצרים במונטה קאסירוס, מרחק 525 ק"מ צפונית לבואנוס איירס. המרידה נעשתה כהמשך „מבצע הגיטוני" – נסיון ההפיכה שנערך בחודש אפריל. כאז כך עתה הרקע הוא תחושת התסכול של הצבא על דחיקתו לשולי החברה מאז התמוטט המשטר הצבאי. (צילום אי.פי.)

■ ארה"ב

הלוואת לימודים

הלוואות בספים לאנשים צעירים, כדי לסייע בתשלום לימודיהם באוניברסיטה ולהגדיל על־ידי כך את כושר ההשתכרות שלהם בעתיד, פופולארית בקרב סטודנטים ומשפחותיהם ובקרב אוניברסיטאות. אף שהסכום – כ־2,500 דולר לשנה לשתי השנים הראשונות ו־4,000 דולר לשתי השנים הבאות – איננו נדיב לאלה הלומדים באוניברסיטאות פרטיות יקרות, שהתשלום הממוצע בהן כ־12,000 דולר לשנה, הרי יש בו עזרה ממשית באוניברסיטאות ציבוריות, שבהן התשלום כ־6,000 דולר.

את הכסף מחלקות האוניברסיטאות, אבל מלווים אותו הבנקים ומוסדות כספיים אחרים והממשלות של המדינות (ה„סטייטס"). את הריבית משלמת מחלקת החינוך הפדראלית, והיא גם ערבה להלוואות. למוסדות אין כאן כל סיכון והם מקבלים ריבית נדיבה של 8%. ב־1981 ו־1982, השנים האחרונות שלגביהן ישנם מספרים, ניתנו הלוואות לכ־30% מן הסטודנטים, על מנת שיוחזרו תוך עשר שנים. כדי להיות זכאי להלוואה צריך היה סטודנט להוכיח, כי בא ממשפחה שהכנסתה פחותה מ־30,000 דולר לשנה.

בשביל הממשלה, כך מתברר, זהו מחיר גבוה ביותר. קרוב למיליון בוגרים לא עמדו בהתחייבותם לשלם את ההלוואות בתוך עשר שנים. הפיגורים בתשלום מסתכמים ב־1.6 מיליארד דולר. עכשיו מזהירה הממשלה את העבריינים כי יהיה עליהם לשלם את העלויות הגבוהות של העסקת גובים לשם כפיית תשלום החוב לממשלה; אם כי זה עלול להתברר כאיום סרק אם למפגר בתשלום אין כסף. רבות מן האוניברסיטאות מודאגות אף הן.

במידה ידועה צריכה הממשלה להאשים את עצמה. בשנה שעברה היא ביצעה קיצוצים עמוקים בתכניות למתן מענקים גלויים לסטודנטים ממשפחות עניות מאוד. כדי לכסות את ההפרש לקחו צעירים רבים הלוואות, שלא היה באפשרותם להחזיר.

ויליאם בנט, שר החינוך, מאיים עכשיו לפסול אוניברסיטאות שבהן שיעור אי תשלום החובות עולה על 20%. כשליש מבתי־הספר והאוניברסיטאות השותפים לתכנית לא יוכלו עוד להציע הלוואות לסטודנטים שלהם. הגרזן יירד לא רק על אלה המקווים להיות מכונאים או ספרים (ההשתמטויות מחוב שכיחות ביותר במכללות ובבתי־ספר מקצועיים דו־שנתיים השייכים לקהילה), אלא גם על מספר מוסדות שחורים נכבדים כגון אוניברסיטת הווארד בוושינגטון ומכללת מורהאוס באטלנטה וכן על מכללות כגון אלה המרכיבות את אוניברסיטת ניו־יורק. דבר זה יעודד האשמות כי העניים ובני המיעוטים הגזעיים הם הנושאים בעיקר בנטל הקיצוצים. הצעות חלופיות, כגון להרשות למפגרים בתשלום לשלם את חובם בעבודה – למשל, כמורים בשכונות עוני – עשויות לעורר פחות מחלוקת.

■ פאקיסטן

נישואים בצמרת

העיר קאראצ'י חדלה כמעט מכל פעולה. הסיבה לכך, הפעם, היתה לא מהומות עדתיות אלא החגיגות לכבוד נישואיה של הפוליטיקאית הפאקיסטנית הנודעת גב' זארדארי.

גב' זארדארי? ובכן, זה יכול היה להיות שמה של בנאזיר בהוטו לולא החליטה לשמור על שם נעוריה מסיבות מובנות לכל. ב־18 בדצמבר, בגיל 34, היא נישאה לאסיף זארדארי, בן לעוד אחת המשפחות הגדולות בעלות הקרקעות של חבל סינד. בהתאם למנהג, היו אלה נישואים מסודרים. אבל הכלה הפכה את החתונה לחג פרשת האהבים שלה עם ההמונים של פאקיסטן. אחרי הטקסים המושכים והצבעוניים, הלכו היא וחתנה לקבלת פנים לכ־100,000 איש בשכונות העוני של קאראצ'י.

היא מעוניינת להפגין כי נישואיה לא יפגעו בעתידה הציבורי, תהיה אשר תהיה השפעתם מבחינות אחרות. בראיון שנתפרסם בעתונות הודו היא הצהירה כי „להביא לסיום הדיקטטורה של זיא זוהי המטרה האחת שבחרתי לדבוק בה מפני שאני מאמינה בדמוקרטיה... נישואי אינם משנים את אמונתי ואינם פוגעים בדבקותי במטרה עיקרית זו". בהוטו היתה חייבת לומר זאת משום שנישואיה גרמו לאי־שקט רב בקרב תומכיה.

מכוחה של המסורת החזקה בפאקיסטן המוסלמית, אשה נשואה נהפכת, למעשה, לרכוש בעלה ומשפחתו. איש איננו מצפה כי בהוטו תיהפך לאשה כנועה; אבל לקשרי משפחה יש חשיבות רבה בפאקיסטן, ולא קל יהיה לה לשמור על הפרדה בין המעגל הציבורי והמעגל הפרטי בחייה. בעיני רבים מחברי מפלגתה, מפלגת העם הפאקיסטנית, משפחת זארדארי חשודה מבחינה פוליטית. אביו של החתן סולק מן המפלגה על־ידי אביה של בנאזיר ב־1947 והוא עכשיו מנהיג מקומי לא בולט של מפלגה יריבה.

יתירה מזו, על־ידי נישואיה ניפצה בהוטו את הרעיון כי היא המעבירה הטהורה של הכאריזמה של אביה. כשהוכרז על אירוסיה בקיץ שעבר, קרעו צעירים זועמים כרזות שלה בכמה מקומות בסינד. ד"ר האמידה כודו, ידיד של המשפחה ויריב פוליטי, אומר: „תומכיה האמוציונליים יותר מרגישים כי לא יתכן שמסע הצלב הפוליטי שלה הוא רציני, אם היא יכולה להתפנות לזמן מה כדי להתחתן".

עם כל חוסר ההגיון שבתחושה זו, הרי היא חושפת את האופי המסוכך במקצת שבתמיכתם של פאקיסטנים רבים במשפחת בהוטו. במשך 20 החודשים האחרונים, כינסה סביבה בנאזיר את מפלגתה תחת דגל ה„בהוטואיזם"; אבל לאמיתו של דבר, היא זנחה את מדיניותו של אביה. הסוציאליזם שהוא הטיף לו נעשה מימי ביותר, והמאמצים לרכוש את ליבה של ארצות הברית פינו את מקומם לאי־התקשרות לאומנית. האכזבה מעמדותיה של בהוטו נשתקפה בביצועיה העלובים בבחירות המקומיות בדצמבר.

אבל נישואיה של בהוטו עשויים, בסופו של דבר, להביא לכך שהפאקיסטנים יתייחסו אליה יותר ברצינות.

■ פיג'י

הכוח שבחולשה

סיר פנאיה גאנילאו מונה לנשיא ב־5 בדצמבר. מי מינה אותו? בריגדיר סיטיווני ראבוקה, שאמר כי הוא עצמו מפנה את מקומו כראש המדינה. מי מינה את הבריגדיר לראש המדינה? הוא מינה את עצמו. שיטה זו איננה מחזקת אמנם את שלטון החוק, אבל אין היא חלשה יותר מזו של מדינות אחרות שבהן תפס איש צבא את השלטון.

מיום שתפס ראבוקה את השלטון, במאי 1987, הכירו בו – אם־כי באי־רצון – גיניאה החדשה הפאפואנית (משום שהיא סבורה כי המלאנזים של פיג'י זקוקים לתמיכה) ודרום קוריאה, הנוהגת נדיבות בקשריה הדיפלומאטיים. אינדונזיה שיגרה משלחת כדי לדון בקשרי מסחר עם פיג'י. שרי החוץ של אוסטרליה ושל פיג'י נפגשו למה שהוגדר כשיחה פרטית, אבל פיג'י ראתה בכך הכרה שבשתיקה בממשלתה. אף שרוב העולם הצטער על ההפיכה שהדיחה מן השלטון ממשלה שנבחרה בבחירות דמוקראטיות, איש לא רצה כנראה לדחוף את פיג'י אל התהום.

חלק מכוחה של פיג'י הוא אולי חולשתה המעוררת חמלה. כמו כל מדינות־האי באוקיאנוס השקט, היא תלויה בסיוע. אוסטרליה וניו־זילנד השעו את הסיוע שלהן. היצוא העיקרי של פיג'י הוא סוכר, שהיתה לו שנה גרועה בגלל מחסור בגשמים ושביתות של ההודים המעבדים את האחוזות; היבול ניצל משואה. משום שמה שנאסף נמכר במחירים מופקעים, לפי הסכמים עם בריטניה וארה"ב. פיג'י מנסה לגוון את גידוליה. על־ידי נטיעת יערות אורן, אבל אלפי דונם מאלה נשרפו במזג־האוויר היבש, שפגע גם במטעי הסוכר. נוסף על כך, הודים רבים, שהם בעלי הנטיות המסחריות שבקרב האוכלוסיה, עזבו את פיג'י בגלל ההפיכה.

עם מינויו של סיר פנאיה דומה עכשיו הממשלה – לפחות על פני השטח – לזו שכיהנה לפני הבחירות הכלליות האחרונות בחודש אפריל שעבר. אז הורכבה ממשלה מלאנזית. ההחלפה בממשלה הודית בעיקרה. סיר פנאיה איננו עוד המושל הכללי של המלכה אליזבט, משום שהיא איננה עוד מלכת פיג'י. אבל הוא מתגורר בבניין שהיה ביתו של המושל. הוא מינה כראש ממשלה את סיר קאמיססה מארא, שהיה ראש ממשלה עד אפריל.

דומה שבריגדיר ראבוקה מודע היטב לבלבול שעורר, אבל הוא חוזר וטוען שכוונותיו היו טובות. מטרתו היא לקיים את השלטון הפוליטי בידי הילידים המלאנזים, אף שמספרם כיום קטן במקצת מזה של ההודים הפיג'יאנים, שרובם הגיעו לפני כמאה שנה כפועלים במטעי הסוכר. הוא [illegible] לחוקה שתיתן בידי המלאנזים שלטון קבוע, בתמורה על ההבטחות כי האינטרסים העסקיים של ההודים יישמרו.

ההודים כלל וכלל אינם בטוחים. גרוע יותר, מנקודת ראותו של הבריגדיר, תנועת „טאוקיי" (פיג'י לפיג'יאנים), שתמכה בהפיכה, מאשימה אותו ביחס רך מדי כלפי ההודים. לאחר שהתפטר מתפקידו כראש המדינה אמר בריגדיר ראבוקה, כי יצטרף לממשלה וינהל את ענייני הבטחון, רק למקרה שימשיכו להזדקק לו.

■ ספרד

עשן סוציאליסטי

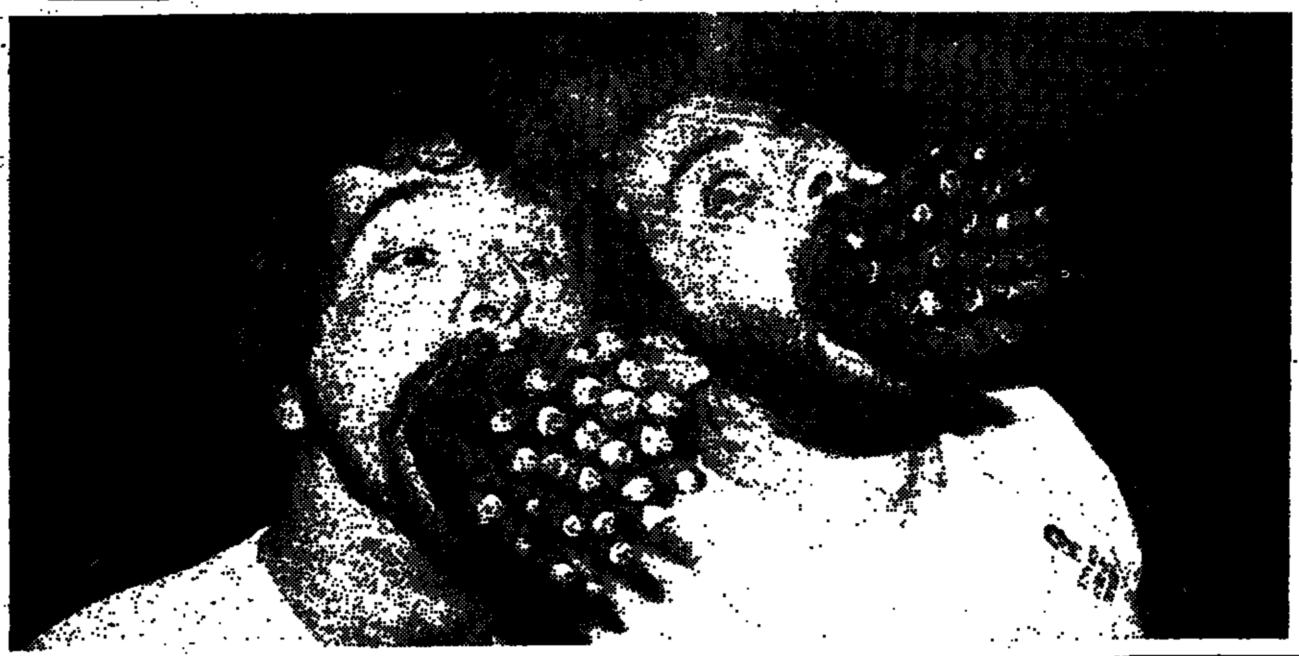

לאחר שהביאו את הטבק לאירופה, היו הספרדים הראשונים להתמכר לאותו עשב. נוסע אנגלי רשם לעצמו בשנות ה־30 של המאה שעברה, כי „ספרדי ללא סיגר נראה כמו בית ללא ארובה". הספרים הפופולאריים ביותר בספרד במאה שעברה היו „קטנטנים, עם דפים ריקים". היו אלה פנקסי ניירי־סיגריות. ילדים פליטים מחבל הבאסקים, שהובאו לאנגליה ב־1937, הדהימו את מארחיהם כשביקשו סיגריות.

עד 1970, בכל מקום, נחשבו נשים שעישנו בציבור לבעלות מוסריות מפוקפקת (לכן, בצדק, מעשנת כרמן סיגר בהפקתו של פיטר ברוק לאופרה של ביזה). הן התנקמו כהוגן במטביעי חותם זה בתקופת המעבר של ספרד לדמוקראטיה, לאחר פרנקו: מכנסיים וסיגריות נהפכו לסמלי האמנציפציה – כמו בבריטניה בשנות ה־20. ברחובות תימרנו נשים בכשרון בין הסל, הסיגריה ועגלת התינוקות.

הרגלי העישון של הגברים הסגירו את העדפותיהם הפוליטיות. העשן החריף של סיגריות „דוקאדוס", הזן הפופולארי ביותר, מילא את האוויר באסיפות סוציאליסטיות וקומוניסטיות. מנהיג הקומוניסטים הוותיק, סנטיאגו קאריליו, כאילו לא היה מסוגל לדבר בלי ללעוס בדל סיגריה. מסיגרים, לעומת זאת, נדף ריח של נוסטאלגיה, של התרפקות על הדיקטאטורה של פראנקו, עד שהופיע מנהיג סוציאליסטי מעשן־סיגאר, פיליפה גונזאלס. מאז נצחונו בבחירות ב־1982 הלכו בעקבותיו סוציאליסטים רבים: הם עברו מ„דוקאדוס" לסיגארים, בד בבד עם תזוזתם לעבר המרכז הפוליטי.

אף־על־פי־כן, הוכח כי לסוציאליזם בספרד יש גרעין אנושי. בתוך כל הסכנות הכרוכות בנסיעה ברכבות ספרדיות, סכנה אחת חלפה: אין עוד חשש ליהפך לדג מעושן. הממשלה הסוציאליסטית הנהיגה מחלקות ללא־מעשנים. העישון – למעשה, אם לא להלכה – אסור בחנויות ובבנייני ציבור. חוק שאושר בנובמבר יאסור על פרסומת לטבק בטלוויזיה.

עם זאת, חפיסת „דוקאדוס" עדיין זולה יותר מליטר חלב, ומפקחי בריאות סבורים שיידרשו אמצעים חריפים יותר כדי לגמול את הספרדים מן הטבק. הספרדי הממוצע מעל גיל 14 מכלה כ־2,700 סיגריות בשנה. כ־40% מן המבוגרים מעשנים, וכ־50% מבני העשרה. הספרדים הם המעשנים הכבדים ביותר בקהיליה האירופית אחרי היוונים. סיגריות הן עדיין אבזרים חיוניים בהפקות בימתיות וקולנועיות בספרד; פוליטיקאים ממשיכים לעשן בציבור, אף ששלטונות הבריאות ביקשו מהם לשמש דוגמה לאי־עישון. אין פלא איפוא שהצעת ארגון הבריאות העולמי להצמיד מערכה נגד עישון לאולימפיאדה בברצלונה ב־1992 נתקלה עד כה בתגובה סתמית, אפופת עשן.

■ מקסיקו

פלישת המאיה

חתן פרס נובל אלי ויזל בלוויית מנהיג „סולידריות" לך ואלנסה בביקורם ביום א' האחרון במחנה המוות אושוויץ. (צילום אי.פי.)

היה זה לפני 2,900 שנה שבני מאיה הראשונים, תושבי אדזנה – מערך עתיק של מקדשים ואקוודוקטים – חצבו את האתר מתוך היער הסבוך של יוקאטן. הוא פרח שוב בתקופה המאיית הקלאסית, מ־300 לספירה לערך עד המאה התשיעית, ואז נעזב באורח מיסתורי. גל שלישי של מאיה שיקם את המקום כעבור כמה מאות שנים ונשאר שם עד לכיבוש הספרדי.

הכיבוש המאיי הרביעי של אדזנה התחיל לפני 18 חודש. אלפי פליטים אינדיאנים ממערב גואטמלה, חקלאי תירס עניים דוברי קאנג'וכל, מאם, קאציצ'ה ולשונות מאיה אחרות, יושבו במחנה של האו"ם ליד ההריסות ב־1985. כעבור שנה רבים מן הפליטים התחילו בעבודות שחזור באדזנה: הם משקמים פירמידות בכספי האו"ם ובפיקוחם של ארכיאולוגים מקסיקניים. העבודה קשה, ומה השכר הוא המינימום החוקי של כ־3 דולר ליום, אבל הפליטים אומרים כי הם מברכים על ההזדמנות לעבוד. זוהי עדות לנכונותה של מקסיקו לקלוט אותם באיזור הנאבק בצרות משלו.

ככל שהם עניים, הרי מצבם של 48,000 הפליטים הגואטמלים, הרשומים רשמית במקסיקו, טוב יותר מזה של הפליטים המרכז־אמריקאיים המרובים יותר הנמצאים בארץ באופן בלתי חוקי. אנשים אלה – עוד כ־50,000 גואטמלים ולפחות 100,000 סלבדורים – חיים בפחד מהתעללות על־ידי מעסיקיהם ובחשש מגירוש מיידי, כמו ה„בלתי חוקיים" המקסיקנים בארצות הברית. אין סיכוי כי מעמדם ישתפר: מקסיקו זקוקה למשרות בשביל 1 מיליון הצעירים שלה הנכנסים אל שוק העבודה מדי שנה.

מקסיקו מנסה לגמול את הפליטים הגואטמלים מן המענקים של האו"ם, שהתחילו להתכווץ ובסופו של דבר יידלדלו לגמרי. היא הסתה את חוקי ההגירה שלה כדי לאפשר להם להשיג עבודה בכפרים, באתרי בניה ובמקומות בילוי לתיירים. בעזרת הלוואות ממוסדות צדקה היא מסייעת להם לרכוש קרקע ולגדל יבולים הנותנים הכנסה מיידית: למשל, האינדיאנים הגואטמלים מתכננים לייצא אוקרא, המשמש בסיס לנזיד הבמיה המקובל בלואיזיאנה. יש סיכוי שפליטים אלה יוכלו לעמוד ברשות עצמם ובסופו של דבר ליהפך למקסיקנים. רובם נמצאים מחוץ לגואטמלה קרוב לחמש שנים וספק אם יחזרו הביתה.

בסך הכל חיים עכשיו 21,000 פליטים גואטמלים בחמישה מחנות של או"ם בחצי האי יוקאטן. המחנות הם שכלול לעומת היישובים הארעיים שהם הקימו לאחר שברחו מן ההתקפות האכזריות נגד מרידות שביצע צבא גואטמלה. לאחר היסוס־מה חדלה ממשלת מקסיקו לראות בהם בלתי לגאליים, אבל הרחיקה אותם מאיזור הגבול ליד גואטמלה, במדינת צ'יאפאס. שטח זה, השסוע זה כבר בגלל סכסוכי אריסות, היה פתוח להתקפה הן מצד לוחמי הגרילה הגואטמלים והן מצד צבא גואטמלה.

ברוטליות של צבא מקסיקו, בזמן שהוציאו את הגואטמלים מאיזור הגבול, היא עד כה הכתם היחיד על תכנית לקליטת פליטים שפקידי האו"ם מכנים אותה מופת לכל האמריקות. מחצית מן הפליטים התנגדו להעברתם ליוקאטן והם מתגוררים בעשרות ישובים קטנים בצ'יאפאס. הממשלה חדלה מן הנסיון לעקור אותם, אבל הם מקבלים רק חלק קטן מן הסיוע של או"ם ושל מקסיקו.

הפקידים המקסיקנים מקווים כי עתה, כשבגואטמלה יש ממשלה אזרחית נבחרת, יתחילו הפליטים לחזור הביתה. בחודש ספטמבר שעבר הודיע נשיא מקסיקו, מיגואל דה לה מאדריד, כי מקסיקו וגואטמלה מכינות תכנית לרפטריאציה הדרגתית של הפליטים, תוך „כבוד מוחלט" לחופש הבחירה שלהם. בשנתיים האחרונות חזרו הביתה רק 3,000 פליטים. רובם פונדמנטליסטים פרוטסטנטים הבוטחים, כנראה, במיוחד באלוהים ובצבא גואטמלה.

שאר הפליטים זוכרים מדוע הם נמלטו מעבר לגבול בין סוף 1980 לבין תחילת 1983. באותה עת נהרגו לפחות 6,000 איש בידי צבא גואטמלה במתקפות שכוונו למראית עין נגד כנופיות של לוחמי גרילה, שרובם היו כבר בטוחים מסכנה בתוך הג'ונגלים. עד כה לא נחקרה ברצינות התנהגותם של קציני הצבא האחראים למעשה, והם עדיין רואים בפליטים מורדים. נשיא גואטמלה, ויניצ'יו צרזו, שב אינו קורא לפליטים לחזור הביתה.

נוכחותם של הגואטמלים והסלבדורים מגבירה את עוינותם של המקסיקנים למדיניות ארה"ב באמריקה המרכזית. הפליטים שהם רואים נמלטו ממשטרים ימניים פרו־אמריקאיים, לא מקובה או מניקאראגואה. רוב הפליטים מן המשטר הסאנדיניסטי בניקאראגואה הלכו אל ארה"ב או להונדוראס ולקוסטה ריקה.

במקסיקו נראה כי לפליטים יש לפחות סיכוי להשתלבות איטית בחברה המארחת. כ־3,000 ילדים שנולדו במחנות קיבלו אזרחות מקסיקנית, וילדים גדולים יותר נחשפים יותר ויותר לאורח החיים המקסיקני. רבים יתחתנו עם מקסיקנים שמוצאם גם הם משבט מאיה. הם עלולים לאבד את שפות האם שלהם ואת לאומיותם, אבל יש להניח כי הם יהיו בטוחים יותר בחלק זה של אמריקה התיכונה.

דירות

וילות ובתים

קוטג', 6 חדרים, בין רעננה וכפר־סבא, החל מ־ 119,500$ עד 132,500$ כולל מע"מ במחיר קופי הבונה: "דמונותנית בשרון". היום: "קבוצת גירון" 052-917111 31318, 03-630011, 24 שעות ביממה (4802)

קיראון קוטג' מפואר ומשופץ בשכון מיוחדין "סנטר" 03-351425 (7495)

ברעננה בפרויקט "בני הנשיאים" קוטג'ים מפוארים החל מ־ 164,000 "ישראמאם" (25820) 052-456049

קבלנים מציעים

במגדלי 4, מיידי 4"ח +מעלית +חניה. (23099) 03-249195

בנוית בצפון דופלקס מפואר 4 חדרים (16469) 03-447234

ברמת־השרון ברחוב הבנים קוטג'ים 250 מ"ר בנוי $350,000 052-554165 (10249) 052-552807

במגדלי בר־כוכבא בהרצליה, 4 ק"א, 106 מ"ר, כניסה 7/88, 120,000 דולר. 03-245385 03-247730 (14605)

בהרצליה־פיתוח למכירה וילה 250+ יחידה "יופי" 052-570970 (9444)

דירות למכירה

קוטג' עד שש חמשיות בנוה־הבית, כפר־יונה, 6 מגרשים נוספים+ שלד. משרד המכירות באתר: פתוח בימים: א, ד׳ג, מ־9.00 עד 13.00 ו־ 17.00 עד 19.00. ביום ו׳ 09.00־15.00 (30361) 06-396817

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

באילת וילה 450 מ"ר, בנוי 260 מ"ר 225,000 דולר 059-71206 (19334)

בשכונת בקרית שאול במרכז נשקף דירה מפוארת 4 חדרים +שירותים כפולים כחדשה רצפת שיש ומטבח אמריקאי עם כל החידושים 180,000 דולר 724567 (9364)

בפתח־תקוה בצומת סירקין דירת 3 חדרים ק"א, חדשה, תנאים טובים 03-5103383 (16979)

במגדלי בר־כוכבא בהרצליה, 4 ק"א, 136 מ"ר, כניסה 7/88, 127,000 דולר. 03-245385 03-247730 (14600)

כולם זכאים להלוואות בבנק עצמות. לפרטים: בתיים, שד' העצמאות 64, חולון, שד' קוגל 25, טל' 03-587924 (16595) 03-881471-2

במגדל־דיזנגוף המפואר! 2 מוסשמיות, מציאה, מתושב חוץ! (17550) 03-295303

120 מ"ר מרכזי 4, ושקט מושקע ק"ש (4827) 03-5056487

בקרית בן־גוריון בחולון דירת 5 חדרים ק"א דירת 4 חדרים ק"ן חדשות, תנאים טובים (6451) 03-5103383

עם הלוואה חופשית מבנק עצמות תוכל להגיע לדירה שאתה באמת רוצה. לפרטים: השמונאים 123, טל' (15859) 03-5614081-6

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 1–1½ חדרים

דירות גג

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

דירות בדמי־מפתח

דירות בשכ"ד

חולון־בת־ים

שרון

דרום

ת"א־ים

עסקים

מחסנים

מוסכאים דישיון ב 2 משמרות 1100 ש"ח בפ"ת 03-734288-9 (20598)

אולמות

חנויות

משרדים

להשכרה בתל־אביב 3000 מ"ר מבנה עצמאי מפואר חנויות וטלפונים "רשף נכסים" 03-5742777 (22827)

להשכרה קומת משרדים ברחוב השחר 4 ת"א לפנות לאתי יצחקי (17559) 03-661211

מבני תעשיה

להשכרה/ מכירה במרכז ת"א בנין חדש! מ־170 עד 1200 מ"ר משרדים "מונופול" 244452 (24851) 243008

להשכרה בחולון 650 מ"ר ק"ק בבניה כניסה בעוד חודשיים 03-5051803 (9551)

להשכרה בתעשיה בבת־ים אולם 600 ממ"ר, טלפונים, כח (9340) 03-9614565

להשכרה בפ"ת, 1000 מ"ר ק"ק +חצר. 4 דולר למ"ר "רשף־נכסים" (13282) 03-5742777

מגרשים

בנייבנה במרכז לבנייה מיידית לוילות, 28,000 דולר, כולל מע"מ ופיתוח, 2000 במזומן היתרה במשכנתא. במשרד 08-574335 08-574823 בערב: (29067) 08-574587

דרושים מגרשים לבניה במזומן ובקומבינציה בתל־אביב ובגוש־דן "בני" 03-722654 (14039)

הצעות עבודה

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

דרוש משגיח יר"ש להכשרת בשר וכבד, משרה מלאה תנאים טובים למתאימים. לקביעת ראיון טלפן: (21042) 03-5413322

מפעילי מכונות ייצור בחולון 2 משמרות 1350 ש"ח, 03-883636 (20636) 03-734288-9

דרוש נהג משאית מנוסה לחברה גדולה בת"א תנאים טובים "א.ו.ת." 371928 03-371419 (20578)

צעיר/ה דינמי/ת ההזדמנות שלך לנצל את כשרונך במקום שיגמול על הצלחתך בשכר גבוה, המריצים 5 ימים בשבוע בעבודת צוות צעיר ודינמי ת"א 03-812193, חיפה 04-525636, י-ם 02-246044, ב"ש (20569) 057-72039

מכונאי דיזל /ציוד מכני כבד מנוסה לעבודה בפ"ת תנאים מצויינים "א.ו.ת." 03-371465 371928 (20480)

פועלי יצור בתעשיה לעבודה בחולון/ ראשל"צ "א.ו.ת." 371465 03-371419 (20419)

מלחימות מנוסות לעבודה בהרצליה אפשרי משרה חלקית "א.ו.ת." 03-371928 371419 (20379)

גרפיקאי מעצב, 3 שנות נסיון לעבודה בחברה גדולה בפ"ת "א.ו.ת." 371470 03-371465 (20206)

בוגר בי"ס חקלאי /טכנאי נוף לעבודות גינון לחברה גדולה בפ"ת "א.ו.ת." 371419 03-371465 (20197)

איש אחזקה מנוסה מאד בתחום העץ לעבודה קבועה בתריסים תנאים טובים "א.ו.ת." 371470 03-371465 (20167)

למאפיה דרוש מנהל עבודה+ נסיון לעבודה בלילה 08-224787 (20033)

אוראי למחלקת חומרי ניקוי לעבודה מיידית קבועה "א.כ.א" (16305) 03-287817

סטודנטים וצעירים לאחר צבא מגוש־דן לעבודה ל־4 שעות בבוקר הכנסה טובה 03-287817 "א.כ.א" (16292)

ל"מי־נמי" פרדיין דרוש מלצר מקצועי במשרה מלאה 03-496115 (15998)

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

[illegible]

וולבו

[illegible]

מרצדס

[illegible]

סובארו

[illegible]

טלבוט

[illegible]

טנדרים

[illegible]

מסחריות

[illegible]

סוזוקי

[illegible]

אלפא רומיאו

[illegible]

אמריקאיות

[illegible]

בהזדמנות אלדסמוביל אומגה 1980 יד ראשונה+ כל התוספות חדשה להלוטין!! ש"ח 23,000 (9857) 03-887162

לאספקה מיידית!!! שברולט 1988 +אולדסמוביל!!! +ביואיק!!! דגמים מפוארים!!! (אפשרות החלפה) 03-612999, (9842) 03-447924

ב.מ.וו.

[illegible]

גי'פים

[illegible]

דייהטסו

[illegible]

דלתא

[illegible]

פנסיונרים

פקידת בת אדם פנסיונרית לחצי משרה בפ"ת "א.ו.ת" 371928 03-371465 (20582)

שליחים

מאזן/ כוון מכונות מנוסה למכונות איזון בחברה תעשייתית בתחום המתכת בחולון, שכר מצויין!!! (15821) 03-372304

מסגרים/ רתכים, רצוי קריאת שרטוט וריתוך חשמל/ CO_2 לעבודות זמניות/ קבועות באיזור ר"ג, ראשל"צ ומה"ש 03-286111 (15113) 03-9659733

שליח +רשיון +וספה לעבודות שליחות +פקידות לבנק "א.ו.ת" 03-371419 03-371465 (4525)

מכוניות

בהזדמנות! וולבו ג'י.אל. 1982 +מזגן +כח במצב מצויין +פיאט דוקטו 1986 מסחרית. +פורד טרנזיט 1984 +חלונות +ספסלים 052-31568 מ-08.00 -16.00 052-447672 מ-16.00 -21.00 (15721)

עובדי מוסך

[illegible]

אאודי

[illegible]

אוטוביאנקי

[illegible]

אוסטין

[illegible]

אופל

[illegible]

מחסנאים

[illegible]

מוכרים/ות

[illegible]

סוכנים – מקדמי מכירות

[illegible]

מפעילי ציוד מכני

מלגזן לעבודה בהרצליה 1100 ש"ח יסוד 053-336759, (20592) 052-547777

שומרים

לימי-ומי" פרדיין דרוש שומר לשעות 12 בלילה –8 בבקר במשרה מלאה (14808) 03-496115

מכונאי רכב /תעשיה, בוגר בי"ס מקצועי ויוצא חימוש /ת"א, למשמרות במפעל גדול בפ"ת (9441) 03-286111

פועלים/ות

עובדים בלתי מקצועיים מגוש-דן לעבודות קבועות "א.ב.א" (16340) 03-287817

עובדי נקיון

[illegible]

עובדי מתכת

בחולון חדש כרסם +נסיון עצמאי בעבודות אוניברסאליות, 5 ימים בשבוע תנאים מצויינים (20718) 03-808406

מסגר מנוסה +ידיעה בקריאת שרטוט לעבודה בת"א /חולון תנאים טובים למתאימים "א.ו.ת" 03-371465 371928 (20392)

רתך CO_2 מנוסה לעבודה בחברה גדולה בת"א "א.ו.ת" 371470 03-371465 (20383)

שרטוט וגרפיקה

גרפיקאית מתחילה (נסיון באיור) לעבודה מיידית "א.ב.א" (16317) 03-282487

עובדי דפוס

[illegible]

חשמל ואלקטרוניקה

חשמלאי תעשייתי מנוסה לעבודה בראשל"צ/ נס-ציונה תנאים מצויינים למתאימים "א.ו.ת" 03-371928 03-371419 (20225)

השמלאי ראשי לניהול פרויקטים ותוות, קשר עם קבלנים וספקים למיפעל גדול בראשל"צ 03-286111 (15116) 03-9659733

לחברת גילאור בע"מ בעלי מקצוע לעבודות חשמל בתעשיה, מבני ציבור ותאורת רחובות (9423) 810197

לחברה, בבני-ברק חשמלאי בעל נסיון למכונות כביסה תעשייתיות (8589) 03-5709195-6

עובדי יהלומים

[illegible]

ספרים/ות

למספרה מפוארת דרושים דחוף ספרים ספריות ופניסטיות משכורת גבוהה מאוד (20930) 03-919479

נגרים

[illegible]

נהגים

[illegible]

טבחים – קונדיטורים

[illegible]

גזירה/תפירה

למפעל אופנה דרושות מתפרות מעולות באזור המרכז 03-814424-5-6 (13111)

תופרת מיקצועית בתנאים מצויינים בענף הריפוד, 5 ימים, "אראלקו" בע"מ התחיה 17 ת"א (15792) 827997

לסריגי הלן בת"א דרושים/ות מגהצים/ות ותופרות מנוסות באוברלוק זיגזג ועבודת יד למשרה מלאה בלבד תנאים טובים אלפסי 9 ליד המשביר בסלמה 835154-לילה. (15740)

דרושים חייטים בעלי מקצוע בענף המכנסים עבודה קבועה כל השנה (9866) 03-827937

תופרות בית לזיגזג ואוברלוק (5 חוטים) בעלות מיקצוע מעולות בלבד! אנו מביאים ולוקחים 03-831491 (9407)

הנהלת חשבונות

מנהל/ת חשבונות סוג 3 מנוסה, ללוד ות"א השעות, תנאים טובים 03-371465 "א.ו.ת" (20511) 371419

פקידת שכר ובת אדם מנוסה לעבודה בת"א לתקופה של 4 חודשים, 6 ימי עבודה, שכר גבוה וכל התנאים הסוציאלים "כוזוק. "מנפאואר" בן-יהודה 12 ת"א א"ה, 14.00 "0800 (14594) 03-298877

טכנאים הנדסאים

לחברת יעוץ והיקה דרושים מהנדס והנדסאי ייצור ברמות שונות (14705) 03-219312

הנדסאי ייצור מנוסה לניהול צוות ייצור במפעל אלקטרוניקה תאום בין המחלקות הדרכה קבלני משנה לחברה בהרצליה (9691) 03-286111

פקידים/ות

לחברה רצמון דרושות פקידות למחלקת השירות לשבוע עבודה מלא לפרטים (15709) 03-251172

מעבדת התמלילים "וורד-מיל" עברית אנגלית מנוסה לחברה בת"א (תנאים מצויינים) (15126) .03-286111

קלדנית מנוסה לעבודה קבועה במשרה מלאה/ חלקית בת"א/ פ"ת (15120) 03-286111

מעבדת תמלילים עברית' אנגלית מנוסה לחברת טכנולוגיה מתקדמת ביבנה (15115) 03-9659733

מזכירה כתבנית עברית' אנגלית לחברה גדולה בראשל"צ 03-9659733 (15112)

תמליליות (כל התוכנות) מנוסות בלבד לעבודה זמנית מיידית לתקופה ארוכה/ קצרה. 03-295020 "תיגבור" (10065)

כתבנית עברית/ אנגלית לעבודה זמנית מיידית לפי שעות לתקופה ארוכה/ קצרה. 03-295020 "תיגבור" (10078)

קלדנית למשרה מלאה תנאים נוחים למתאימה 03-660959, (9387) 03-656333

לחברה בבני-ברק, כתבנית ניסיון בעבודה במחשב יתרון (8592) 03-5709195-6

עובדי מחשב

מפעיל מחשב בעל נסיון של שנתיים לפחות על מחשב HP 3600. לעבודה במשמרות, במפעל עתיר ידע בהרצליה, לתקופה ממושכת. תנאים מעולים למתאים. "מנפאואר" בן-יהודה 12 ת"א, א'- ה' "14.00 08.00, 03-298877 (15106)

עוזרות ומטפלות

מטפלת במשמרות עדיפות לאחות מעשית בפנימיה לילדים עם שיתוק מוחין ופיגור (16738) 03-790757

בוגרים יוצאי צבא עד גיל 45 לעבודה במשמרות בתנאים טובים (אפשרי סטודנטים) 03-372021, (16674) 03-373435

להבה מסחרית דרושה פקידת יבוא מנוסה, בעלת ידע באנגלית, כולל הדפסה וטלקס. למועמדות המתאימות תנאים טובים. "10.00 מ-03-237429 (21425) 12.00

מעבדת תמלילים עברית אנגלית מנוסה "א.ו.ת" 371419 03-317465 (20570)

מעבדת תמלילים ניסיון בא- ב, לוטוס תנאים מצויינים "א.ו.ת" 37141903-371465 (20410)

מעבדת תמלילים אנגלית +ידיעה טובה בעברית למשרה בשעות הצהרים בהרצליה תנאים טובים "א.ו.ת" 371928 03-371419 (20140)

כתבנית עברית +אנגלית מנוסה לעבודה מיידית תנאים טובים "א.ו.ת" 371419 03-371465 (20136)

למפעל לייצור בת"א פקידה "מזכירה מנוסה, הדפסה אנגלית" עברית. "עירו" בע"מ, הנדורו העברי 31 ת"א (14761) 03-379492

מלגזן מנוסה לעבודה בקיבוץ באיזור פתח-תקוה/ לוד ויפוי ת"א, תנאי שכר מצויינים!!! (15831) 03-372304

בוגרי ביה"ס מקצועי/ במגמות/ מסגרות/ חשמל+ ניסיון בביקורת איכות מכנית רצוי ראשל"צ למפעלים בפ"ת והמה"ש 03-286111 (15109)

לחברת קוסמטיקה מקצועית דיילות נאות ומושכות דוברות צרפתית +אנגלית בגלאים 40°-25. לאזורים: ת"א, (הסביבה) חיפה, ירושלים ובאר-שבע (15107) 03-286111

פקידה כשרונית לאחר שרות צבאי ידע באנגלית 03-381126 (6295)

לחברה להוצאה לאור דרושה בחורה דינמית לתפקיד אחראי ומעניין, לניהול משרד וקשר עם סניפי החברה בישורים: הרוצה ודייקנית, יכולת עבודה בתנאי לחץ על: 03-5744820 סליה (16621)

עובדי ייצור נבונות למשמרות רצוי רשיון נהיגה למפעלים בפ"ת, ראשל"צ וחולון 03-286111, (9431) 03-9659733

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

מוסיקה

סיאט

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פיאט

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

וידאו טייפ

מערכות קול

מכונות כתיבה

כלי נגינה

הלוואות

הלוואות עד 2000 ש"ח ללא בטחונות באופן מיידי 03-909045 (15786)

חקלאות

טלוויזיות

מזגני אויר

ריפוי והרזיה

ביקוש רכב

השכרת רכב

חליפי רכב משומשים

אופנועים וקטנועים

מציאות למכירה

חיסול נגרית "סולב" מכונות נגרות כרסומים וסכינים 03-991029 (20932)

מנעולים וכספות

פוליש וניקיון

אסטרולוגיה

אמנות

ציפוי אמבטיות

שרותי מעליות

שרותים

הכרזות

ירושלים

דירות

וילות ובתים

דירות למכירה

עם הלוואה חופשית מבנק טפחות תוכל להגיע לדירה שאתה באמת רוצה. לפרטים: הלני-המלכה 9, טל' 02-219111 (16629).

הצעות עבודה

חיפה

דירות

דירות למכירה

כולם זכאים להלוואות בבנק טפחות. לפרטים: חיפה, פלים (בית צים) טל' 04-668177 קרית ביאליק: מרכז צבר, דרך עכו 140, טל' 04-700588 נהריה: שד' הגעתון 2, טל' 04-924166 (16620)

מכוניות

באר שבע והדרום

מציאות למכירה

דירות

כולם זכאים להלוואות בבנק טפחות. לפרטים: באר שבע, מצדה, מרכז הנגב, טל' 057-76183 קרית גת, העצמאות 49, טל' 051-84777, אשדוד, מרכז מסחרי ד', רח' מח' שפירא, טל' 055-52334, אשקלון, צה"ל 4, דימונה, מרכז מסחרי, שד' הנשיא, ערד, המרכז המסחרי, נתיבות, ירושלים 13, מרכז מסחרי, אופקים, המרכז המסחרי (16610)

אילת

בהלוואה מבנק טפחות אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה. לפרטים: שד' התמרים, מרכז רכטר, טל' 059-76266 (15877)

הצעות עבודה

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העברייניים צפויים לעונש על פי החוק.

עם הלוואה חופשית מבנק טפחות תוכל להגיע לדירה שאתה באמת רוצה. לפרטים: הנושא 16, טל' 053-337523-4 (15868)

הלוח הכללי בשבילך ובשבילי!

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00-עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט (ד') גיאומטריה, האיות (כ).
08.40 ראשית קריאה: בלי סודות, פ"ר.
09.00 אנגלית (ה).
09.20 חשבון: פירוק לגורמים (בתרגום לערבית).
10.10 אנגלית (ה).
10.30 רחוב סומסום: יום כזה.
11.00 צרפתית (על יסודי).
11.15 חשבון (ה) כפל בשברים.
11.30 ארץ מולדת: אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה (כ).
12.00 גיאוגרפיה כללית (ד'-ט') קריאת מפות: קריאת קווי אורך.
12.25 ספרות (על יסודי) פוקנר: הדב.
13.00 מוסיקה (על יסודי) העשרה: המוסיקה של לגמאיקה, רגאי.
13.30 מדעי הטבע: השועל.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 סרט קולנוע: "הנברת נעלמת", סרט מתח של היצ'קוק. מרגרט נמצאת בדרכה הביתה, לאנגליה, מחופשה. ברכבת היא מתוודעת לאישה קשישה היושבת בתאה. מרגרט מתעוררת משינה קצרה ואינה מוצאת את ידידתה החדשה. הנוסעים בתא מכחישים את העובדה שהייתה אישה כזאת. מרגרט אינה מוותרת ויחד עם ידיד חדש המאמין לה, וגם מתאהב בה, הם מפענחים את התעלומה.
15.40 שעת כושר.
16.00 פרפר נחמד: "ברוכים הבאים".
16.30 רובוטריקים: המשך מלחמות הרובוטריקים בשקרניקים.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 זהב לחדשות – האריה רמו, הקוף פיפס והארנבת משי שבים אל המרקע ומביאים אתם שלל סרטים מצוירים: המגנר הזהוב, פר קו, טום וג'רי, באגס באני ועוד. משתתפים: שמעון כהן, עמי וינברג וחיה ביק. תסריטאי: זאב לורך.
18.00 אלף – סדרה קומית לכל המשפחה (עברי-ערבי).
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 הגיגות חג המולד של הארמנים, התהלוכה מסורתית של הארמנים מירושלים לבית לחם (ערבי-עברי).
19.00 סרט תעודה – הרובוטים באים על השימוש ברובוט בתעשייה כתחליף לכוח אדם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 מישהו מטפל בך? – (פרק חמישי) "מועדון לילה" מר גרייס מחליט לעשות עסקים בכלבו גם אחרי שעות הקניות, לצורת יש הצעה טובה מאוד (עברי-ערבי).
20.30 כלבוטק.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.40 מבט שני.
22.20 גן העדן המובטח (פרק שמיני): "בנים רבות להעלמותה". ד"ר סולטר מת. אנגס אינה יכולה להתמודד עם בגידותיו של הארי. לסלי סיטסופ נבחר לפרלמנט כנציג השמרנים בהארטסקומב ופונה לטפל בענייני משפחתו – גם בעתידו של בנו בן השנתיים (עברי-ערבי).
23.10 קלי קלות – שם הפרק: "בולי הולך למועדון הספורט".
23.35 פסוקו של מקום – מבט אל יקנעם; חדשות הלילה. ספורט: תקציר משחק הכדורגל בין נבחרת ישראל לנבחרת בלגיה.

ערוץ 2

18.30 החתול שמיל מארח את אריק סמית והבובות (חלק ב').
19.00 בן המלך והעני (פרק אחרון). סום המודאג עסוק בהכנות אחרונות להכתרתו, ואם לא די בכך איומי נלקחות למשפט בעוון עיסוק בכשפים. אדווארד חומק לתוך הארמון וברגע שלפני ההכתרה ממש, הוא צועק "עצרו, אני הוא מלך אנגליה". השומרים עוצרים אותו וסום מצווה לשחררו. אדווארד נחקר ומשיב בדיוק על כל השאלות. קושיה אחת נשארת בלתי פתורה ורק הנסיך האמיתי יוכל לענות עליה, היכן החותם של אנגליה?
19.30 סיבה למסיבה.
20.30 הצבית: שיטה חדישה ומכשיר חדש אשר פותחו בארץ מאפשרים את הטיפול בבעיות בלוטות הערמונית (פרוסטטה) בלי ניתוח. בלוטות הערמונית היא בעיה שגברים סובלים ממנה בעיקר לאחר גיל המעבר. עוד בהצבית – על המלחמה המתנהלת בים נגד אויב אכזר המאיים לפגוע בחיים שנותרו לפני הים.
21.00 פופ 2: מפלס 42 – הלהקה הוקמה לפני שבע שנים וסיימה סיבוב הופעות בעולם. בין להיטיה "שיעורים באהבה" ו"עובר במשפחה".
21.20 פופ 2: להיטים ברצף.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי התחבובות (מצויר); 15.30 הבית המעופף (מצויר); 16.00 שוכני הסלעים (תוכנית לילדים); 16.30 סרט "שקיעה עם נייץ סירוני"; 18.00 נסיעה בחלל (דמיוני); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 צוות לעניין (פעולה); 21.00 מקגייבר (סוכן חשאי); 22.00 זאב מעופף (פעולה); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 17.10 מדע ודעת (סידרה דוקומנטרית באנגלית, ער' 1); 18.00 המשטרה (צרפתית); 18.10 כדורסל אמריקאי (ער' 1); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 מאחורי המצלמה (סידרה על המתרחש בעת צילומי סדרות); 21.10 הנהלה בלחץ (קומדיה אנגלית עם השחקנית פנלופ קיט); 22.00 חדשות באנגלית; 22:10 האקוויליזר (סידרת מתח אמריקאית) 23.10 שלושה בדירה (קומדיה אמריקאית).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – הנדל: סויטה מתוך "מוסיקת המים"; סטרווינסקי: סויטה איטלקית לצ'לו ופסנתר; ברהמס: פתיחה אקדמית חגיגית; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 5, במי מינור; שופן: 3 ואלסים.
09.00 קונצרט בוקר – טלמאן: סויטה בלה מינור, לחליל וכלי קשת; ראמו: סויטה מס' 1 מתוך "קסטור ופולוקס"; מוצרט: סרנטה נוטורנה, ק. 239; שוברט: סימפוניה מס' 6, בדו מז'ור; רחמנינוב: קונצ'רטו מס' 2, בדו מינור לפסנתר ותזמורת; צ'ייקובסקי: "פרנצ'סקה דה רימיני".
11.57 פינת השיר – משירי ט. כרמי.
12.00 מן הסרטים – ברהמס: סונטה לכנור ולפסנתר בסול מז'ור, אופוס 78 (ת. טאוב, כנור / מ. לקס, פסנתר) ברהמס: שלישייה בלה מינור, אופוס 114 (ד. בנימיני, ויולה / מ. ברגמן, צלו / מ. לקס, פסנתר).
13.05 בהאזנה נינוחה – "ראוסתון: בפינת הרחוב, פתיחה; דיוקא: שוליית הקוסם" מנדלסון: קונצ'רטו במי מינור לכנור ולתז', אופוס 64; ...קוקאאיוס" אופוס 10; הובהאנס: ...; הרהאנס: "רפסודיה ארמנית"; וינברגר: פולקה ופוגה מתוך "שוונדה".
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו.
17.30 קולות – מדריגלים אנגליים (טאליס סקולרס).
18.00 ממדף התקליטיה.
19.00 פניני אופרה – מאות מוצרט.
20.05 אינטרלוד.
20.30 קונצרט – "מיפגשים" – התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור עם המלחין-המנצח סר פיטר מקסוול-דייוויס – פיטר מקסוול-דייוויס: סימפוניה מס' 2; מוצרט: סימפוניה מס' 41 "יופיטר", ק. 551 – "אנתולוגיה" – פיטר מקסוול-דייוויס: תמונה אורקנית והזריחה.
23.00 מהזורי יצירות – ק.פ.ע. באך: המוסיקה הקאמרית; היידן: הסימפוניות.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 "הפוגה מחונדה".
09.05 "סלרדיו".
10.05 שיריקוד – מחולות ושירים משלנו.
11.05 "פניני בוקר".
12.05 מעורב ים תיכוני.
14.06 בראש צעיר.
15.30 האוניברסיטה המשודרת.
16.05 "מועדון שעון הזהב" – משלמי של האדם המבוגר.
17.10 צבעי הקשת.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 שנינו יחד וכל אחד לחוד – הפעם: קו פתוח לשיחה על נושאים לפי בחירת המאזינים.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי העיתונות.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
09.05 [illegible] צבעי הרשו.
11.50 פינת המלצר.
12.10 "אלף אלפי".
12.50 מה נשמע.
13.05 בוצר היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושערים.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 רגעי קסם.
18.06 "אצבע על הדופק" – שבועון בענייני רפואה.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 "עולם חדש" – מגזין חדשותי לענייני האדם וסביבתו.
20.05 העברות משחק כדורגל בין ישראל לבין בלגיה שידור חי מאצטדיון רמת גן.
22.05 "צריך לצלצל פעמיים" – שירים עבריים.
00.05 יומן חדשות.
00.15 "לתאורו בחלום".

רשת ג'

06.11 בחורה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.

09.05 מה כבר תשע.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי יודע.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי ולך שיר וברכה.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.
18.06 מצעד הפזמונים הישראליים.
21.05 "אדום עתיק".
23.05 "פניני גאד".

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באמון מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פקחוים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 איזה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 דו רה יומל.
13.55 40 לאחור – סיפור היום בהשיח.
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים לזה.
16.05 שירים עבריים.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש שירה קטנות – עיוני צבא ובטחון.
19.00 מבזק ידיעות.
19.05 "הבחור" חבוה עם המגבעת השחורה – סיפורו של אברהם הזקן אשר היה פעיל בקהגת ונפל לפני 40 שנה במערכה שנשיע של החונה בקסטל. אברהם הזקן – נפל בהיותו בן 22 ושיך היה לבני הנוער של אגודת ישראל בירושלים (ש.ח.).
20.05 בעיקר מוסיקה "יסודות התורה של המוסיקה".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
23.55 שיחות חצות – עם ד"ר מיכה ליון – אוצר מוזיאון תל-אביב.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.00 צר"8 – תוכנית יומית לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הבי האח.

לחברת מחשבים העובדת ברשת תקשורת על פני כל הארץ דרושים: מפעילים לעבודה במשמרות. רצוי בעלי נסיון. נא לפנות לת.ד. 4100 רמת-השרון.

קול ידיעות שיויון בתעסוקה, תשמ"א 1981 — לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

משאויר – מטענה אוירית בע"מ – 03-9711696. דרושים מפ"טים – מחסנאים טכניים יוצאי חיל האויר. למתאימים: תנאים סוציאליים מלאים, הסעות, ביגוד, ארוחות, אפשרות לקביעות.

מ.א.ג. מחשבים דרוש תכניתן RPG. הכישורים הדרושים: * מינימום 3 שנים נסיון ב' RPG-2. * הכרה טובה מאוד של IBM S/36. * נסיון בניתוח ותכנון מערכות מסחריות. * יכולת עבודה עצמאית במשרה מלאה. מועמדים מתאימים מתבקשים לשלוח קורות חיים ונסיון קודם, בציון טלפון להתקשרות לת.ד. 2857 תל-אביב, מיקוד 61027 – סודיות מובטחת –

סרטים

■ תל־אביב

אסתר: שחורות בגדול 9.40, 7.30, 5
אורלי: אני נבבע אני נבבעת 9.30, 7.15
בית ליסין: מתח-גבוה 23.15
בן־יהודה: אבא גנב 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: הבבת תהית 9.30, 7.15, 4.30
גת: הקיסר האחרון 9, 6
דיזנגוף 1: ז'אן דה פלורט 9.45, 7.15, 11, 1.30, 4.30
דיזנגוף 2: תקווה ותהילה 9.45, 7.15, 11, 1.30, 4.30
דיזנגוף 3: לו היית כאן 9.45, 7.30, 4.30, 11, 1.30
היכל בית־העם: משוחררת 9.30, 7.15
הוד: שבשתן בהלל 9.30, 7.15
הוד: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 4.30
הקולנוע (בית ציונה אמריקה): שבעתי את ובנות הים שרות 9.30, 7.30, 4.30
חן 1: יום במלכודת 9.50, 7.25, 5
חן 2: הנסיכה מבבולי הילס 9.50, 7.25, 5
חן 3: מלון הדר הנסיכות 9.55, 7.30, 5
חן 4: הנבעשפת מאסטוניק 9.50, 7.25, 5, 2, 11
חן 5: התנות מעבר לפינה 9.50, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: מלאכים בשמי ברלין 9.45, 7.15, 4.45, 2
לב 2: טמשעש 9.50, 7.30, 5, 2
לב 3: המשפחה 9.40, 7.10, 4.40, 2
לב 4: מגדל הבבודים 9.50, 7.30, 5, 2
ליטמן: ללא מוצא 9.30, 7, 4.30
מגדל שיקוביל: ...
מוסקט: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: שיגעון בהלל 9.30, 7.15, 5
סמדר: יופיה של החוא 9.30, 7.15, 4.30
אורי גלר: הקיסר האחרון 8.30, 5.30
בית אגרון: היפיפיה והיוזמן 4.30, 6.00

■ ירושלים

אוריון: ריקוד מושחת 9, 7, 4.30
אורנה: יום במלכודת 9, 6.45, 4.30
אורדון 1: זעקת הבשרים 9.15, 7, 4.30
אור 2: יופיה של החוא 9.15, 7, 4.30
אור 3: במנגנון של חייל 8.45, 6.45, 4.30
אור 4: הבלתי משוחדים 8.45, 6.30, 4.30
אור 5: התנות מעבר לפינה 8.45, 6.45, 4.30
אורית גדול מחזות 9.30, 7.15, 4.30, 2, 12
גלגל 22, 23.30
מהגורם: מאנגן 9.30, 7
שוקיים: עבבר הבאים 9.30, 7.15, 4.30
תמנה: רמתאביב: ...
הנבלה: גן השיש 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: זעקת נשרים 9.30, 7.15, 4.30
המרכז הישראלי לדלתות פתוחות
סבעת הזמאים 8.00
הדלתות פתוחות 9.00
הרשתקאנטיז של שלוק הלמס 10.00
דגלה של יום מסוך 7.45 ודים 9.30 רזה עסקה ללא רחמים 224.00
העולם הקטן בניידי המעשה: סגור
תבדור: סגור
בפיר: עבבר הבאים 9.15, 7, 4.30
סינמטק ללא מוצא 9.15, 7.00
מבודה: מלאכים בשמי ברלין 9.15, 7
עדן: אבא גנב 9.00, 7
רון: נדיך 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: ז'אן דה פלורט + מאנגן 9.30, 7

■ חיפה

אוריה: ריקוד מושחת 9.15, 7, 4.30
אורלי: תקווה ותהילה 9.00, 6.45
אמפיתיאטרון: סגור
עצמון 3: הבלתי משוחדים 9.20, 6.45, 4.30
ארמון: סגור לרגל שיפוצים
חן: ז'אן דה פלורט 9.00, 6.30
עצמון 1: שבעתן בהלל 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: ללא מוצא 9.15, 6.45, 4.30
פאר: יום במלכודת 9.15, 6.45, 4.30
קריאאור: יופיה של החוא 9.15, 7, 4.30
רון: אבא גנב 9.30, 7.15, 4.30

■ קריות חיפה

ממיר: לה במבה 9.15, 7
מבוון: הציבון 9, 6.30
אורדת: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7
בית העם: מלחמת 4 9.15, 7
היכל: סיפורו של שוטר 9.15, 7
ביתן: אבא גנב 9.15, 7

רב בת 1: הקיסר האחרון 8.30, 5
רב בת 2: הנסיכה מבבולי הילס 9.15, 7.00, 4.30

■ אשדוד

אורה: סגור
אשדת: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.15

■ אשקלון

אגטה: הקיסר הנדבבי 9.30, 7.15
מאור: אבא גנב 9.30, 7.15
רחל: מכבסה יפהפיה שלי 9.30, 7.15

■ באר־שבע

קר: סגור/היכל התרבות מועצת

■ עפולה

מוסיתרון: גרדמי הצעק 9.00

הפועלים: יום במלכודת 9.30, 7.15
4.30 והתפקאותיז של סוסר בלש

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: אבא גנב 9.30, 7.15, 4.30
מלון דניאל: אבי והו 8.00
כוכב: אבני 4.15 פרעש, מובטל וילדה קטנה 7, המכשפות מאיסטוויק 9.30

■ חולון ■ בת־ים

ארמון: אבא גנב 9.30, 7.30, 5
מגדל: יום במלכודת 9.50, 7.15
כנתאים קרית שרת: המשפחה 9.30, 7.15, 4.00 גרוזו טווה מיליונים
מגדל: אני נבבע אני נבבעת 9.30, 7.30
רינה: ללא מוצא 9.30, 7.30
עצמאות: אני נבבעת אני נבבע 9.30, 7.15

■ כפר־סבא ■ רעננה

עמל: מלון הדר הנסיכות 9.15, 7
תן: לב של אבגל 9.15, תהיך אמריקאי 7.00
אחדות: סגור

■ לוד ■ רמלה

אודיל: סגור
היכל התרבות: אבא גנב 9.15, 7.15, 4.30
נווה זיו: סגור
אביב: סגור

■ נהריה ■ עכו

הוד: סגור
ימן: סגור
אורינויה: סגור

■ נתניה

סבוריה: יום במלכודת 9.30, 7.15, 5

■ קרית אונו

מתנניים: בי הבעורה הזו 20.00
ילדים הורגים לאלוהים 22.00
מוסנה: סגור

■ פתח־תקוה

שלום: ספורט הרמים 9.30, 7.15
היכל 1: אבא גנב 9.30, 7.15, 5.00
היכל 2: ללא מוצא 9.30, 7.15, 5
היכל 3: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 5

■ קרית שמונה

שניה: מלחעות 4 9.15, 7

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: אבא גנב 9.30, 7.15, 4.30

אסתר: אני נבבע אני נבבעת 9.15, 7
שרון: אבא גנב 9.15, 7
הוד: סגור

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: יום במלכודת 9.50, 7.25
ארמן: סגור
לילה: יופיה של החוא 9.30, 7.15
הוד: אני נבבע אני נבבעת 9.30, 7.15
רב גן 1: הנסיכה מבבולי הילס 9.30, 7.30, 5
רב גן 2: מלון הדר הנסיכות 9.55, 7.25, 5
רב גן 3: תהיך אמריקאי 9.50, 7.30, 5
רב גן 4: ללא מוצא 9.55, 7.25, 5
שבניה: כי הבערה הזו – מרדה 9.30, 7.15
מינושינו: הפתיחה בקרוב

ג.ג. רון 2: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 4.30
נעמן: ללא מוצא 9.30, 7.15
ראשון: הפרוצת מסך פרבניסק 9.30, 7.15
בית העם: נשים בעוזר 9.15, 7.15
הדר: ז'אן דה פלורט 9.30, 7.15
תן: אבא גנב 9.15, 7.15

مكتوب الاهل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

אושר בניסוי: טיפול בתרופה טפ"א נגד אוטם עדיף על הסטרפטוקינאז הניתנת בישראל

מאת ארנון מגן, סופר „דבר"

קרדיולוגים בישראל אשרו, בניסוי, כי התרופה החדשה יחסית TPA עדיפה בטיפול ראשוני בחולים עם אוטם חריף בשריר הלב על התרופה המקובלת היום בארץ, סטרפטוקינאז. טפ"א כבר נוסתה בהצלחה בארה"ב בניסויים קליניים ולפני כחודשיים אושרה לשימוש שגרתי על־ידי מינהל המזון והתרופות האמריקאי. בישראל עדיין אין משתמשים בה. הרופאים כאן משוכנעים ביתרונותיה, אלא שאין הם ממליצים על השימוש בה באורח חד־משמעי, בגלל מחירה הגבוה מאוד.

שתי התרופות הן טרומבוליטיות, כלומר ממיסות קרישים. הן נועדות להמסת קרישים בעורקים הכליליים, המשבשים את אספקת הדם התקינה לשריר הלב, ובאופן זה הן מבטלות או לפחות מצמצמות את הנזק המתמיד הנגרם לו. ככל שמקדימים להזריק את התרופה, כן גדולים יותר הסיכויים להשגת מטרה זו. הסטרפטוקינאז, שהוכנסה לשימוש שגרתי לפני כחמש שנים, נחשבת לתרופה יעילה, אלא שפעולתה בהמסת קרישים אינה סלקטיבית: היא פועלת על הדם בכל הגוף ולכן הטיפול באמצעותה גורם מספר רב יחסית של דימומים. הטפ"א, המופקת בשיטות של הנדסה גנטית, יעילה יותר מן הסטרפטוקינאז. נוסף על כך היא פועלת כמעט אך ורק על הקרישים בעורקים הכליליים ולכן היא גורמת רק מעט סיבוכים של דימומים בחלקי הגוף האחרים.

במצאים אלה, שנתגלו בארה"ב, אושרו בניסוי שנערך בארץ מאז אוקטובר 1986 וסוכם באחרונה. במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב סיפרו על הניסוי מרכז הפרוייקט ד"ר גבי ברבש ומנהלי מכוני הלב בשני המרכזים הרפואיים שבהם נערך הניסוי: פרופ' שלמה לאניאדו מאיכילוב ופרופ' אליעזר קפלינסקי משיבא. הניסוי נערך ב־190 חולים עד גיל 72 עם אוטם חריף בשריר הלב, שחשו כאבים בחזה במשך חצי שעה לפחות, אך לא יותר מארבע שעות, ובלי התוויות נגד לטיפול נגד קרישה. 96 מהם טופלו תוך שעתיים מאז תחילת הכאבים בחזה ו־94 הנותרים – בין שעתיים לארבע שעות מאז תחילת הכאבים. כמחצית מן החולים הוחשו לבתי החולים על־ידי נט"ן (ניידות לטיפול נמרץ) וטופלו בידי הצוותים הרפואיים של הניידות עוד בבתיהם.

הניסוי הראה שרק ששה מ־190 החולים (כשלושה אחוזים) מתו בחודשיים הראשונים לאחר האוטם, וכל אלה קיבלו את הטיפול בטפ"א רק שעתיים עד ארבע שעות לאחר תחילת הכאבים. מקרב החולים שקיבלו את הטיפול בשעתיים הראשונות לאחר תחילת הכאבים לא מת איש. תוצאות אלה מלמדות על החשיבות שבטיפול מוקדם ככל האפשר. עוד נמצא, כי 63 אחוז מן החולים שוחררו לבתיהם עם תפקוד תקין של שריר הלב, ו־27 מן החולים השתחררו ללא צלקת. אשר לתופעות הלוואי: רק אצל שבעה אחוזים מן החולים היו מקרי דמם, רובם קלים, ורק שניים מאלה נזקקו לעירויי דם.

הרופאים אמרו כי ממצאים אלה מוכיחים בעליל את יעילותו של הטפ"א, אך הם טרחו להדגיש כי אין להסיק מכך שאפשר למנוע כליל את התמותה מאוטם בשריר הלב, אפילו ניתן הטיפול זמן קצר לאחר התחלת הכאבים. עוד הדגישו, כי גם הסטרפטוקינאז היא תרופה יעילה מאוד, ומפני שמחירה של טיפול אחד בסטרפטוקינאז הוא רק כשביעית ממחיר הטיפול בטפ"א (כ־300 לעומת כ־2,000 דולר), אין הם מוכנים לקבוע בפסקנות כי יש צידוק לעבור לטיפול בטפ"א, בהתחשב במצוקה הכספית הכללית של שירותי הבריאות בארץ.

הוארכו הנחות מס לעובדי משמרות ולמשוחררי צה"ל

מאת אמנון אשר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

ועדת הכספים אשרה אתמול בשנה את הארכת הנחות המס לעובדי משמרת שניה ושלישית. ההנחה הקיימת היום היא בדרך של זיכוי מס בגובה 15 אחוז מההכנסה עד תקרה של 2,200 שקל בשנה. נוסף על כך אשרה הוועדה הארכה בשנה גם את הטבות המס לחיילים משוחררים.

שר האוצר משה נסים הודיע לוועדה כי הארכת תוקף ההנחות וההטבות מיועדת לשמור על המצב הקיים עד שיוגשו המלצות ועדת ששינסקי ויגובשו קריטריונים בנושא.

הארכת הטבות המס התקבלה ברוב קולות ובהתנגדות ח"כ דן תיכון (ליברלים) ודדי צוקר (רצ). ח"כ תיכון טען כי זו השנה השביעית שהאוצר מחכה לרגע האחרון להארכת תקנות מסוג זה כדי להפעיל לחץ על ועדת הכספים.

ח"כ צוקר נימק את התנגדותו בכך שנושא הפטורים לעבודה במשמרות התעוות וכיום הוא נותן תגמול לעשירון העליון באוכלוסיה ואינו מפצה את מי שנועד לפיצוי מלכתחילה.

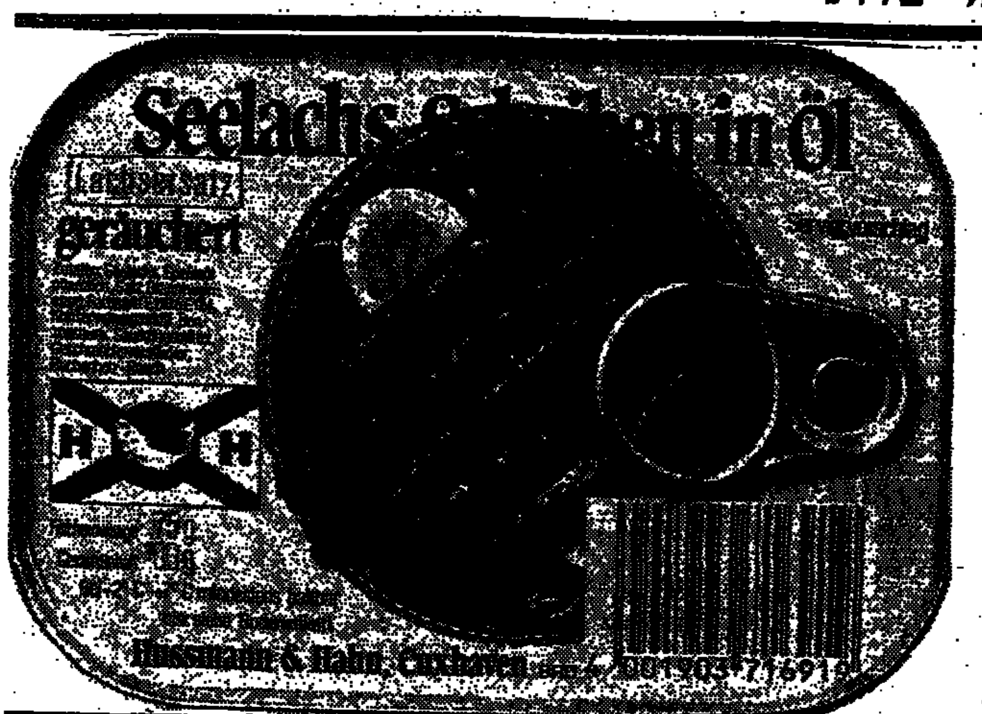

משרד הבריאות מבקש מן הציבור שלא לאכול דג זהבון מעושן בשמן (תחליף לקס) ארוז בקופסאות פח של 100 גרם מתוצרת „הופמן ואן" מגרמניה לאחר שבבדיקה שגרתית ובעקבות פניית היבואן נתגלו כאינם ראויים למאכל. משרד הבריאות החרים 18,000 קופסאות כאלה. צוותים משותפים של שירות המזון של המשרד ונציגי היבואן, חברת „סמפל" מאזור, כבר הספיקו לאסוף את מרבית הסחורה מרשתות השיווק. האנשים שרכשו דגים משומרים אלה מתבקשים לא לאכלם ולהחזירם למקומות בהם נקנו. צבע התוויות על הקופסאות – תכלת (צילום: אסף שילה־ישראל סאן)

קקי בלי שקיק: 150 ש"ח

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

תושבי תל־אביב בעלי כלבים שוב לא יוכלו לטייל ללא הגבלה עם יקיריהם בחוצות העיר: הנהלת העיריה אשרה אתמול קנס של 150 שקל לכל אדם שיטייל עם כלבו ללא שקית לצואה ומקל להרמתה מהמדרכה.

סופר „דבר" מציין כי זה אחד מבצעותיו של שלמה להט שאף שלח את מבקר העיריה ומשלחת מיוחדת שלה לעיריות רובע וסטמינסטר בלונדון ולפאריס כדי ללמוד את דרכי פינוי גללי כלבים.

פרופסור אפרים טורגובניק, סגן ראש העיריה וראש האגף לאיכות הסביבה, בירך אתמול על ההחלטה.

בתלונה שהוגשה למבקר המדינה:

חברה ממשלתית פרסמה ברכה בבטאונה של „חרות" בירושלים

מאת בן זבולוני, סופר „דבר"

מודעת ברכה מטעם חברה ציבורית ממשלתית שנמסרה לפרסום בעתון פנימי של מפלגת „חרות" בירושלים, משמשת עילה להגשת קובלנה למבקר המדינה.

„החברה הכלכלית לירושלים" פרסמה בבטאון „חרות ירושלים" ברכה לחברי תנועת „חרות" לרגל חג האורים. השר הממונה על החברה הוא אריאל שרון. מאז מונה לשר המסחר והתעשיה הודחו כל הדירקטורים ב„חברה הכלכלית" שהיו מזוהים עם המערך ובמקומם מינה שרון אנשי „חרות".

ב„חברה הכלכלית" מכהנים 14 דירקטורים, מהם נציגי חברות ומוסדות ציבוריים, מתוכם לא הוחלפו רק נציגת העיריה דפנה פלאי, מנהל מקרקעי־ישראל מחוז ירושלים יהודה זיו ועו"ד משה וגנר.

שישה דירקטורים הם חברי „חרות" ויתר הדירקטורים טרם מונו, בגלל המחלוקת בין השרים משה נסים ואריאל שרון על המועמדים. ל„חברה הכלכלית" גם אין יו"ר מועצת מנהלים. בין הדירקטורים שמונו מאנשי „חרות" כאלה שכישוריהם הכלכליים שנויים במחלוקת, כגון נהגו לשעבר של ח"כ יהושע מצא ופקיד ב„אמישראגז" ירושלים.

הקובלנה שהוגשה למבקר המדינה טוענת נגד בזבוז כספי ציבור על־ידי חברה ממשלתית למען תמיכה בעתונים מפלגתיים.

כפי שנודע לסופר „דבר" תוגש תלונה נוספת למבקר המדינה גם על שהחברה הכלכלית מתפקדת בלי יו"ר מועצת מנהלים וללא מספר מלא של דירקטורים. עוד נמסר כי היתה פניה של כמה מדירקטורי החברה הכלכלית כדי שלא יכבדו את ההתחייבות של נותני המודעה ולא ישלמו את התמורה עבורה.

400,000 בתי אב מחוברים לתחנות הפיראטיות

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

תופעת תחנות הטלוויזיה הפיראטיות בכבלים הפכה למגיפה: 400,000 בתי אב בישראל מחוברים אליהן – אומר עו"ד אבנר מנוסביץ', יו"ר ארגון הגג למלחמה בהן.

בישראל, לדבריו, פועלות כ־1000 תחנות המופעלות ברובן על ידי עבריינים. פעילותם נעשית באלימות ופרשת ההצתות של ארונות הסעף של „בזק" היא רק קצה קרחון של האלימות הרווחת בענף־זה.

על פי הערכת הארגון הנזקים הישירים הנגרמים למשק על ידי הפעלת התחנות מסתכמים ב־150,000 דולר בשנה: אובדן תשלום זכויות יוצרים, ירידה גדולה במספר הביקורים בבתי הקולנוע והעלמות מס הכנסה ומס ערך מוסף.

הבן באתיופיה הפתיע אמו האבלה בצפת: „אני חי"

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

שנים רבות אין זוכרים במרכז הקליטה בצפת שמחה כה גדולה כפי שפקדה את יושביו האתיופים בסוף השבוע. זיופה מקונה, דיירת אתיופית ותיקה במרכז הקליטה בצפת, התבשרה כי בנה עליו התאבלה רק לפני שבועיים וישבה עליו שבעה, חי ובריא באתיופיה.

שיחת טלפון מפתיעה שהגיעה באישון לילה ומהאפרכסת בקע קולו המוכר של בנה, עוררה לחיים חדשים לא רק את האם האבלה, אלא גם רבים מהשכנים הנרגשים. הבן סיפר שעל אף שהתנאים קשים, הוא בריא. תחילה סרבה האם להאמין למשמע אוזניה ובקשה מהקול שמעבר לשפופרת לתת לה סימנים מוהים. רק לאחר מכן השתכנעה.

שבועיים קודם קיבלה את הידיעה על מות בנה. במהלך ימי האבל בקשה לשוב לאתיופיה כדי להשתטח על קברו. משנתבשרה אחרת, ארגנה עם חברותיה סעודה גדולה עם מאכלים אתיופיים מסורתיים המסמלים שמחה גדולה. השתתפו גם עובדי מרכז הקליטה.

אמיר מציע דרך לביטול השנור למען הזקוקים להשתלות בחו"ל

מאת ארנון מגן
סופר „דבר"

הגדלה קטנה בשיעור דמי הביטוח הלאומי שמשלמים המעסיק והמועסק תוכל להבטיח טיפול רפואי הולם בחו"ל לכל החולים שאינם יכולים לקבל את הטיפול הדרוש להם בארץ ותבטל את הצורך במגביות ובפעולות „שנור" למיניהן, שחלקן גם נעשות ללא פיקוח ציבורי מתאים, אמר ח"כ [illegible] אמיר, שגם הגיש הצעת חוק ברוח זו.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב התריע אמיר על הסחבת באישור הצעת החוק. היא נתמכת על־ידי שרת הבריאות וגם משרד האוצר אינו מתנגד לה, וכן כבר אושרה בקריאה טרומית בכנסת והועברה לוועדת הכנסת לענייני עבודה ורווחה בראשות ח"כ אורה נמיר, אלא ששם היא תקועה וקיים חשש שלא תאושר בכנסת הנוכחית.

ח"כ אמיר מסר כי מספר החולים המקבלים טיפול בחו"ל הוא 150 עד 200 בשנה. ההוצאות על כל חולה מסתכמות, בדרך כלל, ברבבות דולרים, ואילו קופת חולים משתתפת במימון באורח חלקי בלבד: 225 שקל ליום אשפוז, כלומר הרבה פחות מן המחיר הנגבה בבתי החולים בארה"ב ובאירופה, ומחצית מדמי הנסיעה לחולה ולבן הזוג שלו. את הסכום החסר מגייסים מן הציבור. שיטה זו אינה פותרת את בעייתם של כל החולים הזקוקים לניתוח בחו"ל והיא כרוכה בהתרוצצות של קרובי המשפחה.

הדובר גם התריע על מספרן הרב – יותר מ־1000 – של עמותות שהוקמו בארץ לגיוס הכסף בשביל חולה זה או אחר. בינתיים, עד שתתקבל הצעת החוק שלו, הקים אמיר עמותה שמטרתה לטפל בכל החולים הזקוקים באיזור הנגב, אלא שעמותה זו נתונה בקשיים כספיים גדולים.

במסיבת העיתונאים דברו גם ראש עיריית באר שבע משה זילברמן, שהוא מ"מ יו"ר העמותה, ומ"מ ראש העיריה אריק ניצן, העומד בראש הוועדה לגיוס כספים של העמותה.

★ משלחת קהילתית המונה 206 איש של המגבית מיוסטון באה אמש לישראל ותשהה בה כ־10 ימים. הם יבקרו במקומות שונים וגם במחנות צה"ל. נמסר, כי ההערכה היא שהאירועים בשטחים לא ישפיעו על תנועת התיירים הבאים במסגרת המגבית מארה"ב לישראל.

יו"ר המועצה הדתית בנשר והמזכיר חשודים בגניבות

גנבו לפי החשד חומרי בנייה מבית העלמין המקומי לשיפוץ בית המפד"ל במקום וביתו של רב

מאת יוסי ליבוביץ'
סופר „דבר"

יו"ר המועצה הדתית בנשר אברהם ביטון ומזכיר המועצה עמר בסיוח נעצרו שלשום על ידי אנשי מחלק ההונאות במשטרת חיפה בחשד שגנבו כספי ציבור שהגיעו לידיהם בתוקף תפקידם ואף סייעו בביצוע עבודות פרטיות בשבילם ומקורביהם.

החקירה החלה לפני יותר משנה בעקבות תלונות. היו גם ממצאים המורים שנתגלו בבדיקות שערך מבקר משרד הדתות לשעבר באיזור הצפון מאיר בוסון שגילה חריגות בניהול ובתפקוד המועצה הדתית.

השניים חשודים גם בגניבת חומרי בנייה מבית העלמין בנשר לשיפוצים במבנים פרטיים וגם בשיפוץ בית המפד"ל בנשר וביתו של רב. את הכסף תמורת השיפוצים שלשלו על פי החשד לכיסיהם.

העצורים יובאו הבוקר להארכת מעצרם. סופר „דבר" מציין כי מדובר במספר רב של פרשיות־הונאה הקשורות למועצה הדתית בנשר וצפויים מעצרים נוספים.

שנת מאסר לתלמיד ישיבה

רכש חומרי חבלה לפיגועים בערבים אחרי רצח אמדי

נאשם ברכישת חומרי חבלה לפיגוע בערבים בעקבות רצח תלמיד הישיבה אליהו אמדי – נידון בבית המשפט המחוזי בחיפה לשנת מאסר בפועל ולכשנתיים על תנאי.

הנאשם, תלמיד ישיבת „שובו בנים" בנימין שריקי (28), הורשע על ידי שופט בית המשפט המחוזי בחיפה חנוך שילוני, על פי הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום מתוקן. זאת, בעקבות עסקת טיעון שנערכה בין התביעה לבין הסנגוריה.

הנאשם, חוזר בתשובה, הודה כי רכש מעבריינים, במחצית השנה של 1986, ששה מטענים (אמונל, גליל פלסטי המכיל 350 גרם של חומר נפץ) וכן שני רימוני עשן וקופסת פתילים חשמליים. כל זה הושג בפריצה למחסן תחמושת במחצית ספטמבר 85 בבסיס טירונים של צה"ל.

הארנונה בחולון 12 אחוז יותר

מאת עמרם נבאי
סופר „דבר"

עיריית חולון תעדכן את מסי הארנונה לשנת הכספים 1988/89 ותעלה אותם ב־12 אחוז. ולא כמתחייב מהחוק הקובע הצמדה למדד בשיעור של עד 16 אחוז. על כך מסר מ"מ ראש העיריה מוטי ששון, יו"ר ועדת הכספים שלה.

ועדת הכספים גם החליטה להעניק הנחה נוספת של 12 אחוז למשלמים מסיהם מראש.

★ עו"ד חיים רונלד (37) מתל־אביב מואשם במתן שוחד ובמעשי מרמה, זיוף, פריצה, גניבה, הדחה בחקירה והפחדה – פרשיות הקשורות, בין השאר, בחשד השחיתות שנחשפה באחרונה בבית משפט השלום בתל־אביב.

הכבאים יסגרו היום תחנות נוספות

(ע). – גם אתמול המשיכו הכבאים בכל תחנות הכיבוי בארץ לנקוט עיצומים ובצעו רק פעולות כיבוי והצלה הכרוכות בפיקוח נפש. תחנות המשנה בערים הגדולות ובכ־13 ישובים נוספים היו סגורות היום עומדים הכבאים לסגור 12 תחנות משנה נוספות.

דן קרכנער, דובר המרכז לשלטון מקומי, הודיע אתמול כי כל עוד ימשכו העיצומים, לא יהיה המרכז שותף למו"מ עם הכבאים.

★ צו מיוחד שנחתם בידי שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, יחייב בעל עסק, יצרן או יבואן להחזיק חלקי חילוף לתנורי בישול ואפיה ביתיים לשימוש בגז, בחשמל או משולבים, ולספק לבעלי המוצרים הללו שירות. בכך הורחבה רשימת המוצרים כמו טלוויזיות, מקררים, מכונות כביסה וכו', אשר לגביהם יש חובה של יצרן או יבואן לקיים מלאי חלקי חילוף. הצו יכנס לתוקפו בעוד כחודשיים.

מוכסת־גנבת נידונה למאסר ופוטרה

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

עובדת באגף המכס, בתפקידי „בודקת ועוזרת הערכה", קשרה קשר עם עובדת בחברה לעמילות מכס, ושתיהן גנבו בתוך סחורות שהיו במכס פריטי לבוש ומסרו „דמי שתיקה" לעובדים אחרים במכס.

בשל מעשים אלה הורשעה ונידונה לשלושה חודשי מאסר בפועל ול־12 חודשים על תנאי.

הנאשמת טענה שנתפתתה על ידי חברתה בחברה לעמילות מכס. היא ביקשה להתחשב במצבה המשפחתי הקשה הנובע מאבטלת בעלה ולהחזירה לעבודה כדי שתוכל לפרנס. נציבות שירות המדינה פיטרה אותה בעקבות הרשעתה.

חיפאים, היזהרו מחתול בשק!

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

תושבי חיפה והקריות, המתכוונים לקנות חתול, מוזהרים על ידי המשטרה לבדוק היטב מה הם רוכשים.

סמדר כהן, תושבת חיפה, שרצתה בחתול פרסי, ביקשה זאת בחנות־חיות בעיר. כשהגיעה לביתה עם החתול, שמעה יללה דומה מאוד ליללת חתול־אשפתות שהכירה בשכונתה.

היא אצה לווטרינר שאישר כי מדובר בחתול שאינו פרסי אלא רגיל. וטרינר אחר אישר אבחנת עמיתו. היא הגישה תלונה למשטרה שפתחה בחקירה.

בינתיים נמצא החתול בביתו החדש עד שיוחלט מה ייעשה בו.

הטור השבועי

לקראת סיום המו"מ על פיצוי השחיקה לתקציביים

המזכירות המפעילה תקיים השבוע ישיבה בהשתתפות החי זילומי יו"ר הוועדה המשותפת למו"מ על פיצוי השחיקה לפנסיונרים התקציביים במטרה להביא לסיום דחוף של המו"מ. החי א. אברהמוביץ, יו"ר הסתדרות הגימלאים מסר ל„טור השבועי" כי מנהלי המו"מ דיווחו כי כל הבעיות העקרוניות בענין שיעורי הפיצוי סוכמו מתוך הבנה ונשארו לעיבוד הפרטים. לפי כל הסימנים ייחתם הסכם בנידון תוך ימים ספורים. א. אברהמוביץ הוסיף שאם בניגוד לציפיות לא יסוכם הנושא תוך כמה ימים – תתבקש השדולה למען הגימלאים והקשישים בכנסת – להחזיר לעצמה את הטיפול בנידון, להפעיל את הוועדה המיוחדת שהוקמה לפני חודשים מספר למען חוקי פנסיה, על מנת שהפנסיונרים התקציביים יקבלו את המגיע בתוקף חוק. ביחס לשאלות עוקצניות המופיעות במכתבים למערכת לעתון בנושא פיצוי השחיקה והמודרכות ע"י אינטרסים זרים נשיב אחרי פרסום סיכום המו"מ ולאור תוצאותיו, אמר יו"ר הסתדרות הגימלאים.

ארגון גימלאי קצ"ם

לכבוד 40 שנות מדינה חולקו פרסים למתנדבים מצטיינים. בועדה החי"ת: ישעיהו אברך יו"ר, א. אורון, חנן חצובי, א. אחיעזרא, סימה קוגוט, וכן יש הצעה לתערוכת תחביבים. הופיע גליון ראשון של דף מידע. המעוניינים לקבלו יפנו למשרד הארגון.

גימלאי סולל־בונה וחרות

בימים האחרונים של חודש דצמבר התקיים סמינר לגימלאים חברי הקרן. הרצאות בעניני הסתדרות פועלי הבנין, הביטוח הלאומי, ריאורגניזציה בסולל־בונה וזכויות הפנסיה בקרן הביטוח.

ארגון גימלאי קופת־חולים

נפתח כנס ארצי של נציגי מוסדות ארגון גימלאי קופת־חולים שבו נמסרו תעודות הרשמה בספר הזהב של הקרן הקיימת לישראל לחמישה גימלאים הבאים: רוזנר פרטוגה – מחוז הנגב, שמחוני שרה – מחוז יהודה, וינשטין חנוך – מחוז תל־אביב, מעטה משה מחוז העמק, רוזנטל יהודה מחוז חיפה, החי ת. חצבי יו"ר הארגון פתח את הכנס בדברי ברכה למקבלי התעודות ולציון ההתנדבות של רבים מבין גימלאי קופ"ח.

במסגרת המוסד ועזרה לחברים הנמצאים במצוקה, ובמסגרת הארגון בבעיותיו היומיות. ברך את חתני הפרס החי ת. ברנס, יו"ר ארגון עובדי קופת־חולים, והנחה את הכנס החי א. נדל, יו"ר ועדת הפרסים, ואת תעודות ההרשמה חילק החי מ. שי.

בשם מקבלי הפרס הודתה החי שרה שמחוני למזכירות הארגון על היוזמה לציון פעילות המתנדבים בין גימלאי קופת־חולים.

כ־300 עובדי קופ"ח מכל המקצועות פרשו לגימלאות ב־1 לינואר ש.ז. מסיבות פרידה לפורשים התקיימו במרבית המחוזות ובמוסדות, בהשתתפות ההנהלות בועדי העובדים.

בסניפים

באר־שבע – פעולות התרבות וחברה שהתקיימו במשך חודש דצמבר 1987.

ב־9 ביקרנו במשותף בהצגת הבימה מיזהלה אפרת בכרטיסי הנחה.

ב־15 – התקיימה מסיבת חנוכה בהשתתפות מזכיר מועצת הפועלים החי בנץ כרמל.

ב־16 ביקור בבית הפתות של ההסתדרות בהשתתפות החי ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות.

ב־19 יום הקשיש בערד עם תכנית אמנותית.

התחילו 2 קורסים לאנגלית למתחילים ולמתקדמים. וזה לפי תכנית האוניברסיטה במקום.

ראשון־לציון – בבית ההסתדרות ברמת אליהו פועל זה זמן רב מועדון לגימלאים המקיים פעילות תרבותיות חברתית ענפה וסדירה כולל הרצאות, סרטים דוקומנטריים, טיולים, מסיבות ומשחקים. האחראית למועדון החי מלי ברעטיה ומרכז פעולות התרבות החי י. גלר.

ב־12 בינואר ש.ז. הרצה החי יחזקאל גדעוני על הנושא „ההסתדרות והמדינה" (באידיש) בפני עשרות גימלאים המתרכזים בחוג שוחרי התרבות באידיש.

ישיבת המזכירות תתקיים ביום שני 25 בינואר ש.ז. בשעה 10.00 בבוקר באולם הישיבות של המרכז לתרבות וחינוך בועד הפועל, רח' ארלוזורוב 93, ת"א קומה א'. על סדר היום א. אינפורמציה, ב. מצבן של קרנות הפנסיה – בהשתתפות דב פלג – יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, עמוס ערן – מנכ"ל „מבטחים". החברים מוזמנים.

האוניברסיטה לגימלאים

מנהלי הסניפים שקיבלו את הפרוספקטים המתייחסים לקורסים שעומדים להפתח במחצית השניה של חודש פברואר ש.ז. מתבקשים להודיע לנו בהקדם האפשרי את תוצאות טיפולם בנושא. האוניברסיטה הפתוחה מתנה את פתיחת הקורסים בישובים, במידה ומספר הנרשמים לכל קורס לא יהיה פחות מ־15 תלמידים.

בבית משפט השלום בחיפה
תיק אזרחי 8521/87
התובעת: מרים אלדואי ואח' ע"י ב"כ עוה"ד י. רש. אייזנברג מתג.
31047 חיפה 4772
נגד
הנתבע מס' 1: רון שגיא כתובתו כיום בלתי ידועה.
הזמנה לדין בסדר דין מקוצר
אל הנתבע הנ"ל דע כי התובעת הנ"ל הגישה נגדך תובענה לפי פרק ס"ו לתקנות סדרי הדין האזרחי תשכ"ג – 1963 לפינוי, כמפורש בכתב התביעה שהעתק ממנו שמור עמדך בבימ"ש זה. אם יש ברעתך להתגונן עליך לבקש בדרך המרצה רשות על כך מביהמ"ש תוך 20 יום מיום פרסום הזמנה זו. הבקשה צריכה להיות נתמכת בתצהיר בו יפורש אם אתה מתכוון לטעון נגד התובענה כולה או נגד חלק ממנה בלבד, ואם כן – נגד איזה חלק, ועליך למסור לתובעת הודעה על בקשה זו בצרוף העתק מן התצהיר. אם ביהמ"ש לא יתן רשות להתגונן כאמור תהא לתובעת הזכות לקבל פס"ד בהתאם לכתב התביעה.
יהודה כהן
מזכיר ראשי

משחת השיניים
אָלמֶקס יעילה פי 3 במניעת עששת.
תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
השל"ה – קופ"ח מכבי השל"ה 7 – 463371/6
ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191
חיפה
פבזנר – פבזנר 27 – 664073
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר 905271
בני־ברק – רמת־גן
הגיה – ארלוזורוב 81 – 721489
בת־ים – חולון
מזור – חביבה רייך 20 בת־ים – 583360
אהרון – הפיין 52 חולון – 889153
כפר־סבא – רעננה – הוד־השרון
מרכז גולן – אחוזה 198 רעננה
אָלמֶקס

עכשיו במחיר מיוחד
חתום על דבר
לשנת 1988
ותהנה מטובי הכותבים
דבר
דבר השבוע
דבר לאחי
שם דבר בעתונות
„דבר" אגף השיווק, טל. 03-286141

לחברנו עמנואל טל
אתך באבלך הכבד
במות
אחיך ז"ל
„מושבי התיכון"
מפעלי „מושבי התיכון"
ההנהלה וצוות העובדים

לחבר משה אגבבה
מזכיר מועצת פועלי רמת־השרון
משתתפים בצערך על מות
אמך ז"ל
תנחומים לבני המשפחה
הנהלת מבטחים